

GRUPA BUDIMEX

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej**

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Indeks do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	4
SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
1. Informacje ogólne	12
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	12
3. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego	26
4. Zarządzanie ryzykiem finansowym	26
5. Zarządzanie kapitałem	30
6. Ważne oszacowania i założenia	30
7. Działalność zaniechana	31
8. Nabycie jednostki zależnej	31
9. Zbycie jednostki zależnej	33
10. Podmioty wchodzące w skład Grupy Budimex	34
11. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych	35
12. Rzeczowe aktywa trwałe	42
13. Nieruchomości inwestycyjne	46
14. Wartości niematerialne	47
15. Wartość firmy jednostek podporządkowanych	48
16. Wspólne przedsięwzięcia	49
17. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	52
18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	53
19. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	53
20. Pochodne instrumenty finansowe	53
21. Należności z tytułu umowy koncesyjnej	55
22. Pożyczki udzielone	55
23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	56
24. Zapasy	57
25. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	58
26. Kapitały	59
27. Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli	60
28. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	60
29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	68
30. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	69
31. Odroczony podatek dochodowy	69
32. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	72
33. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	75
34. Długoterminowe kontrakty budowlane	75
35. Otrzymane zaliczki	76
36. Kaucje z tytułu umów o budowę	76
37. Przychody ze sprzedaży	77
38. Koszty według rodzaju	78
39. Koszty świadczeń pracowniczych	78
40. Pozostałe przychody i koszty operacyjne	79
41. Zysk / (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	79
42. Przychody i koszty finansowe	80
43. Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności	80

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

44.	Podatek dochodowy	81
45.	Zysk / (strata) na akcję	81
46.	Dywidenda na akcję	81
47.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	82
48.	Zmiany składu Grupy	82
49.	Płatności w formie akcji	82
50.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	83
51.	Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne	86
52.	Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)	87
53.	Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego	87
54.	Instrumenty finansowe	88
55.	Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2013 roku	93
56.	Zdarzenia po dniu bilansowym	95
57.	Zobowiązania i należności warunkowe	96
58.	Zatrudnienie	97
59.	Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Grupy	97

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	83 755	111 192
Nieruchomości inwestycyjne	13	24 529	3 256
Wartości niematerialne	14	4 106	2 992
Wartość firmy jednostek podporządkowanych	15	73 237	73 237
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	17	3 518	16 966
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	18	8 381	17 135
Kaucje z tytułu umów o budowę	36	24 804	19 202
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	20 703	-
Należności z tytułu umowy koncesyjnej	21	22 376	-
Pochodne instrumenty finansowe	20	692	-
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		4 793	4 176
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31	351 336	311 651
Aktywa trwałe (długoterminowe) ogółem		622 230	559 807
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	24	697 046	876 206
Udzielone pożyczki i inne aktywa finansowe	22	3 164	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	23	525 675	401 836
Kaucje z tytułu umów o budowę	36	18 217	49 419
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	34	146 630	227 490
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		331	935
Pochodne instrumenty finansowe	20	131	5 724
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	25	1 658 783	1 317 733
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe		14 546	9 061
		3 064 523	2 888 404
Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) ogółem		3 064 523	2 888 404
SUMA AKTYWÓW		3 686 753	3 448 211

Warszawa, 7 marca 2014 roku

(wszystkie kwoty wyrażone są w tysiącach złotych)

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej (cd.)

KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	Nota	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej			
Kapitał podstawowy	26	145 848	145 848
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	26	87 163	234 799
Pozostałe kapitały rezerwowe	32, 49	4 584	2 705
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych		5 101	2 190
Zyski (straty) zatrzymane		383 627	47 588
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej ogółem		626 323	433 130
Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli	27	18 852	-
Kapitał własny ogółem		645 175	433 130
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	28	34 355	75 967
Kaucje z tytułu umów o budowę	36	161 347	161 143
Rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia	33	147 676	141 521
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	32	4 381	3 747
Pochodne instrumenty finansowe	20	226	-
Zobowiązania długoterminowe ogółem		347 985	382 378
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	28	19 729	17 718
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	29	1 217 984	1 287 594
Kaucje z tytułu umów o budowę	36	189 466	222 146
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	34	689 915	534 870
Otrzymane zaliczki	35	276 325	274 050
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe i inne obciążenia	33	120 126	116 060
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		16 147	6 225
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych	32	1 117	1 036
Pochodne instrumenty finansowe	20	499	257
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów	30	156 931	161 608
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów		5 354	11 139
		2 693 593	2 632 703
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi (grupami do zbycia) zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe ogółem		2 693 593	2 632 703
Zobowiązania ogółem		3 041 578	3 015 081
SUMA KAPITAŁU WŁASNEGO I ZOBOWIĄZAŃ		3 686 753	3 448 211

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia	
		2013 roku	2012 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług oraz towarów i materiałów	37	4 749 459	6 077 660
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	38	(4 354 043)	(5 617 789)
Zysk brutto ze sprzedaży		395 416	459 871
Koszty sprzedaży	38	(28 364)	(24 371)
Koszty ogólnego zarządu	38	(162 917)	(193 362)
Pozostałe przychody operacyjne	40	44 181	65 780
Pozostałe koszty operacyjne	40	(107 991)	(139 172)
Zysk/(strata) z pochodnych instrumentów finansowych	41	(1 131)	13 663
Zysk ze zbycia jednostki zależnej	9	194 112	-
Zysk z działalności operacyjnej		333 306	182 409
Przychody finansowe	42	30 498	67 063
Koszty finansowe	42	(28 256)	(40 723)
Zysk z pochodnych instrumentów finansowych	41	407	-
Udział w (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	43	(4 684)	(6 121)
Zysk brutto		331 271	202 628
Podatek dochodowy	44	(29 971)	(16 646)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		301 300	185 982
Zysk netto za okres		301 300	185 982
z tego zysk przypadający:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		300 480	185 982
udziałom niedającym kontroli	27	820	-
Podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję (w złotych)	45	11,77	7,28

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

		Rok zakończony 31 grudnia	
		2013 roku	2012 roku
Zysk netto za okres		301 300	185 982
Inne całkowite dochody, które:			
<i>Zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty po spełnieniu określonych warunków:</i>			
Różnice kursowe z wyceny oddziałów i podmiotów zagranicznych	47	(261)	(39)
Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów		-	-
<i>Nie zostaną następnie przeklasyfikowane na zyski lub straty:</i>			
Zyski/(straty) aktuarialne	32	(971)	-
Podatek odroczony dotyczący składników innych całkowitych dochodów	31	185	-
Reklasyfikacja różnic kursowych z wyceny oddziałów zagranicznych do rachunku zysków i strat	9	3 172	-
Inne całkowite dochody netto		2 125	(39)
Całkowite dochody za okres		303 425	185 943
z tego przypadające:			
akcjonariuszom Jednostki Dominującej		302 605	185 943
udziałom niedającym kontroli	27	820	-

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej						Udziały niedające kontroli	Kapitał własny ogółem	
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe		Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych	Zyski zatrzymane			Razem
			Płatności w formie akcji	Zyski/(straty) aktuarialne					
Stan na 1 stycznia 2013 roku	145 848	234 799	2 705	-	2 190	47 588	433 130	-	433 130
Zysk za okres	-	-	-	-	-	300 480	300 480	820	301 300
Inne całkowite dochody	-	-	-	(786)	2 911	-	2 125	-	2 125
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(786)	2 911	300 480	302 605	820	303 425
Dywidendy (nota 46)	-	-	-	-	-	(112 077)	(112 077)	-	(112 077)
Pokrycie straty (nota 26)	-	(147 636)	-	-	-	147 636	-	-	-
Płatności w formie akcji (nota 49)	-	-	2 665	-	-	-	2 665	-	2 665
Zmiana składu Grupy (nota 8)	-	-	-	-	-	-	-	18 032	18 032
Stan na 31 grudnia 2013 roku	145 848	87 163	5 370	(786)	5 101	383 627	626 323	18 852	645 175

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (cd.)

	Kapitał przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej					Razem	Udziały niedające kontroli	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Pozostałe kapitały rezerwowe – płatności w formie akcji	Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych	Zyski zatrzymane			
Stan na 1 stycznia 2012 roku	145 848	234 799	1 283	2 229	141 671	525 830	-	525 830
Zysk za okres	-	-	-	-	185 982	185 982	-	185 982
Inne całkowite dochody	-	-	-	(39)	-	(39)	-	(39)
Całkowite dochody za okres	-	-	-	(39)	185 982	185 943	-	185 943
Dywidendy	-	-	-	-	(280 065)	(280 065)	-	(280 065)
Płatności w formie akcji (nota 49)	-	-	1 422	-	-	1 422	-	1 422
Stan na 31 grudnia 2012 roku	145 848	234 799	2 705	2 190	47 588	433 130	-	433 130

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

		Rok zakończony 31 grudnia	
	Nota	2013 roku	2012 roku
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk netto przed opodatkowaniem		331 271	202 628
Korekty o:			
Amortyzację	38	28 893	50 683
Udział w (zyskach) / stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	43	4 684	6 121
Odpis z tytułu utraty wartości firmy		-	45 000
Zyski / (straty) z tytułu różnic kursowych		182	(1 458)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)		1 498	4 482
(Zysk) / strata ze zbycia inwestycji		(198 406)	3 179
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	41	5 369	(17 656)
Wynik operacyjny przed zmianami w kapitale obrotowym		173 491	292 979
Zmiana stanu należności i kaucji z tytułu umów o budowę		(140 652)	(21 380)
Zmiana stanu zapasów		135 161	205 998
Zmiana stanu rezerw oraz zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych		24 612	36 676
Zmiana stanu kaucji z tytułu umów o budowę oraz zobowiązań, z wyjątkiem pożyczek i kredytów		(91 708)	(137 601)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych kosztów i przychodów		(17 100)	11 274
Zmiana stanu kwot należnych z tytułu umów o budowę		239 256	(388 315)
Zmiana stanu otrzymanych zaliczek		65 544	(49 025)
Zmiana stanu środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	25	(18 506)	10 155
Inne korekty	47	3 693	82
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		373 791	(39 157)
Zapłacony podatek dochodowy		(59 130)	(4 990)
ŚRODKI PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ		314 661	(44 147)

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

		Rok zakończony 31 grudnia	
	Nota	2013 roku	2012 roku
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy ze sprzedaży wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		3 421	3 208
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych		(13 571)	(24 118)
Sprzedaż aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		160	4 676
Sprzedaż jednostek zależnych	9	177 279	-
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych		(5 821)	(82 510)
Pożyczki udzielone	22	(3 111)	-
Dywidendy otrzymane		5	21
Odsetki otrzymane		93	30
		158 455	(98 693)
PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Kredyty i pożyczki otrzymane		22 106	59 127
Spląty kredytów i pożyczek		(52 968)	(51 342)
Dywidendy wypłacone	46	(112 077)	(280 065)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(9 623)	(14 409)
Odsetki zapłacone		(1 538)	(4 296)
		(154 100)	(290 985)
		319 016	(433 825)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z / WYKORZYSTANE W DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
		319 016	(433 825)
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO RAZEM			
Różnice kursowe netto		(68)	83
		1 306 746	1 740 488
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA POCZĄTEK OKRESU			
		1 625 694	1 306 746
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY NA KONIEC OKRESU			
Środki pieniężne grup do zbycia	25	-	-
		1 625 694	1 306 746
ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY GRUPY OGÓŁEM			

Warszawa, 7 marca 2014 roku

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Podmiotem dominującym Grupy Budimex („Grupa”) jest spółka akcyjna Budimex SA („Jednostka Dominująca”, „Spółka Dominująca”, „Spółka”), z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Stawki 40, wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, sygn. akt WA.XII NS-REJ.KRS/21130/13/159, pod nr KRS 1764.

Podstawowym przedmiotem działalności Jednostki Dominującej są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe oraz świadczenie usług zarządczych i doradczych na rzecz spółek Grupy Budimex. Sektorem, w którym działa Spółka Dominująca według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, jest budownictwo.

Przedmiotem działalności Grupy są szeroko rozumiane usługi budowlano-montażowe wykonywane w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą, działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami oraz w niewielkim zakresie działalność handlowa, produkcyjna, transportowa i inne. Poza prowadzeniem działalności budowlanej, Budimex SA pełni w Grupie rolę centrum doradczego, zarządzającego i finansowego. Realizacja tych trzech funkcji ma na celu:

- szybki przepływ informacji w ramach struktury Grupy,
- wzmocnienie efektywności gospodarki finansowo-pieniężnej poszczególnych spółek,
- umacnianie pozycji rynkowej Grupy.

Czas trwania Jednostki Dominującej i jednostek z Grupy jest nieograniczony.

Grupa Budimex należy do Grupy Ferrovial, której jednostką dominującą jest Ferrovial SA, z siedzibą w Madrycie, Hiszpania.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 7 marca 2014 roku.

1.1 Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok 2013 zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Zarząd Spółki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez istotne jednostki Grupy po dniu bilansowym, na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego przedstawione zostały poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły, o ile nie podano inaczej.

2.1 Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”), obowiązującymi na dzień bilansowy niniejszego sprawozdania finansowego.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2013

Następujące standardy, zmiany do istniejących standardów oraz interpretacje opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2013:

- MSSF 13 „Ustalenie wartości godziwej”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Silna hiperinflacja i usunięcie sztywnych terminów dla stosujących MSSF po raz pierwszy, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” – Pożyczki rządowe, zatwierdzone przez UE w dniu 4 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” - prezentacja składników innych całkowitych dochodów, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy” - Podatek odroczony: realizacja wartości aktywów, zatwierdzone w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia, zatwierdzone w UE w dniu 5 czerwca 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2009-2011)” - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa, zatwierdzone w UE w dniu 27 marca 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 20 „Koszty usuwania nadkładu na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych”, zatwierdzona w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

W/w standardy, zmiany do standardów i interpretacje nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości Grupy, oprócz wpływu opisanego w notce 3.

Standardy i interpretacje jakie zostały już opublikowane, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa nie zastosowała następujących standardów i zmian standardów, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku, (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów oraz zmian do standardów. Według szacunków Grupy, w/w standardy oraz zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze nie zatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów oraz interpretacji, które według stanu na dzień 7 marca 2014 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” oraz późniejsze zmiany (nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2016 lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty publiczne” (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Według szacunków Grupy, w/w standardy, zmiany do standardów oraz interpretacje nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE. Według szacunków Grupy, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem korekty hiperinflacyjnej opisanej w nocie 26 oraz z wyjątkiem niektórych instrumentów finansowych, które są wyceniane w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego zgodnie z określoną poniżej polityką rachunkowości.

Koszt historyczny ustalany jest co do zasady na bazie wartości godziwej dokonanej zapłaty za dobra lub usługi.

Za wartość godziwą uznaje się cenę, którą można uzyskać przy sprzedaży składnika aktywów lub zapłaconą w celu przeniesienia zobowiązania w zwyczajowej transakcji w głównym (lub najkorzystniejszym) rynku w dniu wyceny i na obecnych warunkach rynkowych, niezależnie od tego, czy cena jest bezpośrednio obserwowalna czy oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. W wycenie do wartości godziwej składnika aktywów lub zobowiązania, Grupa bierze pod uwagę właściwości danego składnika aktywów lub zobowiązań, jeżeli uczestnicy rynku biorą te cechy pod uwagę przy wycenie aktywów lub zobowiązań na dzień wyceny. Wartość godziwą dla celów wyceny i/lub ujawniania informacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy ustala się na w/w podstawie, z wyjątkiem transakcji płatności w formie akcji, które są objęte zakresem MSSF 2, transakcji leasingowych, które są objęte zakresem MSR 17 jak i wycen, które mają pewne podobieństwa do wartości godziwej, ale nie są wartościami godziwymi takie jak cena sprzedaży netto zgodnie z MSR 2 czy wartość użytkowa zgodnie z MSR 36.

Grupa klasyfikuje zasady pomiaru wartości godziwej wykorzystując poniższą hierarchię odzwierciedlającą wagę danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny:

- Poziom 1: ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań, do których Grupa ma dostęp w dniu wyceny,
- Poziom 2: dane wsadowe inne niż ceny notowane zaliczane do Poziomu 1, które są obserwowalne dla aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (jako ceny) lub pośredni (pochodne cen),
- Poziom 3: dane wsadowe dla aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na obserwowalnych danych rynkowych (dane źródłowe nieobserwowalne).

2.2 Zasady konsolidacji

Podmioty zależne

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdanie finansowe Jednostki Dominującej oraz sprawozdania jednostek kontrolowanych przez Jednostkę Dominującą (lub jednostki zależne od Jednostki Dominującej) sporządzone na dzień bilansowy. Kontrola występuje wówczas, gdy Jednostka Dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności. Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przestaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości.

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę, z wyjątkiem nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą, rozlicza się według metody nabycia.

Nabycia jednostek znajdujących się pod wspólną kontrolą

Połączenia jednostek wynikające z przeniesienia udziałów w jednostkach znajdujących się bezpośrednio lub pośrednio pod kontrolą głównego udziałowca, który jednocześnie kontroluje Grupę Budimex, są ujmowane według metody łączenia udziałów, tzn. jakby nabycie miało miejsce na początku najwcześniejszego okresu porównawczego lub z datą ustanowienia wspólnej kontroli. Nabyte aktywa i zobowiązania są ujmowane według wartości bilansowej po uprzednim doprowadzeniu ich wartości do jednolitych metod wyceny i dokonaniu odpowiednich wyłączeń. Wyłączeniu podlega wartość kapitałów nabytej spółki, a wszelkie różnice pomiędzy wartością bilansową a ceną nabycia ujmuje się bezpośrednio w kapitałach w pozycji zyski zatrzymane. Wyłączeniu podlegają również wzajemne należności i zobowiązania, przychody i koszty operacji gospodarczych dokonywanych między spółkami, zyski lub straty z operacji gospodarczych dokonanych przed nabyciem zawarte w wartościach aktywów i zobowiązań podlegających konsolidacji. Koszty związane z nabyciem jednostek pod wspólną kontrolą obciążają pozostałą działalność operacyjną okresu, w którym zostały poniesione.

Procedury konsolidacyjne

Konsolidacja metodą pełną jednostek zależnych dokonana została z zachowaniem następujących zasad:

- wszystkie odpowiednie pozycje aktywów i zobowiązań jednostek zależnych i Jednostki Dominującej zostały zsumowane w pełnej wysokości bez względu na to, w jakiej części Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej,
- wszystkie odpowiednie pozycje przychodów i kosztów jednostek zależnych i Jednostki Dominującej zostały zsumowane w pełnej wysokości bez względu na to, w jakiej części Jednostka Dominująca jest właścicielem jednostki zależnej,
- po dokonaniu sumowania dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych.

Ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyłączono:

- kapitały własne jednostek zależnych powstałe przed objęciem kontroli,
- wartość udziałów posiadanych przez Jednostkę Dominującą i inne jednostki objęte konsolidacją w jednostkach zależnych,
- wzajemne należności i zobowiązania oraz inne rozrachunki o podobnym charakterze jednostek objętych konsolidacją,
- przychody i koszty dotyczące operacji gospodarczych dokonywanych między jednostkami objętymi konsolidacją,
- niezrealizowane, z punktu widzenia Grupy, zyski powstałe na operacjach dokonywanych między jednostkami objętymi konsolidacją, a zawarte w wartości podlegających konsolidacji aktywów i zobowiązań, a także niezrealizowane straty, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów,
- dywidendy naliczone lub wypłacone przez jednostki zależne Jednostce Dominującej i innym jednostkom objętym konsolidacją.

Skonsolidowany wynik netto jest przypisywany akcjonariuszom jednostki dominującej oraz udziałom niedającym kontroli.

Transakcje z udziałami niedającymi kontroli nieskutkujące zmianami kontroli

Transakcje z udziałami niedającymi kontroli nieskutkujące zmianami kontroli są księgowane w korespondencji z kapitałem.

Podmioty stowarzyszone

Podmiotem stowarzyszonym jest jednostka, na którą Spółka Dominująca wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli poprzez uczestniczenie w ustalaniu, zarówno polityki finansowej, jak i operacyjnej podmiotu stowarzyszonego i która nie jest ani jednostką zależną od inwestora ani wspólnym przedsięwzięciem inwestora.

Udziały finansowe w podmiotach stowarzyszonych wyceniane są przy wykorzystaniu metody praw własności, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja jest klasyfikowana jako przeznaczona do zbycia. Inwestycje w podmiot stowarzyszony są wyceniane według ceny

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Spółki w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszonych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty podmiotów stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych podmiotach stowarzyszonych nie są rozpoznawane, o ile Spółka Dominująca nie wzięła na siebie obowiązku pokrycia strat lub dokonania płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej udziału w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto (z uwzględnieniem zobowiązań warunkowych) podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia jest ujmowana jako wartość firmy, powiększając wartość inwestycji w podmiotach stowarzyszonych. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od udziału w wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto (z uwzględnieniem zobowiązań warunkowych) podmiotu stowarzyszonego na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako przychody podczas ustalania udziału inwestora w zysku lub stracie jednostki stowarzyszonej za okres, w którym nastąpiło nabycie.

Wspólne przedsięwzięcia

Udział Grupy / spółki we wspólnym przedsięwzięciu jest ujmowany:

- dla udziałów we wspólnie kontrolowanej działalności (kontrakty realizowane w konsorcjach bez tworzenia odrębnych jednostek) – aktywa, zobowiązania, przychody i koszty dotyczące części przedsięwzięcia realizowanej przez wspólników przedsięwzięcia ujmowane są bezpośrednio w księgach wspólników,
- dla udziałów we wspólnie kontrolowanych podmiotach (spółki jawne, inne spółki celowe) – podmioty te konsoliduje się metodą konsolidacji proporcjonalnej, zgodnie z którą proporcjonalny udział Grupy w aktywach, kapitale własnym i zobowiązaniach, przychodach i kosztach wspólnego przedsięwzięcia jest ujmowany pozycja po pozycji, łącznie z podobnymi pozycjami w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

2.3 Transakcje w walucie obcej i wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy prezentowane jest w złotych polskich, która jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Jednostki Dominującej. Dane finansowe podano w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach podano inaczej.

Transakcje i salda

Transakcje w walucie obcej początkowo ujmuje się w walucie funkcjonalnej, stosując do przeliczenia kwoty wyrażonej w walucie obcej natychmiastowy kurs wymiany waluty funkcjonalnej na walutę obcą obowiązujący na dzień zawarcia transakcji.

Na każdy dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia,
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji,
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe dotyczące aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, powstałe na dzień ich wyceny oraz przy zapłacie należności i zobowiązań w walutach obcych, jak również sprzedaży walut, spółki zaliczają odpowiednio do przychodów lub kosztów finansowych.

Oddziały spółek zależnych oraz udziały w spółkach zależnych o odmiennej walucie funkcjonalnej

Wynik finansowy oraz aktywa, kapitał własny i zobowiązania oddziałów zagranicznych jednostek Grupy, a także spółek zależnych wchodzących w skład Grupy o walucie funkcjonalnej innej niż waluta funkcjonalna Jednostki Dominującej (których waluta funkcjonalna nie jest walutą gospodarki hiperinflacyjnej) przelicza się na złote polskie w następujący sposób:

- aktywa i zobowiązania oddziałów, a także każdego prezentowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (tj. z uwzględnieniem danych porównawczych) przelicza się według kursu zamknięcia obowiązującego na dany dzień bilansowy,
- przychody i koszty w każdym rachunku zysków i strat (tj. z uwzględnieniem danych porównawczych) przelicza się według kursu średniego (chyba, że przeliczenie wg kursu średniego odbiegałoby istotnie od wartości otrzymanych przy zastosowaniu kursu obowiązującego na dzień zawarcia transakcji),
- wszystkie wynikające stąd różnice kursowe ujmuje się jako odrębny składnik kapitału „różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych”.

W przypadku zbycia jednostki działającej za granicą zakumulowaną kwotę odroczonej różnic kursowych, ujętych w oddzielnej pozycji kapitału własnego, dotyczącej tej jednostki działającej za granicą, ujmuje się w wyniku finansowym w momencie rozpoznania zysku lub straty ze zbycia jednostki.

2.4 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. Grunty wyceniane są w cenie nabycia pomniejszonej o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe, z wyjątkiem gruntów, są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w celu rozłożenia ich wartości początkowej, pomniejszonej o wartość końcową, w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich użytkowania. Amortyzację rozpoczyna się, gdy dany składnik rzeczowych aktywów trwałych jest dostępny do użytkowania. Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych w Grupie kształtują się następująco:

• prawo wieczystego użytkowania gruntów	40 – 78 lat
• budynki i budowle	10 – 50 lat
• urządzenia techniczne, maszyny	2 – 25 lat
• środki transportu	3 – 10 lat
• pozostałe środki trwałe	2 – 10 lat

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub ujmuje jako odrębny składnik rzeczowych aktywów trwałych tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Pozostałe koszty poniesione po początkowym ujęciu, jak koszty napraw, przeglądów, opłaty eksploatacyjne, wpływają na wynik finansowy okresu sprawozdawczego, w którym zostały poniesione, z wyjątkiem istotnych kosztów generalnych przeglądów, które są ujmowane w wartości bilansowej odpowiedniej pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania rzeczowych aktywów trwałych dokonuje się przynajmniej raz w roku i w razie potrzeby dokonuje ich korekty.

W przypadku, gdy wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych przewyższa jego oszacowaną wartość odzyskiwalną, jego wartość bilansową spisuje się natychmiast do poziomu wartości odzyskiwalnej.

Zyski i straty z tytułu zbycia składnika rzeczowych aktywów trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie są wyceniane w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, w tym kosztów finansowania, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie są amortyzowane do momentu zakończenia ich budowy, tj. zanim nie są dostępne do użytkowania.

2.5 Nieruchomości inwestycyjne

Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne, z wyjątkiem gruntów oraz nieruchomości spełniających kryteria zaklasyfikowania ich jako przeznaczonych do sprzedaży, podlegają amortyzacji zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów oraz są korygowane o zakumulowane odpisy z tytułu utraty wartości.

Okresy użytkowania nieruchomości inwestycyjnych w Grupie kształtują się następująco:

• prawo wieczystego użytkowania gruntów	40 – 78 lat
• budynki i budowle	10 – 50 lat
• pozostałe nieruchomości inwestycyjne	2 – 10 lat

2.6 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do spółek korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartości niematerialne są amortyzowane zgodnie z trybem konsumowania korzyści ekonomicznych płynących ze składnika aktywów w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich użytkowania. Okresy użytkowania dla wartości niematerialnych Grupy kształtują się następująco:

• patenty i licencje	5 – 15 lat
• oprogramowanie	2 – 5 lat

2.7 Aktywa trwałe (grupy do zbycia) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Do grupy tej zalicza się składniki aktywów trwałych (lub grup do zbycia), jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Wycena składnika aktywów trwałych (lub grup do zbycia) następuje w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia. Wartością godziwą aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży jest wartość ustalona w umowie przedwstępnej pomniejszona o koszty zbycia.

2.8 Wartość firmy

Wartość firmy jest nadwyżką sumy obejmującej:

- wynagrodzenie przekazane, wyceniane na dzień przejęcia według wartości godziwej;
- zapłatę warunkową, wycenioną na dzień przejęcia według wartości godziwej;
- wartość udziałów niedających kontroli w jednostce przejmowanej wycenianą w wartości godziwej lub proporcjonalnie do udziałów w zidentyfikowanych aktywach netto;
- w przypadku połączeń jednostek przeprowadzanych etapowo, wycenioną na dzień przejęcia wartość godziwą udziałów uprzednio posiadanych przez przejmującego w jednostce przejmowanej;

nad wartością godziwą możliwych do zidentyfikowania aktywów netto na dzień nabycia, z uwzględnieniem wyjątków wymienionych w MSSF 3.

Wartość firmy odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy jest wykazywana jako składnik aktywów, nie podlega amortyzacji, lecz przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach sprawozdawczych.

Jeżeli działalność wchodząca w skład danego ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została przyporządkowana wartość firmy, zostanie sprzedana, to wartość firmy odnosząca się do zbytej działalności uwzględniana jest przy ustalaniu zysku lub straty z tytułu zbycia.

Wartość firmy powstała przed datą zmiany zasad na MSSF ujęta została zgodnie z wartością rozpoznąaną według wcześniej stosowanych zasad rachunkowości i podlegała testowi na utratę wartości na dzień przejścia na MSSF. Ponadto wartość firmy jest testowana corocznie pod kątem utraty wartości i wykazywana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według kosztu pomniejszonego o skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości. W celu przeprowadzenia testu pod kątem możliwej utraty wartości, wartość firmy alokowana jest do ośrodków wypracowujących środki pieniężne.

Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne, w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

2.9 Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów, są aktywowane jako część ceny nabycia lub kosztu wytworzenia tego składnika aktywów.

Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego ujmuję się jako koszty w okresie, w którym je poniesiono.

Kwotę kosztów finansowania zewnętrznego, która może być aktywowana, ustala się zgodnie ze standardem.

Dostosowywanymi składnikami aktywów w Grupie Budimex mogą być przede wszystkim zapasy w spółkach deweloperskich a także rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne oraz wartości niematerialne.

2.10 Leasing

Spółki Grupy są stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjmują obce środki trwałe do odpłatnego używania lub pobierania pożytków przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu finansowego, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały lub inwestycja, według wartości godziwej przedmiotu leasingu lub w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, jeżeli jest ona niższa od wartości godziwej. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek do pozostałego do spłaty zobowiązania.

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umów leasingu są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: przewidywany okres ich użytkowania lub okres leasingu, jeżeli brak jest wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat, z uwzględnieniem zasad opisanych w punkcie 2.9.

2.11 Utrata wartości aktywów niefinansowych

Na każdy dzień bilansowy spółki Grupy oceniają, czy istnieją obiektywne dowody wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości składnika bądź grupy aktywów. Jeśli dowody takie istnieją, spółki ustalają szacowaną możliwą do odzyskania wartość składnika aktywów i dokonują odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości, w kwocie równej różnicy między wartością możliwą do odzyskania i wartością bilansową. Wartość odzyskiwalna to wyższa z dwóch kwot: wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży i wartości użytkowej. Dla potrzeb analizy pod kątem utraty wartości, aktywa grupuje się na najniższym możliwym poziomie, w odniesieniu do którego występują dające się zidentyfikować odrębnie przepływy pieniężne (ośrodki wypracowujące środki pieniężne). Ośrodek wypracowujący środki pieniężne jest najmniejszym, możliwym do określenia zespołem aktywów generującym wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależne od wpływów pieniężnych pochodzących z innych aktywów lub grup aktywów.

Strata wynikająca z utraty wartości jest ujmowana w rachunku zysków i strat.

2.12 Zaliczki na poczet zakupu aktywów niefinansowych

Zaliczki na poczet zakupu rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz zapasów („Zaliczki przekazane”) ujmowane są w ramach należności krótkoterminowych.

2.13 Zapasy

Zapasy rzeczowych składników majątku obrotowego stanowią materiały, towary, produkcja w toku oraz wyroby gotowe. Grupa stosuje następujące zasady kwalifikacji zapasów do poszczególnych kategorii:

- Materiały – elementy składowane w miejscach magazynowania przeznaczone do wykorzystania w procesach produkcyjnych, zwłaszcza do zużycia w działalności budowlanej.
- Produkcja w toku – obejmuje koszty niezakończonych projektów deweloperskich oraz składowane na terenach budów składniki zapasów o ogólnym przeznaczeniu, niskim stopniu przetworzenia, które mogą w prosty sposób oraz bez ponoszenia istotnych kosztów zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane (w przypadku, gdy okażą się niepotrzebne do realizacji danego kontraktu).
- Towary – składniki zapasów nabyte w celu ich odsprzedaży, w tym również grunty wykorzystywane w realizacji projektów deweloperskich.
- Wyroby gotowe – wyroby własnej produkcji, których proces przerobu został całkowicie zakończony oraz mieszkania, lokale użytkowe oraz budowle gotowe do sprzedaży.

Składnikami zapasów nie są elementy składowane na terenach budów o przeznaczeniu specyficznym dla danej budowy lub przetworzone we własnym zakresie lub przez podwykonawcę, takie, co do których nie jest pewne, iż w prosty sposób mogą zostać wykorzystane dla innych kontraktów lub sprzedane. Takie pozycje odnoszone są bezpośrednio w koszty kontraktu i włączane są tym samym do wyceny kontraktu według stopnia zaawansowania.

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i ceny sprzedaży netto.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Cena sprzedaży netto jest to możliwa do uzyskania na dzień bilansowy cena sprzedaży bez podatku od towarów i usług i podatku akcyzowego, pomniejszona o rabaty, opusty i tym podobne oraz koszty związane z przystosowaniem składnika do sprzedaży i dokonaniem tej sprzedaży.

Materiały wyceniane są według ceny nabycia, ustalonej jako średnia ważona cen materiałów, towary są wyceniane według ceny nabycia ustalonej metodą „pierwsze przyszło – pierwsze wyszło”, natomiast produkcja w toku oraz wyroby gotowe według kosztu bezpośrednich materiałów i robocizny oraz uzasadnionej części pośrednich kosztów produkcji, ustalonej przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

2.14 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku i w kasie wyceniane są według wartości nominalnej.

Wykazana w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych pozycja „środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych” składa się z gotówki w kasie oraz lokat bankowych o terminie zapadalności nie dłuższym niż 3 miesiące, które nie zostały potraktowane jako działalność inwestycyjna.

Do środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania Grupa zalicza przede wszystkim środki:

- stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych,
- zgromadzone na rachunkach powierniczych oraz rachunkach zablokowanych w spółkach deweloperskich,

o ile ich termin zapadalności nie przekracza 3 miesięcy.

Grupa wykazuje środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w ramach środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, natomiast na potrzeby sprawozdania przepływów pieniężnych stan środków pieniężnych na początek i koniec okresu pomniejszany jest o środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, a ich zmiana bilansowa ujmowana jest w ramach przepływów z działalności operacyjnej.

2.15 Instrumenty finansowe

Aktywa i zobowiązania finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy w momencie, gdy Grupa staje się stroną wiążącej umowy. Posiadane instrumenty Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w podziale na następujące kategorie:

- **Aktywa finansowe:** aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, należności oraz pożyczki, aktywa finansowe wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe);
- **Zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe:** zobowiązania finansowe i instrumenty kapitałowe, kredyty bankowe i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług, zobowiązania wykazywane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (w tym pochodne instrumenty finansowe).

Klasyfikacja opiera się na kryterium celu nabycia inwestycji lub zaciągnięcia zobowiązania. Zarząd określa klasyfikację do poszczególnych kategorii inwestycji lub zobowiązań przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień bilansowy. W okresie objętym sprawozdaniem finansowym Grupa nie posiadała instrumentów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności.

Aktywa i zobowiązania finansowe wykazywane według wartości godziwej, z zyskami lub stratami rozliczanymi przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje dwie podkategorie:

- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz
- Aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny według wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat.

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych zalicza się do aktywów lub zobowiązań przeznaczonych do obrotu, jeżeli:

- został nabyty lub zaciągnięty przede wszystkim w celu sprzedaży lub odkupienia w krótkim terminie,
- jest instrumentem pochodnym (poza instrumentami zabezpieczającymi).

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji lub zaciągnięcia lub spłaty zobowiązania ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa staje się stroną umowy tego instrumentu. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne.

Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku.

Należności z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych oraz z tytułu udzielonych zaliczek (niezaliczanych jednak do instrumentów finansowych) klasyfikowane są jako należności krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Należności z tytułu kaucji gwarancyjnych oraz pożyczki, których termin wymagalności jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako należności krótkoterminowe. Długoterminowe należności z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych.

Pożyczki i należności handlowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej, a następnie wycenia się je według kosztu zamortyzowanego, pomniejszając je przy tym o odpisy z tytułu utraty wartości. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że Grupa nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków należności.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności to aktywa finansowe, niezaliczone do aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu ani pożyczek i należności, o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd Grupy zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności.

Transakcje zakupu i sprzedaży inwestycji ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Inwestycje ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne; w kolejnych okresach inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu).

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty finansowe niezaklasyfikowane do żadnej z pozostałych kategorii instrumentów finansowych. Zalicza się je do aktywów trwałych, o ile Zarząd nie zamierza zbyć inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Jeśli istnieją plany zbycia inwestycji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, aktywa te są reklasyfikowane do aktywów obrotowych.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić lub sprzedać dany składnik aktywów. Aktywa ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne. Dotyczy to wszystkich aktywów finansowych niewykazywanych według wartości godziwej, z zyskami lub stratami w rachunku zysków i strat. Aktywa wyłącza się z ksiąg rachunkowych, gdy prawa do uzyskiwania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Grupa dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wykazuje się po początkowym ujęciu według wartości godziwej. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, a posiadają one ustalony termin wymagalności, wówczas ich wyceny dokonuje się w wysokości zamortyzowanego kosztu; jeżeli aktywa te nie mają ustalonego terminu wymagalności, wyceny dokonuje się w cenie nabycia.

Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej wykazuje się w okresie, w którym powstały. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczonej, odnosi się na inne całkowite dochody. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży stanowiących pozycje pieniężne wynikające z różnic kursowych ujmuje się w okresie, w którym powstały w rachunku zysków i strat. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży stanowiące pozycje niepieniężne, w przypadku gdy wartość godziwa jest niemożliwa do ustalenia, wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o ewentualną utratę wartości. W razie sprzedaży papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży” lub utraty przez nie wartości, łączne dotychczasowe korekty do poziomu aktualnej wartości godziwej, ujmowane w kapitale własnym, wykazuje się w rachunku zysków i strat jako zyski i straty z aktywów finansowych.

Grupa dokonuje na każdy dzień bilansowy oceny, czy występują obiektywne dowody na to, że składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły na wartości. W odniesieniu do kapitałowych papierów wartościowych zaliczonych do „dostępnych do sprzedaży”, przy ustalaniu, czy papiery wartościowe utraciły na wartości bierze się pod uwagę znaczący lub przedłużający się spadek wartości godziwej danego papieru wartościowego poniżej jego kosztu. Jeżeli takie dowody występują w przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączne dotychczasowe straty – ustalone jako różnica pomiędzy ceną nabycia, a aktualną wartością godziwą, pomniejszoną o ewentualne straty z tytułu utraty wartości ujęte wcześniej w rachunku zysków i strat – wyłącza się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz kaucje z tytułu umów o budowę

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług dotyczące realizowanych kontraktów budowlanych klasyfikowane są jako zobowiązania krótkoterminowe, gdyż oczekuje się, że zostaną uregulowane w toku normalnego cyklu operacyjnego jednostki.

Zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych, których termin rozliczenia jest krótszy niż 12 miesięcy ujmowane są jako zobowiązania krótkoterminowe. Długoterminowe zobowiązania z tytułu kaucji gwarancyjnych podlegają dyskontowaniu do wartości bieżącej według efektywnych stóp procentowych. Krótkoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu.

Kredyty bankowe i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania

W momencie początkowego ujęcia, kredyty bankowe i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania są ujmowane według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika zobowiązań finansowych. Na dzień bilansowy te zobowiązania finansowe wyceniane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Instrumenty pochodne

Spółki Grupy zawierają transakcje pochodne w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem kursowym oraz ryzykiem stóp procentowych. Reguły obowiązujące przy wykorzystaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem Grupy zatwierdzonej przez Zarząd, co zostało szczegółowo opisane w nocie 4 „Zarządzanie ryzykiem finansowym”.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa instrumentów pochodnych jest szacowana przy użyciu modelu bazującego między innymi na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy lub różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej.

Skutki okresowej wyceny walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych” w ramach działalności operacyjnej.

Skutki okresowej wyceny swapów stopy procentowej oraz zyski i straty na dzień ich rozliczenia wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych” w ramach działalności finansowej.

Spółki Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Spółki Grupy współpracują, zarówno w ramach transakcji na rynku pieniężnym, kapitałowym, jak i instrumentów pochodnych z bankami o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego.

2.16 Kapitały

Kapitał własny

Kapitał podstawowy obejmuje akcje zwykłe i jest wykazany według wartości nominalnej (zgodnej ze statutem Jednostki Dominującej oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego) skorygowanej o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej – to kwota równa nadwyżce cen obejmowania akcji Jednostki Dominującej ponad ich wartość nominalną. Została ona skorygowana o skutki hiperinflacji za okres, w którym gospodarka polska zaliczana była do hiperinflacyjnych.

Pozostałe kapitały rezerwowe obejmują koszty wprowadzenia programu płatności w formie akcji przez Ferrovial SA (nota 2.18) oraz zyski/(straty) aktuarialne od zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych.

Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów i podmiotów zagranicznych obejmują efekt przeliczenia sprawozdań finansowych zagranicznych spółek i oddziałów Grupy z walut obcych na złote polskie.

Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli

Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli stanowi część kapitałów własnych jednostek zależnych objętych konsolidacją pełną, która należy do innych udziałowców (akcjonariuszy) aniżeli jednostki wchodzące w skład Grupy.

Zysk / (strata) netto jednostek zależnych w części należącej do udziałowców (akcjonariuszy) innych niż jednostki wchodzące w skład Grupy stanowi zysk (stratę) udziałów niedających kontroli.

2.17 Świadczenia pracownicze

Jednostki Grupy prowadzą programy wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych, w związku z czym tworzą rezerwy na wartość bieżącą zobowiązań z tytułu wyżej wymienionych świadczeń. Wypłaty z tytułu powyższego programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów tych świadczeń na cały okres zatrudnienia pracowników w spółkach. Wysokość rezerwy jest ustalana przez niezależnego aktuarium metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Od 1 stycznia 2013 roku wszystkie zyski i straty aktuarialne są rozpoznawane w innych całkowitych dochodach. Szczegóły zmiany polityki rachunkowości zostały opisane w notce 3.

Grupa nie tworzy odrębnego funduszu gromadzącego wpłaty na przyszłe świadczenia.

2.18 Płatności w formie akcji

Ferrovial SA prowadzi własny program płatności w formie akcji rozliczany w formie instrumentów kapitałowych, w ramach którego pracownicy Grupy świadczą usługi Spółce oraz jej podmiotom zależnym w zamian za instrumenty kapitałowe Ferrovial SA. Zgodnie z MSSF 2 wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznanie instrumentów kapitałowych Ferrovial SA jest ujmowana w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jako koszt oraz drugostronnie jako zwiększenie kapitału przez okres, w którym spełniane są warunki nabycia (okres nabywania uprawnień). Wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest określana w sposób pośredni poprzez odniesienie do wartości godziwej przyznanych instrumentów kapitałowych ustalonej w dniu przyznania instrumentów. Warunki nabycia uprawnień, inne niż warunki rynkowe, są uwzględniane poprzez korektę liczby instrumentów kapitałowych wykorzystanych w wycenie całej transakcji tak, aby ostatecznie wartość kosztu świadczonych usług opierała się na liczbie instrumentów kapitałowych, co do których oczekuje się, iż zostaną do nich nabyte uprawnienia.

2.19 Rezerwy

Jednostki Grupy tworzą rezerwy na przyszłe zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Rezerwy tworzy się wówczas, gdy:

- na jednostce gospodarczej ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne oraz
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Spółki Grupy tworzą rezerwy na koszty przyszłych napraw gwarancyjnych, gdyż w przypadku usług budowlanych są one zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,15% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega indywidualnej analizie i może ulegać zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Koszty przyszłych napraw gwarancyjnych naliczane są proporcjonalnie do kosztów bezpośrednich kontraktu i obciążają koszty danego kontraktu (koszty wytworzenia sprzedanych produktów).

2.20 Ujmowanie przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą.

Sprzedaż towarów ujmowana jest w momencie przeniesienia na nabywcę wszystkich istotnych ryzyk i korzyści wynikających z prawa własności.

Otrzymane wynagrodzenia za niedostarczone towary oraz niezakończone usługi są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako otrzymane zaliczki.

Przychody z tytułu realizacji kontraktów budowlanych rozpoznaje się zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy przedstawionymi poniżej.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Zgodnie z zasadą memoriału Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat wszystkie koszty przypadające na dany okres sprawozdawczy niezależnie od okresu ich faktycznego rozliczenia. Koszty poniesione, a nieodnoszące się do danego okresu są ujmowane w aktywach jako rozliczenia międzyokresowe czynne, natomiast koszty nieponiesione a przypadające na dany okres stanowią rozliczenia międzyokresowe bierne.

2.21 Kontrakty budowlane

Spółki Grupy rozpoznają przychody z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych zgodnie z metodą stopnia zaawansowania usługi, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty związane z realizacją kontraktu przekroczą łączne przychody, przewidywana strata (nadwyżka kosztów nad przychodami) obciąża koszty operacyjne.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o budowę, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Grupa prezentuje w aktywach kwoty należne od odbiorców (zamawiających) z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których poniesione koszty powiększone o ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty) przewyższają należności wynikające z faktur częściowych. Nieuregulowane kwoty naliczone i zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy prezentowane są w pozycji „należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności”, natomiast kwoty zatrzymane przez odbiorców – w pozycji „kauce z tytułu umów o budowę”.

Grupa prezentuje w zobowiązaniach kwoty należne odbiorcom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku których kwoty zafakturowane za pracę wykonaną w ramach umowy przewyższają poniesione koszty powiększone o ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty). Nieuregulowane kwoty należne dostawcom, na które Grupa otrzymała faktury, prezentowane są w pozycji „zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania”, natomiast kwoty zatrzymane dostawcom – w pozycji „kauce z tytułu umów o budowę”.

2.22 Kontrakty deweloperskie

Przychody ze sprzedaży produkcji deweloperskiej rozpoznawane są w momencie przekazania na finalnego odbiorcę kontroli, wszystkich znaczących ryzyk oraz korzyści wynikających z posiadania nieruchomości. Grupa uznaje, że transfer ryzyk, kontroli i korzyści następuje w chwili podpisania aktu notarialnego przenoszącego własność do nabywanej nieruchomości.

Spółki deweloperskie prowadzą ewidencję pozwalającą na ustalenie kosztów dotyczących poszczególnych elementów składowych projektu, które mogą być przedmiotem oddzielnego zbycia. W momencie rozpoznania przychodów ze sprzedaży Spółka ujmuje koszty wytworzenia danej powierzchni, pomniejszając wyroby gotowe w proporcji udziału sprzedawanego lokalu w łącznym metrażu danego typu lokali.

2.23 Przychody i koszty z tytułu umowy koncesyjnej

Spółki Grupy są stroną umów koncesyjnych, które polegają na wybudowaniu, eksploatacji i zarządzaniu obiektów użyteczności publicznej przez określony czas, za co spółki otrzymują zapłatę przez okres obowiązywania umowy. Kontrakty takie zawierane są z podmiotami sektora publicznego, które kontrolują lub regulują, jakie usługi koncesjonariusz musi świadczyć z wykorzystaniem danej infrastruktury, na rzecz kogo oraz po jakiej cenie. W tego typu umowach koncesjonariusz kontroluje również znaczące wartości rezydualne infrastruktury na koniec obowiązywania umowy. Skutki finansowe takich umów Grupa ujmuje zgodnie z KIMSF 12 „Umowy na usługi koncesjonowane”.

Koncesjonariusz ujmuje i wycenia przychody i koszty z tytułu wykonanych usług budowlanych zgodnie z MSR 11, a przychody i koszty z tytułu usługi zarządzania/eksploatacji są rozpoznawane zgodnie z MSR 18, czyli w momencie transferu znaczących ryzyk i korzyści.

Wynagrodzenie za usługi budowlane może być ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako składnik aktywów finansowych (wariant 1), jako wartość niematerialna (wariant 2) lub jako model mieszany (wariant 3).

Wariant 1: Wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest wyższa niż wartość godziwa przychodów z tytułu usługi budowlanej - w takim przypadku wykazuje się aktywa finansowe w wysokości równej wartości godziwej przychodów z tytułu usługi budowlanej.

Wariant 2: Koncesjonariusz nie otrzymuje gwarantowanego wynagrodzenia, lecz prawo (licencję) do nakładania opłat na użytkowników danej usługi użyteczności publicznej, których łączna wartość jest uzależniona od tego, w jakim zakresie społeczeństwo korzysta z danej usługi – w takim przypadku wykazuje się wartość niematerialną w wysokości równej wartości godziwej przychodów z tytułu usługi budowlanej, przy założeniu, że oczekuje się pokrycia tej różnicy z tytułu wpływów ze sprzedaży biletów.

Wariant 3: Wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest niższa niż wartość godziwa przychodów z tytułu usługi budowlanej - w takim przypadku wykazuje się aktywa finansowe do wysokości równej wartości bieżącej gwarantowanego wynagrodzenia oraz wartość niematerialną w wysokości różnicy pomiędzy wartością godziwą przychodów z tytułu usługi budowlanej a rozpoznany aktywem finansowym, przy założeniu, że oczekuje się pokrycia tej różnicy z tytułu wpływów ze sprzedaży biletów.

Aby określić charakter należnego wynagrodzenia i wysokość, w jakiej powinno ono zostać wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, na dzień zawarcia umowy przeprowadzany jest test, mający na celu potwierdzenie, w jakim stopniu gwarantowane wpływy z tytułu umowy koncesyjnej są w stanie pokryć wyrażone w wartości godziwej wynagrodzenie z tytułu usługi budowlanej.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dla celów wyliczenia wartości bieżącej wartości gwarantowanego wynagrodzenia przyjmuje się stopę dyskontową odzwierciedlającą średnioważony koszt kapitału koncesjonariusza.

W roku obrotowym zakończonym 31 grudnia 2013 roku spółki Grupy były stroną tylko jednej umowy koncesyjnej, dla której przeprowadzony test wykazał, że wartość gwarantowanego wynagrodzenia dla całego okresu umowy w wartościach bieżących jest wyższa niż wartość godziwa przychodów z tytułu usługi budowlanej. W związku z tym przychody z tytułu usługi budowlanej ujęto zgodnie z wariantem 1, tj. jako aktywa finansowe.

Aktywa ujmowane są w linii „Należności z tytułu umowy koncesyjnej” w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, ponieważ zgodnie z MSR 39 zostały zakwalifikowane do kategorii pożyczek i należności. Aktywa wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Związane z tym zwiększenia aktywów wynikające z odzwierciedlenia wartości pieniądza w czasie odnoszone są w pozycję „Przychody finansowe” w rachunku zysków i strat.

Dodatkowo, na koniec każdego okresu rozliczeniowego, aktywa pomniejszane są o wpływ gwarantowanego wynagrodzenia alokowanego dla każdego z tych okresów proporcjonalnie do udziału wynagrodzenia z tytułu usługi budowlanej w całości gwarantowanego wynagrodzenia przewidzianego umową.

Powyższe aktywa na każdy dzień bilansowy poddawane są testowi na utratę wartości.

Przychody z nakładania opłat na użytkowników usługi użyteczności publicznej, będące nadwyżką nad gwarantowanym wynagrodzeniem, rozpoznawane są w przychodach z tytułu zarządzania/eksploatacji w momencie świadczenia usługi.

W przypadku, gdy na koncesjonariuszu spoczywają zobowiązania umowne dotyczące utrzymania bądź przywrócenia stanu infrastruktury (z wyłączeniem elementu modernizacyjnego), ujmowane są one zgodnie z MSR 37 jako rezerwy.

Zgodnie z MSR 23 związane z umową koncesyjną koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako wydatek w okresie ich poniesienia, chyba że koncesjonariusz posiada określone w umowie prawo do uzyskania wartości niematerialnej. W takim przypadku związane z umową koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane w trakcie fazy budowy infrastruktury zgodnie z tym standardem. W zawartej umowie koncesyjnej Spółki Grupy rozpoznały aktywa finansowe, dlatego też koszty finansowania odnoszone są w rachunek zysków i strat w pozycję koszty finansowe.

2.24 Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży

Zysk / (strata) brutto ze sprzedaży to różnica pomiędzy:

- przychodami ze sprzedaży produkcji podstawowej i innych usług realizowanych w ramach działalności podstawowej jednostek Grupy oraz towarów i materiałów a
- kosztami wytworzenia sprzedanych produktów i usług oraz zakupu sprzedanych towarów i materiałów.

2.25 Zysk / (strata) z działalności operacyjnej

Zysk / (strata) z działalności operacyjnej obejmuje przychody i koszty z działalności operacyjnej bez uwzględnienia kosztów i przychodów finansowych, do których zaliczane są przede wszystkim odsetki, różnice kursowe oraz koszty prowizji i gwarancji bankowych.

2.26 Podatek dochodowy (w tym odroczony podatek dochodowy)

Podatek dochodowy od dochodów uzyskanych w kraju obliczany jest zgodnie z polskimi przepisami podatkowymi, natomiast dochody jednostek prowadzących działalność za granicą podlegają opodatkowaniu według lokalnych przepisów, uwzględniając umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, spółki Grupy tworzą rezerwy i ustalają aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają kompensacie w ramach poszczególnych spółek Grupy.

2.27 Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Organizacja i zarządzanie Grupy odbywają się w podziale na segmenty.

Grupa Budimex działa w obszarze dwóch głównych segmentów operacyjnych:

- działalność budowlana,
- działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami.

Inne obszary działalności, które nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze, obejmują spółki prowadzące między innymi działalność produkcyjną, usługową i handlową.

Podział działalności na poszczególne segmenty został dokonany poprzez kwalifikację poszczególnych podmiotów według ich podstawowej, statutowej działalności oraz znaczenia działalności spółek na rzecz segmentu. Taki podział odpowiada rozłożeniu zasadniczych ryzyk oraz zwrotów z poniesionych nakładów.

Grupa stosuje jednolitą politykę rachunkowości dla wszystkich segmentów. Transakcje pomiędzy poszczególnymi segmentami dokonywane są na warunkach rynkowych.

Udziały w jednostkach wycenianych metodą praw własności zostały zakwalifikowane do właściwego segmentu ze względu na przedmiot działalności wycenianej tą metodą jednostki.

3. Zmiany zasad sporządzania sprawozdania finansowego

Począwszy od dnia 1 stycznia 2013 roku, w związku ze zmianami wprowadzonymi do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”, Grupa ujmuje zyski i straty aktuarialne w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Upřednio, jak opisano w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok 2012, zyski i straty aktuarialne były ujmowane w rachunku zysków i strat. Ze względu na małą istotność skumulowanych zysków/strat aktuarialnych ujętych w pozycji „zyski zatrzymane” w sprawozdaniu ze zmian w kapitale własnym nie skorygowano retrospektywnie wartości tej pozycji. Powyższa zmiana nie ma również istotnego wpływu na podstawowy i rozwodniony zysk przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na akcję.

4. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa Budimex należą:

- kredyty bankowe, pożyczki, leasing finansowy, obligacje, których celem jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy,
- należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności i zobowiązania, a także środki pieniężne i depozyty krótkoterminowe, które powstają w toku bieżącej działalności Grupy,
- instrumenty pochodne, do których należą walutowe kontrakty terminowe typu forward, których celem jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w wyniku zawierania kontraktów budowlanych w walutach obcych oraz instrumenty typu swap stopy procentowej, których celem jest zamiana zmiennej stopy procentowej na stopę stałą.

Grupa Budimex w toku prowadzonej działalności narażona jest na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko walutowe, ryzyko stóp procentowych, ryzyko cenowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko utraty płynności. Zarząd weryfikuje i ustala zasady zarządzania każdym z wyżej wymienionych ryzyk.

Ryzyko walutowe

W ramach podstawowej działalności operacyjnej spółki Grupy zawierają kontrakty budowlane, w walutach obcych oraz umowy z podwykonawcami i dostawcami w walutach. Przyjęta przez Zarząd polityka zarządzania ryzykiem walutowym polega na zabezpieczaniu przyszłych przepływów pieniężnych na tych kontraktach w celu ograniczenia wpływu zmienności kursów walut na wyniki Grupy. Zgodnie z tą polityką spółki Grupy dokonują zabezpieczania ryzyka walutowego występującego w każdej umowie budowlanej, której wartość płatności (wpływów lub wydatków) w walutach obcych zostanie uznana za istotną. Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym odbywa się poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowych kontraktów terminowych (fx forward), lub też, o ile to jest możliwe, poprzez mechanizm zabezpieczenia naturalnego, polegającego na zawieraniu umów z dostawcami lub podwykonawcami w walucie kontraktu.

Zgodnie z polityką Grupy ekspozycja na ryzyko walutowe jest systematycznie mierzona zarówno dla poszczególnych kontraktów budowlanych (poprzez analizę wpływów i wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie obcej oraz poprzez analizę wydatków w walucie obcej w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie krajowej) jak i dla wszystkich kontraktów łącznie (globalna ekspozycja walutowa). Polityką Zarządu jest zabezpieczenie ekspozycji walutowej netto na poszczególnych kontraktach. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa zabezpieczyła około 92% ekspozycji walutowej wynikającej z kontraktów zawartych z inwestorami w walucie obcej i około 86% ekspozycji walutowej wynikającej z wydatków w walucie obcej realizowanych w ramach kontraktów zawieranych z inwestorami w walucie krajowej.

Spółki Grupy nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Ryzyko walutowe – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany kursów walut, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Grupy w zakresie rynków finansowych, zmiany kursów walut, które są „realnie możliwe”, oszacowane zostały na poziomie -10% / +10% na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego netto na racjonalnie możliwe zmiany kursów walutowych przy założeniu niezmiennych innych czynników (wpływ na aktywa netto jest identyczny).

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2013 roku	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
	(tys.)	+10%	-10%
Kontrakty forward:			
– EUR	7 967	281	(281)
– USD	817	216	(216)
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	7 226	2 997	(2 997)
– USD	(9)	(3)	3
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		3 491	(3 491)
Podatek odroczoney		(663)	663
Łącznie		2 828	(2 828)

	Wartość nominalna na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2012 roku	
		Deprecjacja	Aprecjacja
		złotówki względem pozostałych walut	
	(tys.)	+10%	-10%
Kontrakty forward:			
– EUR	40 485	(12 274)	12 274
Instrumenty finansowe denominowane w walutach obcych – ekspozycja walutowa netto:			
– EUR	6 305	2 578	(2 578)
– USD	(6)	(2)	2
– GBP	69	35	(35)
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		(9 663)	9 663
Podatek odroczoney		1 836	(1 836)
Łącznie		(7 827)	7 827

Ryzyko stóp procentowych

Ryzyko stóp procentowych występuje głównie w związku z korzystaniem przez spółki Grupy z kredytów bankowych, pożyczek i leasingu finansowego. Powyższe instrumenty finansowe oparte są o zmienne stopy procentowe i narażają Grupę na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych.

Ryzyko stóp procentowych związane z istniejącym zadłużeniem zostało uznane jako relatywnie niskie z punktu widzenia wpływu na wyniki Grupy. W obecnej chwili zarządzanie tym ryzykiem obejmuje zarówno bieżące monitorowanie sytuacji rynkowej i zadłużenia, jak również zabezpieczanie się przed ryzykiem wahań rynkowych stóp procentowych poprzez zawieranie transakcji zamiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą.

Ryzyko stóp procentowych – wrażliwość na zmiany

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych, na podstawie historycznych zmian wartości oraz na podstawie wiedzy i doświadczenia Grupy w zakresie rynków finansowych, zmiany stóp procentowych, które są „racjonalnie możliwe”,

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

oszacowane zostały na dzień 31 grudnia 2013 roku na poziomie -1,0 / +1,0 punktu procentowego dla złotego oraz -0,25 / +0,25 punktu procentowego dla euro i dolara amerykańskiego, a na dzień 31 grudnia 2012 roku na poziomie -1,0 / +1,0 punktu procentowego dla złotego oraz -0,5 / +0,5 punktu procentowego dla euro i dolara amerykańskiego. Jednocześnie założono równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych na potrzeby kalkulacji wrażliwości dyskonta na zmiany stóp procentowych. Zmiany dotyczące możliwych zakresów zmian poziomów stóp procentowych, zastosowanych w analizie wrażliwości na dzień 31 grudnia 2013 roku w stosunku do zakresów zastosowanych w analizie wrażliwości sporządzanej według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku, zostały wprowadzone z uwagi na niższą zmienność poziomów stóp procentowych dla euro i dolara amerykańskiego w porównaniu do poprzedniego roku.

Poniżej podano wpływ na wynik netto i aktywa netto według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku.

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2013 roku	
		+100 pb (PLN) +25 pb (EUR, USD, inne waluty)	-100 pb (PLN) -25 pb (EUR, USD, inne waluty)
Długoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę (dyskonto):		4 399	(4 419)
– ujęte w aktywach (wartość bieżąca)	24 804		
– ujęte w zobowiązaniach (wartość bieżąca)	(161 347)		
Długoterminowe należności (dyskonto)	20 703	(970)	1 028
Należności z tytułu umowy koncesyjnej (średni ważony koszt kapitału)	22 376	71	(71)
Pożyczki udzielone (wartość nominalna / oprocentowanie)	3 111	31	(31)
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość nominalna / oprocentowanie)	1 654 379	16 266	(16 266)
Instrumenty pochodne – swap stopy procentowej			
– ujęte w aktywach (wartość godziwa)	692	1 183	(692)
– ujęte w zobowiązaniach (wartość godziwa)	(285)	276	(931)
Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna / oprocentowanie)	(26 883)	(206)	206
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca / oprocentowanie)	(27 192)	(272)	272
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		20 778	(20 904)
Podatek odroczoney		(3 948)	3 972
Łącznie		16 830	(16 932)

	Wartość na dzień bilansowy	Wrażliwość na zmiany na dzień 31 grudnia 2012 roku	
		+100 pb (PLN) +50 pb (EUR, USD, inne waluty)	-100 pb (PLN) -50 pb (EUR, USD, inne waluty)
Długoterminowe kaucje z tytułu umów o budowę (dyskonto):		4 340	(4 442)
– ujęte w aktywach (wartość bieżąca)	19 202		
– ujęte w zobowiązaniach (wartość bieżąca)	(161 143)		
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (wartość nominalna / oprocentowanie)	1 309 279	12 874	(12 874)
Kredyty bankowe i pożyczki (wartość nominalna / oprocentowanie)	(56 262)	(522)	522
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wartość bieżąca / oprocentowanie)	(37 414)	(374)	374
Wpływ brutto na wynik okresu oraz aktywa netto		16 318	(16 420)
Podatek odroczoney		(3 100)	3 120
Łącznie		13 218	(13 300)

W kalkulacji wrażliwości na zmiany stóp procentowych pominięte zostały środki pieniężne w kasie i inne środki pieniężne.

Wycena kontraktów forward nie wykazuje wrażliwości na równoległe zmiany stóp procentowych przy niezmiennych kursach walutowych.

Ryzyko cenowe

Grupa narażona jest na ryzyko cenowe związane ze wzrostem cen najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, takich jak: stal, kruszywa i beton, a także materiałów ropopochodnych takich jak: benzyna, olej napędowy, asfalty oraz olej opałowy. Ryzyko cenowe materiałów nabywanych na rynku krajowym ocenia się jako umiarkowane, natomiast ryzyko cenowe związane z materiałami ropopochodnymi oraz stali szacuje się jako wysokie. W wyniku zmian cen materiałów oraz kosztów pracy mogą ulec zmianie ceny usług świadczonych na rzecz Grupy przez firmy podwykonawcze. Ceny w umowach zawartych z inwestorami są stałe przez cały okres realizacji kontraktu – najczęściej od 6 – 36 miesięcy, z kolei umowy z podwykonawcami zawierane są w terminach późniejszych, w miarę postępu poszczególnych prac. Największe ryzyko zmienności (wzrostu) cen materiałów występuje przy zamówieniach publicznych z uwagi na przedłużający się proces wyboru generalnego wykonawcy. Dotyczy to okresu od momentu złożenia oferty do momentu wyboru i podpisania umowy przez Grupę, kiedy nie zawsze można zawierać dalsze zobowiązania i zabezpieczyć ceny.

W celu ograniczenia ryzyka cenowego Grupa Budimex na bieżąco monitoruje ceny najczęściej kupowanych materiałów budowlanych, a podpisywane umowy mają odpowiednio dopasowane parametry, dotyczące między innymi czasu trwania kontraktu oraz wartości umowy do sytuacji rynkowej. W ramach Grupy Budimex funkcjonuje Biuro Zakupów Centralnych, które bazując na planach robót budowlanych negocjuje ramowe umowy z dostawcami podstawowych materiałów budowlanych.

Ryzyko kredytowe

Spółki Grupy współpracują, zarówno w ramach transakcji pieniężnych, jak i kapitałowych z instytucjami finansowymi o wysokiej wiarygodności, nie powodując przy tym znacznej koncentracji ryzyka kredytowego. Jednocześnie Grupa stosuje politykę ograniczającą zaangażowanie wobec poszczególnych instytucji finansowych oraz emitentów papierów dłużnych, które są nabywane w ramach lokowania okresowych nadwyżek środków pieniężnych.

Aktywami finansowymi Grupy, narażonymi na podwyższone ryzyko kredytowe, są należności z tytułu dostaw i usług. W Grupie Budimex funkcjonuje polityka oceny i weryfikacji ryzyka kredytowego związanego ze wszystkimi kontraktami, zarówno na etapie przedofertowym, jak i w trakcie realizacji.

Każdy kontrahent, przed podpisaniem umowy, jest oceniany pod kątem możliwości wywiązania się ze zobowiązań finansowych. W przypadku negatywnej oceny zdolności płatniczych kontrahenta, przystąpienie do kontraktu jest uzależnione od ustanowienia adekwatnych zabezpieczeń finansowych lub majątkowych. Ponadto, w umowach z inwestorami zawierane są klauzule przewidujące prawo do wstrzymania realizacji robót, jeżeli występuje opóźnienie w uregulowaniu należności za wykonane usługi.

W Grupie nie istnieje istotna koncentracja ryzyka kredytowego, uwzględniając fakt, iż główny odbiorca jest urzędem administracji rządowej.

Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i pochodnych instrumentów finansowych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

Z wyjątkiem danych przedstawionych w nocie 57, wartość bilansowa aktywów finansowych wykazanych w sprawozdaniu finansowym przed uwzględnieniem strat, odpowiada maksymalnej ekspozycji Grupy na ryzyko kredytowe bez uwzględniania wartości otrzymanych zabezpieczeń.

Ryzyko utraty płynności

W celu ograniczania ryzyka utraty płynności, spółki Grupy utrzymują odpowiednią ilość środków pieniężnych oraz zbywalnych papierów wartościowych, a także zawierają umowy o linie kredytowe, które służą jako dodatkowe zabezpieczenie płynności. Do finansowania zakupów inwestycyjnych Grupa wykorzystuje środki własne lub długoterminowe umowy leasingu finansowego zapewniając odpowiednią trwałość struktury finansowania dla tego rodzaju aktywów.

Zarządzanie płynnością wspomagane jest obowiązującym systemem raportowania prognoz płynności przez spółki Grupy.

Struktura zapadalności zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania przedstawiona została w nocie 28. Struktura zapadalności pozostałych zobowiązań finansowych została przedstawiona w odpowiednich dla nich notach.

Obecna dobra sytuacja finansowa Grupy Budimex w zakresie płynności i dostępu do zewnętrznych źródeł finansowania nie stwarza zagrożeń dla finansowania działalności Grupy.

5. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej modyfikacje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje, jak również wypłacić dywidendę. W roku 2013 oraz 2012 nie wprowadzono żadnych zmian do celów i zasad procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki oraz inne zewnętrzne źródła finansowania, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, kaucje z tytułu umów o budowę, kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, otrzymane zaliczki oraz zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych.

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Oprocentowane kredyty i pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	54 084	93 685
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 551 184	2 486 028
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(1 658 783)	(1 317 733)
Zadłużenie netto	946 485	1 261 980
Kapitał własny	645 175	433 130
Kapitał i zadłużenie netto	1 591 660	1 695 110
Wskaźnik dźwigni	59,47%	74,45%

6. Ważne oszacowania i założenia

Oszacowania i osądy poddaje się nieustannej weryfikacji. Wynikają one z dotychczasowych doświadczeń oraz innych czynników, w tym przewidywań co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się zasadne.

6.1 Ważne oszacowania księgowe

Grupa dokonuje oszacowań i przyjmuje założenia dotyczące przyszłości, które znajdują odzwierciedlenie w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Rzeczywiste wyniki mogą się różnić od tych szacunków. Szacunki Grupy dotyczą między innymi utworzonych rezerw, wyceny kontraktów budowlanych, odpisów aktualizujących wartość aktywów, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych stawek amortyzacyjnych. Istotne założenia, nieopisane w niniejszym punkcie, przyjęte przy szacowaniu powyższych wartości zostały omówione w nocie 2 „Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości”.

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

W przypadku usług budowlanych, spółki Grupy Budimex są zobowiązane do udzielenia gwarancji na swoje usługi. Wysokość rezerw na koszty napraw gwarancyjnych jest związana z poszczególnymi segmentami budownictwa i wynosi od 0,15% do 1,4% przychodów z danego kontraktu. Wartość ta podlega jednak indywidualnej analizie i może ulec zwiększeniu lub zmniejszeniu w uzasadnionych przypadkach. Kwoty rezerw na naprawy gwarancyjne zaprezentowane zostały w nocie 33.

Spółki nieprowadzące działalności budowlanej na dzień bilansowy szacują ryzyko związane z udzielaniem gwarancji na swoje produkty lub usługi na podstawie danych historycznych oraz bieżących szacunków.

Niezafakturowane usługi podwykonawców

Spółki Grupy realizują większość kontraktów budowlanych jako generalny wykonawca, korzystając w szerokim zakresie z usług podwykonawców. Wykonane prace budowlane podlegają zatwierdzeniu przez zlecającego w procesie odbioru robót poprzez podpisanie odpowiedniego protokołu oraz wystawienie faktury. Na każdy dzień bilansowy istnieje znaczna część wykonanych, ale niepotwierdzonych i niezafakturowanych prac przez podwykonawców, które spółki Grupy ujmują jako koszty kontraktu zgodnie z zasadą memoriałową. Wysokość kosztów podwykonawców z tytułu wykonanych, ale niezafakturowanych prac jest określana przez służby techniczne na podstawie fizycznego obmiaru wykonanych robót i mogłaby się różnić od wartości określonej w formalnym procesie odbioru robót budowlanych.

Rozliczenia podatkowe

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku akcyzowego, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy dotyczące tych podatków podlegają częstym zmianom, co powoduje występowanie w nich niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład kontroli celnej czy dewizowej) mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat. Odpowiednie władze kontrolne uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. Istnieje ryzyko, że odpowiednie władze zajmą odmienne niż spółki Grupy stanowisko w zakresie interpretacji przepisów, co mogłoby mieć znaczący wpływ na zobowiązania podatkowe Grupy.

Rezerwy na sprawy sporne

Spółki Grupy są stronami postępowań sądowych. Departamenty prawne oraz zarządy spółek Grupy dokonują szczegółowej analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami i na tej podstawie podejmują decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach spółek Grupy oraz wysokości rezerwy.

6.2 Ważne osądy przy stosowaniu zasad rachunkowości**Rozpoznawanie sprzedaży na kontraktach budowlanych**

Przychody z wykonania kontraktów budowlanych, w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia bilansowego – po odliczeniu przychodów, które wpłynęły na wynik finansowy w ubiegłych okresach obrotowych – ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania, mierzonego udziałem kosztów poniesionych od dnia zawarcia umowy do dnia ustalenia przychodu w całkowitych kosztach wykonania usługi (budżet kontraktu). Budżety poszczególnych kontraktów podlegają dwukrotnie w ciągu roku formalnemu procesowi aktualizacji (rewizji) w oparciu o bieżące informacje i są zatwierdzane przez Zarząd. W przypadku zaistnienia zdarzeń pomiędzy oficjalnymi rewizjami budżetu, które w istotny sposób wpływają na wynik kontraktu wartość całkowitych przychodów lub kosztów kontraktu może zostać zaktualizowana wcześniej.

Jeżeli stopień zaawansowania niezakończonych usług nie może być na dzień bilansowy ustalony w sposób wiarygodny, to przychód ustala się w wysokości poniesionych w danym okresie obrotowym kosztów, nie wyższych jednak od kosztów, których pokrycie w przyszłości przez zamawiającego jest prawdopodobne.

7. Działalność zaniechana

W 2013 oraz 2012 roku nie wystąpiła działalność zaniechana w rozumieniu MSSF 5.

8. Nabycie jednostki zależnej

W dniu 4 stycznia 2013 roku ziszczyły się warunki polegające na uzyskaniu wymaganej prawem zgody Prezesa UOKiK na koncentrację, w konsekwencji czego dokonana została zapłata w kwocie 6 559 tysięcy złotych za 19,88% akcji w spółce pod firmą Elektromontaż Poznań SA (ELPOZ). Z chwilą uznania konta bankowego Banku Handlowego w Warszawie SA oraz wydania oświadczenia banku o przeniesieniu akcji na Budimex SA w dniu 4 stycznia 2013 roku Budimex SA stał się właścicielem 50,66% akcji ELPOZ i uzyskał kontrolę nad spółką i spółkami wchodzącymi w skład Grupy Elektromontaż Poznań SA. Na 31 grudnia 2012 roku Budimex SA posiadał 30,78% akcji ELPOZ, która była spółką stowarzyszoną na ten dzień.

Budimex SA nabył pakiet większościowy akcji ELPOZ w celu objęcia kontroli i poprawienia efektywności działalności spółki.

Na moment objęcia kontroli nad ELPOZ wartość godziwa nabytych rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych oraz aktywów i zobowiązań związanych z wyceną kontraktów długoterminowych została ustalona prowizorycznie zgodnie z MSSF 3, par. 45. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość godziwa wyżej wymienionych aktywów i zobowiązań została ustalona ostatecznie, co nie spowodowało jednak żadnych zmian wartości godziwej w porównaniu z wyceną prowizoryczną.

Wartości godziwe na moment nabycia oraz zysk z tytułu okazynego nabycia przedstawia poniższa tabela:

	(w tysiącach złotych)
Opłata za nabycie	
- płatność gotówkowa na dzień nabycia	6 559
- wartość godziwa akcji posiadanych dotychczas	10 154
Łącznie opłata za nabycie	16 713

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Aktywa netto zidentyfikowane w nabytym podmiocie

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 219
Rzeczowe aktywa trwałe	12 095
Nieruchomości inwestycyjne	20 232
Wartości niematerialne	1 752
Zapasy	3 934
Należności i pozostałe aktywa	34 232
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(337)
Zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	(40 580)
Razem aktywa netto w wartościach godziwych	36 547
Kwota udziału niekontrolującego ujętego na moment nabycia	18 032
Zysk z tytułu okazijnego nabycia	1 802
Oплата za zakup w postaci środków pieniężnych	(6 559)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w nabytej jednostce na moment nabycia	5 219
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania na moment nabycia	(3 596)
Wpływ środków pieniężnych związanych z nabyciem	(4 936)
Przychody ze sprzedaży za okres od momentu nabycia do 31 grudnia 2013 roku	133 374
Zysk netto za okres od momentu nabycia do 31 grudnia 2013 roku	1 661

Nie ma potrzeby ujawniania przychodów oraz zysku ELPOZ wyliczonych w takich sposób, jakby datą przejęcia był początek okresu sprawozdawczego, ponieważ przejęcie odbyło się faktycznie na początku 2013 roku, a konsolidacją objęto pełne 12 miesięcy działalności ELPOZ w 2013 roku.

Wartość należności brutto na moment nabycia spółki wynosiła 26 274 tysiące złotych, wartość należności uznanych za nieściągalne i objętych odpisem wyniosła 390 tysięcy złotych.

Zysk z tytułu okazijnego nabycia w kwocie 1 802 tysiące złotych został ujęty w linii „pozostałe przychody operacyjne” w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Przyczyną powstania zysku z tytułu okazijnego nabycia była niska jednostkowa cena zakupionych akcji wynikająca z chęci restrukturyzacji portfela inwestycji przez sprzedającego.

Zysk z tytułu przeszacowania do wartości godziwej udziału kapitałowego posiadanego przed objęciem kontroli wynosi 1 390 tysięcy złotych i został ujęty w linii „pozostałe przychody operacyjne” w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Kwota udziału niekontrolującego została wyceniona w wartości proporcjonalnego udziału w wartości godziwej aktywów netto. Początkowo kwota udziału niekontrolującego została wyceniona w wartości godziwej, jednakże po głębszej analizie zdecydowano, że wycena w wartości proporcjonalnego udziału w wartości godziwej aktywów netto będzie bardziej stosowna w przypadku tej transakcji.

Nie zostały poniesione żadne koszty związane z przejęciem kontroli w ELPOZ.

9. Zbycie jednostki zależnej

Dnia 2 grudnia 2013 roku Budimex B Sp. z o.o., spółka zależna od Budimex SA, zawarła z Barwick Investments Sp. z o.o. umowę rozporządzającą przenoszącą własność 20 779 udziałów w Budimex Danwood Sp. z o.o. o łącznej wartości nominalnej 20 779 tysięcy złotych, reprezentujących 100% kapitału zakładowego i uprawniających do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników spółki. Kupujący zapłacił za sprzedane udziały cenę w wysokości 238 600 tysięcy złotych. Całość otrzymanej zapłaty była w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Cena, zgodnie z postanowieniami Zobowiązującej Umowy Sprzedaży, będzie podlegała korekcie, która stanowić będzie różnicę pomiędzy szacowanymi a rzeczywistymi wartościami środków pieniężnych i poziomami kapitału obrotowego Budimex Danwood na dzień 30 listopada 2013 roku.

Analiza aktywów i zobowiązań, na którymi utracono kontrolę

	2013
Aktywa trwałe	
Rzeczowe aktywa trwałe	17 866
Wartości niematerialne	1 312
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz pozostałe aktywa trwałe	2 645
Aktywa obrotowe	
Zapasy	47 933
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	28 474
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	61 321
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	551
Zobowiązania długoterminowe	
Rezerwy na zobowiązania długoterminowe i inne obciążenia	(8 899)
Zobowiązania krótkoterminowe	
Rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe i inne obciążenia	(6 172)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(109 214)
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	(80)
Zbyte aktywa netto	35 737

Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej

	2013
Zapłata otrzymana	238 600
Aktywa netto	(35 737)
Różnice kursowe z przeliczenia przeniesione z kapitału własnego	(3 172)
Koszty sprzedaży	(5 579)
Zysk ze sprzedaży jednostki zależnej	194 112

Wpływy pieniężne netto ze zbycia

	2013
Zapłata otrzymana w formie środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	238 600
Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów w Budimex Danwood na dzień zbycia	(61 321)
Wpływy pieniężne netto ze zbycia	177 279

10. Podmioty wchodzące w skład Grupy Budimex

Wykaz podmiotów zależnych i współzależnych wchodzących w skład Grupy Budimex:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale zakładowym oraz liczbie głosów (%)		Metoda konsolidacji	
		31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Konsolidowane					
Mostostal Kraków SA	Kraków / Polska	100,00%	100,00%	pełna	pełna
Budimex Danwood Sp. z o.o. ¹	Bielsk Podlaski / Polska	-	100,00%	pełna	pełna
Budimex Bau GmbH	Kolonia / Niemcy	100,00%	100,00%	pełna	pełna
Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	pełna
Budimex Budownictwo Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	pełna
SPV-BN 1 Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	pełna
SPV-BN 2 Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	pełna
Budimex Kolejnictwo SA	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	niekonsolidowana
Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	niekonsolidowana
Budimex B Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	pełna	niekonsolidowana
Elektromontaż Poznań SA ²	Poznań / Polska	50,66%	30,78%	pełna	praw własności
Elektromontaż Import Sp. z o.o. ²	Warszawa / Polska	50,66%	30,78%	pełna	niekonsolidowana
Instal Polska Sp. z o.o. ²	Poznań / Polska	50,66%	30,78%	pełna	niekonsolidowana
Elektromontaż Warszawa SA ²	Warszawa / Polska	50,66%	30,78%	pełna	niekonsolidowana
Budimex SA - Budimex Budownictwo Sp. z o.o. s.c. ³	Warszawa / Polska	100,00%	-	pełna	-
Budimex SA Ferrovia Agroman SA s.c.	Warszawa / Polska	99,98%	99,98%	proporcjonalna	proporcjonalna
Budimex SA Sygnity SA Sp. j.	Warszawa / Polska	67,00%	67,00%	proporcjonalna	proporcjonalna
Budimex SA Ferrovia Agroman SA Sp. j.	Warszawa / Polska	50,00%	50,00%	proporcjonalna	proporcjonalna
Budimex SA – Cadagua SA s.c. ⁴	Warszawa / Polska	50,00%	-	proporcjonalna	-
Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	30,00%	30,00%	proporcjonalna	proporcjonalna
Niekonsolidowane					
Budimex Autostrada SA	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex Most Wschodni SA	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex Autostrada A-1 SA	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej ⁵	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex A Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex C Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex D Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex E Sp. z o.o.	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Budimex PPP SA	Warszawa / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
MK Logistic Sp. z o.o. (w likwidacji)	Zabrze / Polska	100,00%	100,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego Nadolnik Sp. z o.o. ⁶	Warszawa / Polska	100,00%	-	niekonsolidowana	-
Dromex Oil Sp. z o.o. (w likwidacji)	Warszawa / Polska	97,93%	97,93%	niekonsolidowana	niekonsolidowana
PKZ Budimex GmbH	Kolonia / Niemcy	50,00%	50,00%	niekonsolidowana	niekonsolidowana

¹⁾ Spółka została sprzedana w dniu 2 grudnia 2013 roku.²⁾ Pakiet kontrolny akcji spółki Elektromontaż Poznań SA został zakupiony w dniu 4 stycznia 2013 roku. Z tym dniem Grupa Budimex uzyskała kontrolę nad spółką Elektromontaż Poznań SA oraz spółkami od niej zależnymi: Elektromontaż Warszawa SA, Elektromontaż Import Sp. z o.o., Instal Polska Sp. z o.o.³⁾ Spółka powstała w dniu 1 marca 2013 roku.⁴⁾ Spółka powstała w dniu 30 października 2013 roku.⁵⁾ Spółka została nabyta w dniu 16 listopada 2011 roku. Sąd postanowił o upadłości spółki z możliwością układu w dniu 13 września 2012 roku. Grupa Budimex straciła kontrolę nad spółką w dniu 30 listopada 2012 roku w wyniku odsunięcia zarządu własnego spółki oraz powołaniu przez sąd zarządcy.⁶⁾ Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 6 grudnia 2013 roku.

11. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Segmenty operacyjne

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na segmenty w oparciu o oferowane produkty i usługi. Grupa prowadzi działalność w ramach następujących segmentów operacyjnych:

- działalność budowlana
- działalność deweloperska i zarządzanie nieruchomościami.

Działalność budowlana obejmuje świadczenie szeroko rozumianych usług budowlano-montażowych wykonywanych w kraju i za granicą i jest prowadzona przez następujące spółki Grupy:

- Budimex SA
- Mostostal Kraków SA
- Budimex Bau GmbH
- Budimex Budownictwo Sp. z o.o.
- Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.
- Budimex Kolejnictwo SA
- Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej (spółka nabyta przez Budimex SA w dniu 16 listopada 2011 roku. W wyniku odwołania zarządu własnego w dniu 30 listopada 2012 roku Grupa Budimex straciła kontrolę nad spółką i tym samym spółka została z tym dniem wyłączona z konsolidacji).

Segment działalności deweloperskiej i zarządzania nieruchomościami obejmuje przygotowywanie gruntów pod inwestycje, prowadzenie projektów inwestycyjnych w zakresie budownictwa mieszkaniowego, sprzedaż mieszkań oraz wynajem i obsługę nieruchomości na własny rachunek. Do tego segmentu zakwalifikowano poniższe podmioty:

- Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.
- SPV-BN 1 Sp. z o.o.
- SPV-BN 2 Sp. z o.o.
- Budimex SA w części dotyczącej działalności deweloperskiej, w wyniku połączenia z Budimeksem Inwestycje Sp. z o.o. dnia 13 sierpnia 2009 roku.

Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, zysku (straty) brutto ze sprzedaży, zysku (straty) z działalności operacyjnej oraz zysku (straty) netto.

Inne obszary działalności nie spełniają warunków, aby zostały uznane za segmenty sprawozdawcze. W ramach pozostałej działalności ujęto pozostałe podmioty wchodzące w skład Grupy, które prowadzą między innymi działalność produkcyjną, usługową i handlową.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyniki segmentów za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku przedstawiają się następująco:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
Przychody ze sprzedaży na zewnątrz	4 005 617	224 632	519 210	-	4 749 459
Przychody ze sprzedaży innym segmentom	135 126	593	17 387	(153 106)	-
Przychody ze sprzedaży ogółem	4 140 743	225 225	536 597	(153 106)	4 749 459
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów na zewnątrz	(3 722 724)	(164 355)	(466 964)	-	(4 354 043)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów innym segmentom	(113 799)	(15 721)	(17 387)	146 907	-
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów ogółem	(3 836 523)	(180 076)	(484 351)	146 907	(4 354 043)
Zysk brutto ze sprzedaży	304 220	45 149	52 246	(6 199)	395 416
Koszty sprzedaży	(10 798)	(9 437)	(8 173)	44	(28 364)
Koszty ogólnego zarządu	(147 572)	(12 060)	(17 519)	14 234	(162 917)
Pozostałe przychody / (koszty) operacyjne netto	(8 686)	(57 228)	2 106	(2)	(63 810)
(Strata) z pochodnych instrumentów finansowych	(905)	-	(226)	-	(1 131)
Zysk ze zbycia jednostki zależnej	-	-	194 112	-	194 112
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	136 259	(33 576)	222 546	8 077	333 306
Przychody / (koszty) finansowe netto, w tym:	(3 679)	4 803	1 118	-	2 242
- przychody z tytułu odsetek	21 547	5 908	2 330	(60)	29 725
- koszty z tytułu odsetek	(4 066)	(1 148)	(359)	60	(5 513)
Zysk z instrumentów pochodnych	-	-	407	-	407
Udział w stratach jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	(4 684)	-	(4 684)
Podatek dochodowy	(29 575)	5 387	(4 248)	(1 535)	(29 971)
Zysk/(strata) netto	103 005	(23 386)	215 139	6 542	301 300

W 2013 roku przychody netto ze sprzedaży dla jednego odbiorcy wyniosły 1 210 873 tysiące złotych i w całości dotyczyły segmentu budowlanego.

Wyniki segmentów za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku przedstawiają się następująco:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
Przychody ze sprzedaży na zewnątrz	5 441 153	321 958	314 549	-	6 077 660
Przychody ze sprzedaży innym segmentom	164 840	462	-	(165 302)	-
Przychody ze sprzedaży ogółem	5 605 993	322 420	314 549	(165 302)	6 077 660
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów na zewnątrz	(5 120 034)	(214 181)	(283 574)	-	(5 617 789)
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów innym segmentom	(126 253)	(34 634)	-	160 887	-
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów ogółem	(5 246 287)	(248 815)	(283 574)	160 887	(5 617 789)
Zysk brutto ze sprzedaży	359 706	73 605	30 975	(4 415)	459 871
Koszty sprzedaży	(11 329)	(8 711)	(4 400)	69	(24 371)
Koszty ogólnego zarządu	(182 118)	(13 635)	(11 306)	13 697	(193 362)
Pozostałe (koszty) operacyjne netto	(58 627)	(14 583)	(182)	-	(73 392)
Zysk z instrumentów pochodnych	3 624	-	10 039	-	13 663
Zysk z działalności operacyjnej	111 256	36 676	25 126	9 351	182 409
Przychody / (koszty) finansowe netto, w tym:	15 510	6 194	4 636	-	26 340
- przychody z tytułu odsetek	55 747	7 015	2 014	(882)	63 894
- koszty z tytułu odsetek	(6 840)	(790)	(114)	882	(6 862)
Udział w stratach jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	(6 121)	-	(6 121)
Podatek dochodowy	1 781	(8 248)	(8 404)	(1 775)	(16 646)
Zysk netto	128 547	34 622	15 237	7 576	185 982

W 2012 roku przychody netto ze sprzedaży dla jednego odbiorcy wyniosły 2 482 969 tysięcy złotych i w całości dotyczyły segmentu budowlanego.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)*Pozostałe pozycje dotyczące segmentów ujęte w rachunku zysków i strat **za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku** to:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wartość skonsolidowana
Amortyzacja	(24 681)	(507)	(3 705)	(28 893)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących należności	(9 709)	(10)	(1 856)	(11 575)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących zapasy	-	(58 229)	(70)	(58 299)
Inne przychody / (koszty) niepieniężne***	(5 170)	(676)	(2 972)	(8 818)

Pozostałe pozycje dotyczące segmentów ujęte w rachunku zysków i strat **za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku** to:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wartość skonsolidowana
Amortyzacja	(48 034)	(264)	(2 385)	(50 683)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących należności*	(46 549)	34	(80)	(46 595)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących zapasy	123	(13 197)	(49)	(13 123)
(Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących aktywa finansowe**	(67 916)	-	-	(67 916)
(Utworzenie) odpisów wartości firmy	(45 000)	-	-	(45 000)
Inne przychody / (koszty) niepieniężne***	97 365	(878)	(1 746)	94 741

*) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących należności obejmuje również (47 085) tysięcy złotych prezentowanych w nocie 40 jako „wyłączenie spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej z konsolidacji”

**) (Utworzenie) / odwrócenie odpisów aktualizujących aktywa finansowe obejmuje również (63 000) tysiące złotych prezentowane w nocie 40 jako „wyłączenie spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej z konsolidacji”

***) Inne przychody / (koszty) niepieniężne obejmują rozwiązanie / (zawiązanie) rezerw na straty na kontraktach oraz na naprawy gwarancyjne.

Aktywa i zobowiązania oraz nakłady inwestycyjne segmentów **na dzień 31 grudnia 2013 roku** przedstawiają się w sposób następujący:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wylączenia	Wartość skonsolidowana
Aktywa segmentu	2 085 404	897 470	358 507	(12 977)	3 328 404
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	-	-	3 518	-	3 518
Nieprzypisane aktywa segmentu					354 831
Skonsolidowane aktywa ogółem					3 686 753
Zobowiązania segmentu	2 664 873	290 115	67 212	(50 853)	2 971 347
Nieprzypisane zobowiązania segmentu					70 231
Skonsolidowane zobowiązania ogółem					3 041 578
Nakłady inwestycyjne	12 826*	476	4 422	-	17 724

*w tym 6 559 tysięcy złotych wydanych na nabycie pakietu większościowego akcji Elektromontaż Poznań SA (nota 8)

Aktywa segmentów obejmują głównie rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, zapasy, instrumenty pochodne, należności i środki pieniężne z działalności operacyjnej. Nie obejmują natomiast pożyczek udzielonych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz należności z tytułu podatku dochodowego.

Zobowiązania segmentów obejmują zobowiązania operacyjne (w tym instrumenty pochodne), nie obejmują zobowiązań z tytułu podatku dochodowego, z tytułu kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania.

Nakłady inwestycyjne obejmują zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz finansowych aktywów trwałych.

Aktywa i zobowiązania oraz nakłady inwestycyjne segmentów **na dzień 31 grudnia 2012 roku** przedstawiają się w sposób następujący:

	Działalność budowlana	Zarządzanie nieruchomościami i działalność deweloperska	Pozostała działalność	Wyłączenia	Wartość skonsolidowana
Aktywa segmentu	2 009 866	963 445	151 103	(5 755)	3 118 659
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	-	-	16 966	-	16 966
Nieprzypisane aktywa segmentu					312 586
Skonsolidowane aktywa ogółem					3 448 211
Zobowiązania segmentu	2 620 307	229 495	115 195	(49 826)	2 915 171
Nieprzypisane zobowiązania segmentu					99 910
Skonsolidowane zobowiązania ogółem					3 015 081
Nakłady inwestycyjne	106 011	484	2 435	(26)	108 904

Aktywa segmentów obejmują głównie rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne, zapasy, instrumenty pochodne, należności i środki pieniężne z działalności operacyjnej. Nie obejmują natomiast pożyczek udzielonych, aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz należności z tytułu podatku dochodowego.

Zobowiązania segmentów obejmują zobowiązania operacyjne (w tym instrumenty pochodne), nie obejmują zobowiązań z tytułu podatku dochodowego, z tytułu kredytów, pożyczek i innych zewnętrznych źródeł finansowania oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Nakłady inwestycyjne obejmują zwiększenia rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych, wartości niematerialnych oraz finansowych aktywów trwałych.

Informacje geograficzne

Grupa Budimex prowadzi działalność na rynku krajowym, jak również na rynkach zagranicznych.

Do pozostałych rynków zaliczane są Ukraina, Litwa, Estonia, Rosja, Wielka Brytania, Austria oraz Dania.

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów

	2013	2012
Rynek krajowy	4 198 885	5 591 887
Rynek niemiecki	507 479	440 027
Pozostałe rynki	43 095	45 746
Ogółem	4 749 459	6 077 660

Aktywa trwałe

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Rynek krajowy	190 009	192 762
Rynek niemiecki	411	2 090
Pozostałe rynki	-	1
Ogółem	190 420	194 853

Nakłady inwestycyjne

	2013	2012
Rynek krajowy	17 474	108 325
Rynek niemiecki	243	579
Pozostałe rynki	7	-
Ogółem	17 724	108 904

Podział geograficzny przychodów ze sprzedaży odpowiada lokalizacji klientów i jest zgodny z wewnętrzną strukturą organizacyjną Grupy.

Aktywa trwałe obejmują rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne, wartości niematerialne, wartość firmy jednostek podporządkowanych oraz długoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

Podział łącznej kwoty aktywów trwałych oraz wydatków inwestycyjnych odpowiada lokalizacji oddziałów oraz podmiotów zagranicznych wchodzących w skład Grupy.

12. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na 1 stycznia 2013 roku	6 185	27 386	212 939	21 021	20 087	976	288 594
Zwiększenia:	4	14 052	9 358	1 378	2 823	3 625	31 240
– zakup (w tym: przyjęcie w leasing)	-	384	3 202	441	1 588	-	5 615
– zmiana składu Grupy	-	13 615	5 828	880	1 221	115	21 659
– przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	53	314	45	-	(412)	-
– zwiększenie środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	3 922	3 922
– różnice kursowe	-	-	13	12	14	-	39
– inne zwiększenia	4	-	1	-	-	-	5
Zmniejszenia:	(3 145)	(13 825)	(18 772)	(2 608)	(1 844)	(3 070)	(43 264)
– sprzedaż	(14)	(1 001)	(5 023)	(82)	(434)	-	(6 554)
– likwidacja, złomowanie	-	-	(2 480)	-	(678)	-	(3 158)
– zmiana składu Grupy	(3 131)	(10 842)	(11 269)	(2 526)	(732)	(2 971)	(31 471)
– przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne	-	(1 982)	-	-	-	(99)	(2 081)
Wartość brutto na 31 grudnia 2013 roku	3 044	27 613	203 525	19 791	21 066	1 531	276 570
Umorzenie na 1 stycznia 2013 roku	-	(9 158)	(138 229)	(13 993)	(14 155)	-	(175 535)
Zmiany za okres:	(43)	(299)	(11 612)	(1 390)	(2 257)	-	(15 601)
– amortyzacja bieżąca (nota 38)	(44)	(1 564)	(20 149)	(2 157)	(2 532)	-	(26 446)
– sprzedaż	1	372	2 328	15	347	-	3 063
– likwidacja, złomowanie	-	-	2 456	-	593	-	3 049
– zmiana składu Grupy	-	(6)	3 761	757	(659)	-	3 853
– różnice kursowe	-	-	(8)	(5)	(6)	-	(19)
– przeniesienie na nieruchomości inwestycyjne	-	899	-	-	-	-	899
Umorzenie na 31 grudnia 2013 roku	(43)	(9 457)	(149 841)	(15 383)	(16 412)	-	(191 136)

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2013 roku	-	(1 565)	-	-	(302)	-	(1 867)
– zwiększenia/(zmniejszenia)	-	-	-	-	-	-	-
– zmiana stanu Grupy	-	188	-	-	-	-	188
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2013 roku	-	(1 377)	-	-	(302)	-	(1 679)
Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku	6 185	16 663	74 710	7 028	5 630	976	111 192
Wartość netto na 31 grudnia 2013 roku	3 001	16 779	53 684	4 408	4 352	1 531	83 755

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowie	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość brutto na 1 stycznia 2012 roku	29 811	92 134	284 394	79 644	22 407	2 057	510 447
Zwiększenia:	-	1 929	17 769	4 847	1 553	120	26 218
– zakup (w tym: przyjęcie w leasing)	-	680	16 186	4 512	1 553	1 492	24 423
– przyjęcie ze środków trwałych w budowie	-	1 164	1 399	125	-	(2 688)	-
– zwiększenie środków trwałych w budowie	-	-	-	-	-	1 316	1 316
– inne zwiększenia	-	85	184	210	-	-	479
Zmniejszenia:	(23 626)	(66 677)	(89 224)	(63 470)	(3 873)	(1 201)	(248 071)
– sprzedaż	-	-	(3 300)	(2 796)	(310)	-	(6 406)
– likwidacja, złomowanie	-	(5)	(6 409)	(2 097)	(467)	-	(8 978)
– zmiana składu Grupy	(23 582)	(66 250)	(79 330)	(58 525)	(3 021)	(1 168)	(231 876)
– różnice kursowe	-	-	(62)	(48)	(75)	-	(185)
– inne zmniejszenia	(44)	(422)	(123)	(4)	-	(33)	(626)
Wartość brutto na 31 grudnia 2012 roku	6 185	27 386	212 939	21 021	20 087	976	288 594
Umorzenie na 1 stycznia 2012 roku	-	(17 733)	(167 044)	(35 569)	(14 233)	-	(234 579)
Zmiany za okres:	-	8 575	28 815	21 576	78	-	59 044
– amortyzacja bieżąca (nota 38)	(548)	(3 142)	(30 350)	(8 585)	(2 700)	-	(45 325)
– sprzedaż	-	-	3 382	2 506	203	-	6 091
– likwidacja, złomowanie	-	5	6 409	1 797	456	-	8 667
– zmiana składu Grupy	540	11 400	49 006	25 613	2 072	-	88 631
– różnice kursowe	-	-	49	37	47	-	133
– inne	8	312	319	208	-	-	847
Umorzenie na 31 grudnia 2012 roku	-	(9 158)	(138 229)	(13 993)	(14 155)	-	(175 535)

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Grunty, prawo wieczystego użytkowania gruntu	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne rzeczowe aktywa trwałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Odpisy z tytułu utraty wartości na 1 stycznia 2012 roku	-	(1 565)	-	-	(302)	-	(1 867)
– zwiększenia/(zmniejszenia)	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy z tytułu utraty wartości na 31 grudnia 2012 roku	-	(1 565)	-	-	(302)	-	(1 867)
Wartość netto na 1 stycznia 2012 roku	29 811	72 836	117 350	44 075	7 872	2 057	274 001
Wartość netto na 31 grudnia 2012 roku	6 185	16 663	74 710	7 028	5 630	976	111 192

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2013	2012
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	24 684	43 426
Koszty ogólnego zarządu	1 516	1 712
Inne koszty	246	187
Ogółem	26 446	45 325

Grupa jako leasingobiorca używa na podstawie umów leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe:

	31 grudnia 2013 roku		31 grudnia 2012 roku	
	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Wartość bilansowa netto	Wartość początkowa – aktywowany leasing finansowy	Wartość bilansowa netto
Urządzenia techniczne i maszyny	47 324	29 100	48 722	35 865
Środki transportu	1 990	905	1 158	849
Inne środki trwałe	249	129	214	151
Ogółem	49 563	30 134	50 094	36 865

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość zabezpieczeń ustanowionych na rzeczowych aktywach trwałych jednostek wchodzących w skład Grupy wyniosła 58 860 tysięcy złotych (zabezpieczenie zostało ustanowione łącznie na rzeczowych aktywach trwałych oraz na nieruchomościach inwestycyjnych), natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku nie było ustanowionych żadnych zabezpieczeń. Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych, na których zostały ustanowione zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 7 139 tysięcy złotych.

Łączna kwota otrzymanych bądź należnych odszkodowań w odniesieniu do tych środków trwałych, które straciły na wartości lub zostały utracone w 2013 roku wynosi 13 tysięcy złotych (w 2012 roku: 4 390 tysięcy złotych).

13. Nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Budynki i budowle	24 403	3 209
Inne nieruchomości	126	47
Nieruchomości inwestycyjne ogółem	24 529	3 256
<i>Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych</i>	<i>35 930</i>	<i>14 311</i>

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych w 2013 oraz 2012 roku przedstawiały się następująco:

	2013	2012
Stan na początek okresu		
Wartość brutto	6 365	5 816
Umorzenie (w tym skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości)	(3 109)	(2 538)
Wartość netto na początek okresu	3 256	3 278
Zmiany w ciągu roku		
Nabycie	111	-
Zbycie	(90)	-
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	1 182	125
Zmiana składu Grupy	20 225	-
Amortyzacja (nota 38)	(155)	(266)
Inne zmiany	-	119
Stan na koniec okresu		
Wartość brutto	29 254	6 365
Umorzenie (w tym skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości)	(4 725)	(3 109)
Wartość netto	24 529	3 256

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość zabezpieczeń ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych jednostek wchodzących w skład Grupy wyniosła 52 860 tysięcy złotych (zabezpieczenie zostało ustanowione łącznie na rzeczowych aktywach trwałych oraz na nieruchomościach inwestycyjnych). Wartość bilansowa nieruchomości inwestycyjnych, na których zostały ustanowione zabezpieczenia na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 19 233 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku jednostki Grupy nie posiadały istotnych obciążeń o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym ustanowionych na nieruchomościach inwestycyjnych.

Amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych za rok 2013 i 2012 została ujęta w rachunku zysków i strat w koszcie wytworzenia sprzedanych produktów i usług.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku zostały dokonane wyceny części nieruchomości inwestycyjnych na kwotę 21 808 tysięcy złotych. Wyceny te potwierdziły, iż nie nastąpiła utrata wartości tej części nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę. Pomiar wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych sklasyfikowano na poziomie 2 hierarchii wartości godziwej wg MSSF 13. W 2013 roku nie nastąpiły przesunięcia między poziomami hierarchii wartości godziwej. Nieruchomości wyceniono metodą dochodową, korzystając z obserwowalnych stawek czynszów na lokalnych rynkach nieruchomości podobnych do nieruchomości wycenianych. Ze względu na nieznaczne wahania cen na rynku oraz tym samym mało prawdopodobną utratę wartości nieruchomości, zrezygnowano z wyceny pozostałych nieruchomości inwestycyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku zrezygnowano ze zlecenia wycen nieruchomości inwestycyjnych przez niezależnych specjalistów ze względu na niewielkie wahania cen na rynku oraz tym samym mało prawdopodobną utratę wartości nieruchomości inwestycyjnych posiadanych przez Grupę.

Spółki Grupy ujęły w rachunku zysków i strat następujące kwoty przychodów i kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi:

	2013	2012
Przychody z opłat czynszowych	7 054	3 055
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które przyniosły przychody z opłat czynszowych	3 571	3 035
Bezpośrednie koszty operacyjne (w tym koszty napraw i konserwacji) powstałe z nieruchomości inwestycyjnych, które nie przyniosły przychodów z opłat czynszowych	-	-

14. Wartości niematerialne

	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na 1 stycznia 2013 roku	21 908	4 732	3 379	30 019
Zwiększenia:	5 928	462	4 078	10 468
– zmiana składu Grupy	3 032	307	4 077	7 416
– zakup	590	42	-	632
– rozliczenie zaliczek	2 299	-	-	2 299
– różnice kursowe	7	113	1	121
Zmniejszenia:	(3 157)	(4 263)	(4 157)	(11 577)
– zmiana składu Grupy	(2 765)	(4 263)	(3 240)	(10 268)
– likwidacja	(392)	-	(917)	(1 309)
Wartość brutto na 31 grudnia 2013 roku	24 679	931	3 300	28 910
Umorzenie na 1 stycznia 2013 roku	(20 311)	(3 337)	(3 379)	(27 027)
Zmiany za okres:	(1 448)	2 689	982	2 223
– amortyzacja bieżąca (nota 38)	(1 386)	(374)	(532)	(2 292)
– zmiana składu Grupy	(448)	3 143	598	3 293
– likwidacja	390	-	917	1 307
– różnice kursowe	(4)	(80)	(1)	(85)
Umorzenie na 31 grudnia 2013 roku	(21 759)	(648)	(2 397)	(24 804)
Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku	1 597	1 395	-	2 992
Wartość netto na 31 grudnia 2013 roku	2 920	283	903	4 106

	Oprogramowanie komputerowe	Nabyte koncesje, patenty, licencje	Pozostałe	Ogółem
Wartość brutto na 1 stycznia 2012 roku	22 579	5 075	3 380	31 034
Zwiększenia:	1 018	1	-	1 019
– zakup	654	1	-	655
– rozliczenie zaliczek	364	-	-	364
Zmniejszenia:	(1 689)	(344)	(1)	(2 034)
– zmiana składu Grupy	(1 421)	-	-	(1 421)
– likwidacja	(245)	(10)	-	(255)
– różnice kursowe	(23)	(334)	(1)	(358)
Wartość brutto na 31 grudnia 2012 roku	21 908	4 732	3 379	30 019
Umorzenie na 1 stycznia 2012 roku	(20 160)	(3 231)	(154)	(23 545)
Zmiany za okres:	(151)	(106)	(3 225)	(3 482)
– amortyzacja bieżąca (nota 38)	(1 529)	(337)	(3 226)	(5 092)
– zmiana składu Grupy	1 120	-	-	1 120
– likwidacja	245	10	-	255
– różnice kursowe	13	221	1	235
Umorzenie na 31 grudnia 2012 roku	(20 311)	(3 337)	(3 379)	(27 027)
Wartość netto na 1 stycznia 2012 roku	2 419	1 844	3 226	7 489
Wartość netto na 31 grudnia 2012 roku	1 597	1 395	-	2 992

Amortyzacja wartości niematerialnych została ujęta w następujących pozycjach rachunku zysków i strat:

	2013	2012
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	1 301	4 020
Koszty ogólnego zarządu	966	1 051
Inne koszty	25	21
Ogółem	2 292	5 092

Grupa nie posiada istotnych wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku jednostki wchodzące w skład Grupy nie posiadały istotnych obciążeń wartości niematerialnych o charakterze prawnorzeczowym i obligacyjnym.

W 2013 oraz 2012 roku nie dokonywano odpisów aktualizujących wartości niematerialne.

15. Wartość firmy jednostek podporządkowanych

Wartość firmy wykazana w bilansie na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku w kwocie 73 237 tysięcy złotych składa się z wartości firmy w całości dotyczącej spółki Budimex Dromex SA, która została połączona z Budimexem SA w dniu 16 listopada 2009 roku.

Test na utratę wartości firmy

Wartość firmy przyporządkowuje się do ośrodków Grupy wypracowujących środki pieniężne. Dla wartości firmy powstałej przy nabyciu akcji Budimeksu Dromeksu SA przez Budimex SA przyjmuje się, że ośrodkiem wypracowującym środki pieniężne jest część segmentu budowlanego dotycząca krajowego budownictwa ogólnego i infrastruktury.

Wartość odzyskiwalną ośrodka wypracowującego środki pieniężne ustala się na podstawie wyliczeń wartości użytkowej. Wyliczenia te wykorzystują projekcje przepływów pieniężnych w okresie pięcioletnim. Przepływy pieniężne wykraczające poza okres pięcioletni oszacowano na stałym poziomie. Stopa wzrostu nie przewyższa długoterminowej przeciętnej stopy wzrostu dla branży budowlanej, w której funkcjonuje ośrodek wypracowujący środki pieniężne. W wyliczeniach przyjęto marżę brutto na

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

poziomie pomiędzy 7,2% a 7,8%, natomiast wykorzystana stopa dyskontowa wyniosła 10% (po zaokrągleniu i ubruttowaniu). Zarząd ustalił budżetowaną marżę brutto na podstawie wyników historycznych oraz swoich przewidywań co do rozwoju rynku. Średnie ważone przeciętne stopy wzrostu zgodne są z prognozami przedstawionymi w raportach branżowych. Zastosowana stopa dyskonta to stopa przed opodatkowaniem, odzwierciedlająca konkretne zagrożenia dotyczące poszczególnych segmentów.

Na podstawie testu na utratę wartości, który został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2013 roku, Zarząd stwierdził, że nie ma potrzeby dokonania odpisu z tytułu utraty wartości.

16. Wspólne przedsięwzięcia

Współkontrolowane podmioty

Grupa Budimex posiada 30% udział w spółce Tecpresa – Techniki Sprężania i Usługi Dodatkowe Sp. z o.o.

Grupa Budimex współkontroluje spółkę Budimex SA Sygnity SA Sp. j., w której posiada 67% udziału. Spółka ta powołana została do realizacji kontraktu „Budowa siedziby Operatora Systemu Przesyłowego wraz z infrastrukturą zewnętrzną Bielawa k/Warszawy”.

Grupa Budimex posiada również 50% udział w spółce Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. j. Spółka ta została powołana do realizacji kontraktu na zaprojektowanie i wybudowanie autostrady A1 na odcinku Stryków – Pyrzowice.

W 2010 roku powstała spółka Budimex SA Ferrovial Agroman SA s.c., w której Grupa Budimex posiada 99,98% udziału. Spółka ta została powołana do realizacji kontraktu „Przebudowa/Modernizacja drogi startowej DS-1, dróg kołowania, drogi patrolowej i drogi p.poż w Porcie Lotniczym im. F. Chopina w Warszawie”.

W dniu 30 października 2013 roku powstała spółka Budimex SA Cadagua SA s.c., w której Grupa Budimex posiada 50% udziału. Spółka ta została powołana do realizacji kontraktu „Modernizacja oczyszczalni ścieków i skanalizowanie części aglomeracji Tomaszowa Mazowieckiego”.

Następujące kwoty odpowiadają udziałowi Grupy w aktywach, zobowiązaniach oraz przychodach ze sprzedaży, kosztach i w wyniku finansowym współkontrolowanych podmiotów.

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Aktywa trwałe	-	-
Aktywa obrotowe	11 448	10 246
Aktywa ogółem	11 448	10 246
Zobowiązania długoterminowe	13 091	13 212
Zobowiązania krótkoterminowe	12 263	12 345
Zobowiązania ogółem	25 354	25 557
Aktywa netto	(13 906)	(15 311)
	2013	2012
Przychody ogółem	1 846	589
Koszty ogółem	(1 762)	(292)
Podatek dochodowy od osób prawnych	-	-
Zysk / (strata) netto	84	297
	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Proporcjonalny udział w przyszłych zobowiązaniach wspólnego przedsięwzięcia	-	-
Proporcjonalny udział w zobowiązaniach warunkowych wspólnego przedsięwzięcia	-	-

Wspólnie kontrolowana działalność

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku spółki Grupy były stroną umów konsorcjalnych zawartych w celu realizacji kontraktów budowlanych. Przychody i koszty oraz aktywa i zobowiązania związane z realizacją tych kontraktów w części przypadającej spółkom Grupy zostały odpowiednio uwzględnione w księgach rachunkowych tych spółek. Zobowiązania warunkowe związane z opisanymi przedsięwzięciami na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku obejmują gwarancje dobrego wykonania oraz gwarancje zwrotu otrzymanych zaliczek kontraktowych i zostały ujęte w ogólnej kwocie zobowiązań warunkowych przedstawionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Nie występują przyszłe zobowiązania inwestycyjne dotyczące tych kontraktów.

Udziały spółek Grupy we wspólnie realizowanych kontraktach przedstawia poniższa tabela:

Nazwa kontraktu	Udział Grupy w konsorcjum	
	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Konsorcja ze spółkami z Grupy Ferroviał:		
Budowa oczyszczalni ścieków w Szczecinku	51%	51%
Modernizacja oczyszczalni ścieków Klimzowiec	50%	50%
Oczyszczalnia ścieków we Wrocławiu	50%	50%
Zagospodarowanie biogazu i termiczne suszenie osadów w Centralnej Oczyszczalni Ścieków w Poznaniu	40%	40%
Rozbudowa i modernizacja (wraz z pełną infrastrukturą techniczną) Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa Okęcie – Terminal II	37%	37%
Modernizacja technologii w Zakładzie Wodociągu Centralnego – etap II	50%	-
Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wielkopolskim	50%	-
Konsorcja z podmiotami pozostałymi:		
Modernizacja szpitala w Koszalinie	-	96%
Budowa lądowiska śmigłowców - szpital w Bydgoszczy	-	80%
Budowa Wojewódzkiego Szpitala Dziecięcego w Bydgoszczy	51%	51%
Budowa drugiego terminala pasażerskiego portu lotniczego w Gdańsku	51%	51%
Budowa przejścia granicznego w Dołhobyczowie	32%	32%
Aranżacja strefy VIP – terminal T-2 Port Lotniczy Gdańsk	-	37%
Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Białymstoku	50%	50%

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniżej zaprezentowane zostały wybrane dane finansowe ujęte w księgach spółek Grupy Budimex dotyczące kontraktów realizowanych w ramach ujętych powyżej konsorcjów.

Dane bilansowe	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Aktywa trwałe	573	125
Aktywa obrotowe	147 971	321 988
Zobowiązania długoterminowe	5 623	26 874
Zobowiązania krótkoterminowe	141 764	202 452
Zobowiązania warunkowe	60 456	53 716
Rachunek zysków i strat	2013	2012
Przychody ogółem	33 900	176 183
Koszty ogółem	(32 845)	(166 865)

Budimex SA posiada 37% udziałów w konsorcjum tworzonemu ze spółkami Ferrovial Agroman SA i Estudio Lamela S.L. („Konsorcjum”) na rzecz realizacji kontraktu związanego z rozbudową i modernizacją (wraz z pełną infrastrukturą techniczną) Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa Okęcie - Terminal II o pierwotnej wartości 198 850 tysięcy dolarów i terminie realizacji 14 listopada 2005 roku. Zamawiający w pierwszym kwartale 2005 roku przesunął termin zakończenia prac na 15 kwietnia 2006 roku ze względu na pięciomiesięczne opóźnienie w uzyskaniu przez Konsorcjum pozwolenia na budowę (z przyczyn niezależnych od Konsorcjum). W dniu 15 września 2006 roku Konsorcjum podpisało z Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze aneks do powyższego kontraktu. W wyniku zmian i zwiększenia zakresu robót oraz uwzględnienia rekompensat za poniesione przez Konsorcjum dodatkowe koszty ogólne budowy w wydłużonym terminie realizacji wartość kontraktu została zwiększona do kwoty 247 687 tysięcy dolarów amerykańskich. Strony ustaliły nowy termin zakończenia prac na 30 listopada 2007 roku. Jednocześnie inwestor - Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze nałożył na konsorcjum kary umowne zgodnie z kontraktem podstawowym w wysokości 6 378 tysięcy dolarów za zaistniałe opóźnienia po upływie terminu 15 kwietnia 2006 roku.

W dniu 12 października 2007 roku Budimex SA otrzymał oświadczenie Przedsiębiorstwa Państwowego Porty Lotnicze o odstąpieniu od kontraktu na realizację rozbudowy warszawskiego lotniska im. Fryderyka Chopina. W dniu 29 października 2007 roku Zarząd Budimeksu SA powziął informację od banków obsługujących spółkę o skierowaniu przez Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze żądań wypłaty z gwarancji bankowych kwoty 8 665 tysięcy dolarów amerykańskich przypadającej na Budimex SA jako członka Konsorcjum realizującego rozbudowę międzynarodowego portu lotniczego na warszawskim Okęciu. W dniach 2 - 9 listopada 2007 roku banki dokonały wypłat z gwarancji udzielonych Budimex SA w wysokości 21 612 tysięcy złotych. Według Konsorcjum żądania wypłaty z gwarancji bankowych zostały zgłoszone niezgodnie z postanowieniami Kontraktu i Kodeksu Cywilnego, co stało się przedmiotem postępowania sądowego, co zostało szerzej opisane w notce 55.

Przychody i koszty oraz aktywa i zobowiązania związane z realizacją tego kontraktu w części przypadającej na Budimex SA zostały odpowiednio uwzględnione w księgach rachunkowych Spółki. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie występowały zobowiązania inwestycyjne dotyczące tego kontraktu. Zobowiązania warunkowe, wynikające ze złożonych pozwów wzajemnych zostały opisane w notce 55.

Według najlepszych szacunków Zarządu na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego całkowita strata Budimeksu na kontrakcie (proporcjonalna do udziału Budimeksu w konsorcjum) z uwzględnieniem pozostałych kosztów/przychodów operacyjnych oraz kosztów/przychodów finansowych (w tym wyniku na transakcjach terminowych zawartych w celu zminimalizowania ryzyka kursowego) wynosiła 99 211 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku (na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 99 870 tysięcy złotych). Strata Budimeksu SA na wykonaniu całości kontraktu liczona bez uwzględnienia wyniku na pozostałej działalności operacyjnej i finansowej wynosiła 141 436 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku (142 095 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2012 roku). Ze względu na toczące się postępowania sądowe oraz fakt, iż Konsorcjum nie zakończyło rozliczeń finansowych z Przedsiębiorstwem Państwowym Porty Lotnicze oraz swoimi podwykonawcami ostateczny wynik z realizacji kontraktu może ulec zmianie.

17. Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności

	2013	2012
Stan na początek okresu	16 966	13 503
– w tym wartość firmy	-	-
Nabycie udziałów	-	9 605
Objęcie konsolidacją jednostki stowarzyszonej	(8 764)	-
Udział w zyskach / (stratach)* (nota 43)	(4 684)	(6 121)
Wypłaty dywidendy przez jednostki stowarzyszone	-	(21)
Stan na koniec okresu	3 518	16 966
– w tym wartość firmy	-	-

*) Udział w zyskach za okres obejmuje również część wyniku za rok poprzedni, która nie została skonsolidowana w roku, którego dotyczy. Skonsolidowane sprawozdania Grupy Budimex oparte były na wstępnych danych finansowych spółek stowarzyszonych za dany okres sprawozdawczy, a sprawozdania finansowe tych spółek uległy zmianie po opublikowaniu sprawozdania skonsolidowanego przez Grupę. W 2013 roku udział w wyniku jednostek wycenianych metodą praw własności został skorygowany o kwotę (140) tysięcy złotych, natomiast w 2012 o kwotę (816) tysięcy złotych.

Wykaz podmiotów stowarzyszonych na dzień 31 grudnia 2013 oraz 31 grudnia 2012 roku:

Nazwa jednostki	Siedziba	Udział w kapitale zakładowym oraz liczbie głosów (%)	
		31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Elektromontaż Poznań SA	Poznań / Polska	50,66%*	30,78%
PPHU Promos Sp. z o.o.	Kraków / Polska	25,53%	25,53%
FBSerwis SA	Warszawa / Polska	49,00%	49,00%

*z dniem 4 stycznia 2013 Grupa Budimex przejęła kontrolę nad spółką Elektromontaż Poznań SA i spółkami od niej zależnymi i tym samym objęła je konsolidacją metodą pełną, a Elektromontaż Poznań SA przestała być spółką stowarzyszoną i stała się spółką zależną.

Wybrane dane finansowe jednostek wycenianych metodą praw własności przedstawiały się w sposób następujący:

Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania i rezerwy	Przychody ogółem	Zysk / (strata) netto
31 grudnia 2013 roku				
PPHU Promos Sp. z o.o.	9 282	2 082	9 990	45
FBSerwis SA	29 036	25 680	26 749	(9 296)
	38 318	27 762	36 739	(9 251)
Nazwa jednostki	Aktywa	Zobowiązania i rezerwy	Przychody ogółem	Zysk / (strata) netto
31 grudnia 2012 roku				
Elektromontaż Poznań SA	80 848	44 258	110 386	(6 916)
PPHU Promos Sp. z o.o.	9 670	2 592	9 834	215
FBSerwis SA	22 042	9 036	3 759	(6 594)
	112 560	55 886	123 979	(13 295)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa Budimex nie posiadała udziału w zobowiązaniach warunkowych spółek stowarzyszonych, natomiast na 31 grudnia 2012 roku udział Grupy Budimex w zobowiązaniach warunkowych spółek stowarzyszonych wynosił 2 372 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku udział Grupy Budimex w należnościach warunkowych spółek stowarzyszonych wyniósł 3 566 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku udział ten wynosił 803 tysiące złotych.

18. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	2013	2012
Stan na początek okresu	17 135	12 146
Zwiększenia:	885	9 905
– nabycie	885	9 905
Zmniejszenia	(9 639)	(4 916)
– odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (nota 42)*	-	(4 916)
– sprzedaż	(60)	-
– objęcie konsolidacją	(9 578)	-
– zmiana składu Grupy	(1)	-
Stan na koniec okresu	8 381	17 135
w tym:		
– długoterminowe	8 381	17 135
– krótkoterminowe	-	-

*) dotyczy spółki Inversora de Autopistas del Levante S.L.

Od dnia 1 stycznia 2013 roku konsolidacją objęto spółki: Budimex Kolejnictwo SA oraz Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. Mimo że obie spółki zostały zarejestrowane w 2011 roku, ich dotychczasowe dane finansowe były nieistotne. Od dnia 1 września 2013 roku konsolidacją objęto spółkę Budimex B Sp. z o.o. Mimo że spółka została zarejestrowana w 2012 roku, dotychczasowe dane finansowe były nieistotne.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują wyłącznie akcje i udziały w spółkach.

Wartość bilansowa krótkoterminowych i długoterminowych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku była równa cenie nabycia tych aktywów. Wartość godziwa tych aktywów nie jest możliwa do ustalenia z uwagi na fakt, iż nie istnieje dla nich aktywny rynek.

W ciągu najbliższych 12 miesięcy Grupa nie zamierza zbyć aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku był ustanowiony zastaw rejestrowy na udziałach w spółce Budimex Parking Wrocław Sp. z o.o. Spółka ta została objęta konsolidacją metodą pełną z dniem 1 stycznia 2013 i tym samym wartość jej udziałów została wyłączona z aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

19. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Pochodne instrumenty finansowe – część długoterminowa (nota 20)	692	-
Pochodne instrumenty finansowe – część krótkoterminowa (nota 20)	131	5 724
Ogółem	823	5 724

20. Pochodne instrumenty finansowe

Reguły obowiązujące przy wykorzystywaniu instrumentów pochodnych zawarte są w polityce zarządzania ryzykiem Grupy zatwierdzonej przez Zarząd.

Instrumenty pochodne wyceniane są na dzień bilansowy w wiarygodnie ustalonej wartości godziwej. Wartość godziwa transakcji forward jest szacowana przy użyciu modelu bazującego na wartości kursów walutowych (średnie kursy NBP) na dzień bilansowy oraz różnicach w poziomach stóp procentowych waluty kwotowej i bazowej. Wartość godziwa swapów stopy procentowej jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy pieniężne w ramach wymiany odsetek. Do dyskonta stosuje się krzywą stóp procentowych IRS z dnia bilansowego.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Skutki okresowej wyceny i rozliczenia walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward ujmowane są w ramach działalności operacyjnej.

Skutki okresowej wyceny i rozliczenia swapów stopy procentowej ujmowane są w ramach działalności finansowej.

Wartość godziwa transakcji zawartych przez spółki Grupy, otwartych na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku przedstawia tabela zamieszczona poniżej:

	Aktywa finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych		Zobowiązania finansowe z tytułu wyceny instrumentów pochodnych	
	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Walutowe kontrakty terminowe typu FX Forward	131	5 724	440	257
Swap stopy procentowej	692	-	285	-

Łączna nominalna wartość walutowych kontraktów terminowych typu FX Forward na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 7 967 tysięcy euro oraz 817 tysięcy dolarów amerykańskich, na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 40 485 tysięcy euro. Na dzień 31 grudnia 2013 roku i na dzień 31 grudnia 2012 roku Grupa nie posiadała opcji walutowych.

Kursy forward sprzedaży/kupna dla transakcji otwartych na dzień 31 grudnia 2013 roku, zawartych w euro, zawierały się w przedziale: 4,1878 - 4,2890 euro/złoty oraz 3,0460 – 3,2555 dolar amerykański/złoty (na dzień 31 grudnia 2012 roku zawierały się w przedziale: 4,1070 - 4,5940 euro/złoty). Termin pozostały do rozliczenia transakcji terminowych otwartych zawartych w euro na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił od 30 do 324 dni (na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosił od 24 do 353 dni), a dla transakcji terminowych otwartych zawartych w dolarze amerykańskim wynosił od 30 do 212 dni (brak transakcji terminowych otwartych zawartych w dolarze amerykańskim na dzień 31 grudnia 2012 roku).

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała zawarte transakcje zamiany stóp procentowych IRS, w ramach których Grupa będzie płacić stałą stopę, a otrzymywać zmienną stawkę 3M WIBOR. Wartość nominalna poszczególnych transakcji IRS nie przekraczała 10 000 tysięcy złotych. Transakcje zawarto na okres 5 i 10 lat.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Struktura wiekowa		
– poniżej 1 roku	131	5 724
– od 1 do 2 lat	-	-
– od 2 do 5 lat	189	-
– powyżej 5 lat	503	-
Ogółem	823	5 724

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Struktura wiekowa		
– poniżej 1 roku	499	257
– od 1 do 2 lat	181	-
– od 2 do 5 lat	45	-
– powyżej 5 lat	-	-
Ogółem	725	257

21. Należności z tytułu umowy koncesyjnej

Spółka z Grupy (koncesjonariusz) zawarła z podmiotem sektora publicznego umowę na opracowanie dokumentacji projektowej oraz wybudowanie parkingu podziemnego wraz z częścią naziemną we Wrocławiu. Jako wynagrodzenie przyznano jej prawo do odpłatnego wyłącznego korzystania z parkingu oraz do pobierania pożytków w formie opłat parkingowych od użytkowników parkingu. Umowa koncesyjna została zawarta na 30 lat i 4 miesiące. Umowa nakłada na koncesjonariusza obowiązek utrzymywania poziomu usługi na niezmiennym poziomie, przez okres jej trwania. Umowa określa również gwarantowany poziom przychodów, na jaki koncesjonariusz może liczyć w przypadku, jeśli poziom uzyskanych wpływów z opłat parkingowych różnił się od określonego w umowie przychodu bazowego na dany rok. Cena za świadczenia usług (tj. za postój na parkingu) została określona w umowie. Koncesjonariusz ma prawo do zmiany tej ceny, co najmniej raz w roku, o co najmniej indeksację.

Na dzień zawarcia umowy przeprowadzono test, który wykazał, że gwarantowane wpływy z tytułu umowy koncesyjnej pokrywają wyrażone w wartości godziwej wynagrodzenie z tytułu usługi budowlanej. Tym samym przychody z tytułu usługi budowlanej ujęto jako aktywa finansowe.

Wartość godziwa należności z tytułu umowy koncesyjnej odpowiada w przybliżeniu wartości bilansowej.

Tabela ruchu należności z tytułu umowy koncesyjnej

	2013	2012
Stan na początek okresu	-	-
Zwiększenia:	22 376	-
– zmiana składu Grupy	1 473	-
– przychody z usługi budowlanej	20 379	-
– wycena aktywa finansowego wg zamortyzowanego kosztu (nota 42)	524	-
Zmniejszenia	-	-
– odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	-	-
– spłaty	-	-
Stan na koniec okresu	22 376	-
w tym:		
– długoterminowe	22 376	-
– krótkoterminowe	-	-
Przychody oraz zysk/(strata) z umowy koncesyjnej		
	2013	2012
Przychody z usługi budowlanej	20 379	-
Zysk/(strata) z usługi budowlanej	1 011	-

22. Pożyczki udzielone

	2013	2012
Stan na początek okresu	-	-
– udzielenie pożyczki	3 111	3 000
– naliczone odsetki	53	30
– spłaty	-	(3 030)
Stan na koniec okresu	3 164	-
w tym:		
– długoterminowe	-	-
– krótkoterminowe	3 164	-

W 2013 roku Grupa udzieliła pożyczki spółce stowarzyszonej FBService SA. Efektywne oprocentowanie pożyczki w 2013 roku wyniosło 6,43%. Pozostałe warunki pożyczki nie odbiegają od warunków rynkowych.

Wartość godziwa pożyczki udzielonej odpowiada w przybliżeniu jej wartości bilansowej.

23. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Inne należności	20 703	-
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	20 703	-
Odpis aktualizujący wartość należności długoterminowych	100	98
Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	20 803	98
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		
Należności z tytułu dostaw i usług	493 929	335 926
Zaliczki przekazane	21 724	27 183
Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	2 473	7 777
Inne należności	7 549	30 950
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności netto	525 675	401 836
Odpis aktualizujący wartość należności	139 852	131 248
Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności brutto	665 527	533 084
Razem należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe netto	546 378	401 836

Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, uwzględniając fakt, iż głównym klientem Grupy jest urząd administracji rządowej.

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności odpowiada w przybliżeniu ich wartości bilansowej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku ani na dzień 31 grudnia 2012 roku nie zostały ustanowione żadne zabezpieczenia na tych aktywach.

Odpisy aktualizujące wartość długo- i krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	2013	2012
Odpisy aktualizujące wartość należności na początek okresu	131 346	98 935
Utworzone w pozostałe koszty operacyjne (nota 40)	15 721	60 279*
Odwrócone w pozostałe przychody operacyjne (nota 40)	(4 146)	(13 541)
Odwrócone w pozostałe przychody finansowe (nota 42)	-	(143)
Wykorzystane	(1 326)	(10 040)
Różnice kursowe	199	(841)
Zmiana składu Grupy	(1 842)	(3 101)
Inne	-	(202)
Odpisy aktualizujące wartość należności na koniec okresu	139 952	131 346

* w tym 47 085 tysięcy złotych w nocie 40 zostało ujęte w pozycji „wylączenie spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej z konsolidacji”

Struktura wiekowa przeterminowanych należności z tytułu dostaw i usług

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości. Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły przeterminowane pozostałe należności, dla których nie dokonano odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości.

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, niespłacone w okresie:		
– do 1 miesiąca	22 186	26 532
– powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	10 116	5 750
– powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	3 740	6 312
– powyżej 6 miesięcy do 1 roku	2 679	38 160
– powyżej 1 roku	40 252	5 245
Należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem	78 973	81 999

24. Zapasy

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Materiały	86 942	121 494
Półprodukty i produkty w toku	120 886	160 567
Produkty gotowe	131 209	156 683
Towary	358 009	437 462
Wartość netto zapasów na koniec okresu	697 046	876 206
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	80 567	23 543
Wartość brutto zapasów na koniec okresu	777 613	899 749

Odpisy aktualizujące wartość zapasów

	2013	2012
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na początek okresu	23 543	12 489
Utworzone w pozostałe koszty operacyjne (nota 40)	61 881	13 246
Odwrócone w pozostałe przychody operacyjne (nota 40)	(3 582)	(123)
Zmiana stanu Grupy	684	(269)
Wykorzystane	(1 959)	(1 800)
Odpisy aktualizujące wartość zapasów na koniec okresu	80 567	23 543

Przyczyny odwrócenia odpisów aktualizujących zapasy zostały zaprezentowane poniżej:

	2013	2012
Wzrost wartości odzyskiwalnej	3 582	-
Złomowanie zapasów	-	123
Ogółem	3 582	123

Na dzień 31 grudnia 2013 roku na zapasach jednostek wchodzących w skład Grupy ustanowione były zabezpieczenia w kwocie 213 837 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku - w kwocie 72 515 tysięcy złotych. Wartość bilansowa zapasów, na których zostały ustanowione zabezpieczenia, na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 95 701 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku 117 318 tysięcy złotych.

Łączna wartość odsetek skapitalizowanych w zapasach Grupy (w spółkach deweloperskich) na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 36 tysięcy złotych, natomiast na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 2 046 tysięcy złotych. W 2013 roku spółki skapitalizowały w zapasach odsetki w wysokości 1 774 tysiące złotych, natomiast w 2012 roku spółki skapitalizowały odsetki w

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

zapasach w kwocie 2 397 tysięcy złotych. Efektywne oprocentowanie kredytów zaciągniętych w celu finansowania zapasów w 2013 roku kształtowało się na poziomie 4,94% (w 2012 roku: 6,47%).

Wartość zapasów, których wykorzystania / sprzedaży oczekuje się w okresie przekraczającym 12 miesięcy na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 474 945 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 517 122 tysiące złotych.

Zapasy o wartości 608 172 tysiące złotych dotyczą nakładów inwestycyjnych poniesionych w związku z realizowanymi projektami budowy mieszkań w celu ich późniejszej sprzedaży. W związku z ogólną sytuacją na rynku mieszkaniowym Grupa jest narażona na ryzyko zmian cen sprzedaży lokali mieszkalnych i usługowych. W stosunku do mieszkań, które zostały sprzedane na podstawie przedwstępnych umów sprzedaży, ryzyko zmiany ceny sprzedaży zostało ograniczone. W przypadku projektów inwestycyjnych, dla których budowa nie została jeszcze rozpoczęta, Grupa nie podpisała wiążących umów o wykonanie robót budowlanych.

W celu weryfikacji wartości rynkowej posiadanych aktywów Zarząd zlecił wycenę części zapasów firmie zewnętrznej – Ernst & Young Real Estate Sp. z o.o. Na podstawie wycen dokonanych przez rzeczoznawcę wg stanu na 31 grudnia 2013 roku oraz na podstawie wycen przygotowanych wewnętrznie stwierdzono, że wartość bilansowa części wycenianych zapasów jest wyższa niż ich wartość godziwa i konieczne okazały się dodatkowe odpisy z tytułu utraty wartości w wysokości 61 811 tysięcy złotych, ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych (nota 40). Dodatkowo, biorąc pod uwagę niestabilność rynku nieruchomości, nie można wykluczyć, że przyszłe ceny sprzedaży mogą się różnić od cen przyjętych przez Grupę i niezależnego rzeczoznawcę do testu na utratę wartości i konieczne mogą się okazać dalsze odpisy bądź ich odwrócenie.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne zdarzenia, które należałoby uwzględnić w formie korekty lub ujawnienia w sprawozdaniu finansowym.

25. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Środki pieniężne w kasie	22	25
Środki pieniężne na rachunkach bankowych	1 654 379	1 309 279
– rachunki bieżące	57 005	40 713
– depozyty overnight (jednodniowe)	119 410	118 954
– inne depozyty	1 466 404	1 147 755
– lokaty w spółkach deweloperskich na rachunkach powierniczych	11 560	1 857
Inne środki pieniężne	4 382	8 429
Środki pieniężne, razem	1 658 783	1 317 733
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty o ograniczonej możliwości dysponowania	(33 089)*	(10 987)
Środki pieniężne dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych	1 625 694	1 306 746

*ze zmiany bilansowej środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania wyłączono 3 596 tysięcy złotych z tytułu zmiany składu Grupy (nota 8)

Saldo środków pieniężnych obejmuje środki pieniężne konsorcjów w części przypadającej na współkonsorcjantów w wysokości 36 096 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 34 098 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Krótkoterminowe lokaty bankowe oraz inwestycje o wysokim stopniu płynności zaliczane do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów to przede wszystkim: lokaty typu „overnight” oraz krótkoterminowe depozyty o okresie zapadalności od 2 do 181 dni, o średniej efektywnej stopie procentowej wynoszącej na dzień 31 grudnia 2013 roku 2,58% p.a. dla depozytów w PLN (31 grudnia 2012 roku: 4,27% p.a. dla depozytów w PLN). Przeciętny termin zapadalności tych depozytów wynosi 24 dni (31 grudnia 2012 roku: 17 dni).

Do środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o ograniczonej możliwości dysponowania Grupa zaliczyła:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Rachunki powiernicze w spółkach deweloperskich	11 560	1 857
Zablokowane rachunki projektów deweloperskich	16 426	8 981
Środki stanowiące zabezpieczenie gwarancji bankowych	4 839	-
Inne	264	149
Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania ogółem	33 089	10 987

W 2013 roku Grupa przejęła środki pieniężne w wysokości 4 959 tysięcy złotych w wyniku realizacji gwarancji (w 2012: 6 707 tysięcy złotych).

26. Kapitały

Na dzień przejścia na MSSF Grupa skorygowała wartość kapitału własnego oraz nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej za okres, w którym gospodarka polska należała do hiperinflacyjnych. Skutki przeliczenia oraz uzgodnienie wartości wykazanych w księgach oraz dokumentach korporacyjnych Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku do wartości wykazanych w sprawozdaniu finansowym ujęte zostały w poniższej tabeli:

	31 grudnia 2013 roku		31 grudnia 2012 roku	
	Akcje zwykłe	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Akcje zwykłe	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej
Kapitał zarejestrowany	127 650	232 719	127 650	232 719
Przeliczenie kapitałów w związku z hiperinflacją	18 198	2 080	18 198	2 080
Pokrycie straty	-	(147 636)	-	-
Wartość wykazana w sprawozdaniu finansowym	145 848	87 163	145 848	234 799

Wartość, o jaką kapitał podstawowy oraz nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej zostały skorygowane w związku z hiperinflacją została ujęta w pozycji „zysk (strata) z lat ubiegłych” w kapitale własnym.

Na podstawie uchwały Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Budimex SA z dnia 24 kwietnia 2013 roku stratę netto z lat ubiegłych wykazywaną w jednostkowym sprawozdaniu Jednostki Dominującej w kwocie 147 636 tysięcy złotych pokryto w całości z nadwyżki ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny Jednostki Dominującej składa się z 25 530 098 akcji o łącznej wartości 127 650 tysięcy złotych. Struktura kapitału zakładowego Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	zwykłe/imiennie	Brak	Brak	2 350	12	1)	1994-08-05	1994-01-01
A	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 997 650	14 988	1)	1994-08-05	1994-01-01
B	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 000	gotówka	1994-11-13	1995-01-01
C	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 900 285	9 501	gotówka	1995-03-07	1995-01-01
D	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 725 072	8 625	gotówka	1996-04-25	1996-01-01
E	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 000 000	10 001	2)	1997-08-05	1997-01-01
F	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	5 312 678	26 563	gotówka	1998-05-05	1998-01-01
G	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	2 217 549	11 088	3)	1999-11-02	1999-01-01
H	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 448 554	7 243	3)	1999-11-02	1999-01-01
I	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	186 250	931	3)	1999-11-02	1999-01-01
K	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	1 484 693	7 423	4)	2000-07-13	2000-01-01
L	zwykłe/na okaziciela	Brak	Brak	4 255 017	21 275	gotówka	2000-12-18	2000-01-01
Ogółem				25 530 098	127 650			

1) majątek przekształconej spółki Budimex Engineering and Construction Sp. z o.o.

2) majątek przejętej spółki Budimex Trading SA

3) majątek przejętych spółek Budimex Poznań SA, Unibud SA i Budimex Warszawa SA

4) majątek przejętej spółki Mostostal Kraków SA

W dniu 19 lipca 2013 roku dokonano zamiany 120 akcji imiennych na okaziciela serii A na 120 akcji zwykłych na okaziciela.

Liczba akcji składających się na zatwierdzony kapitał jest równa liczbie akcji wyemitowanych. Wartość nominalna jednej akcji wynosi 5 złotych.

Jednostka Dominująca nie posiada akcji własnych. Jednostki zależne lub stowarzyszone nie posiadają akcji Jednostki Dominującej. Żadne akcje nie zostały zarezerwowane dla potrzeb emisji z tytułu realizacji opcji i umów sprzedaży.

Kwota zysku przeznaczonego do dystrybucji wynika ze sprawozdania finansowego Jednostki Dominującej.

27. Kapitał własny przypisany udziałom niedającym kontroli

	2013	2012
Stan na początek okresu	-	-
– udział w zyskach/(stratach) w ciągu roku	820	-
– udziały niekontrolujące powstałe w wyniku przejęcia kontroli nad Grupą Elektromontaż Poznań SA (nota 8)	18 032	-
Stan na koniec okresu	18 852	-

Udziały niedające kontroli posiadają 49,34% udziału w kapitale zakładowym, jak i w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy spółki Elektromontaż Poznań SA.

28. Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
	Wartość bilansowa	Wartość bilansowa
Długoterminowe		
Kredyty bankowe i pożyczki	17 126	48 164
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	17 229	27 803
	34 355	75 967
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe i pożyczki	9 757	8 098
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	9 963	9 611
Naliczone odsetki od kredytów i pożyczek krótkoterminowych	9	9
	19 729	17 718
Razem	54 084	93 685

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Struktura umownych terminów wymagalności niezdyktowanych przepływów pieniężnych z tytułu kredytów i pożyczek przedstawia się w sposób następujący:

	31 grudnia 2013 roku		31 grudnia 2012 roku	
	Wartość bilansowa	Niezdyktowane umowne przepływy pieniężne*	Wartość bilansowa	Niezdyktowane umowne przepływy pieniężne*
– do 1 roku	9 766	9 892	8 107	11 310
– powyżej 1 roku do 3 lat	5 000	7 034	48 164	51 128
– powyżej 3 do 5 lat	2 008	2 866	-	-
– powyżej 5 lat	10 118	11 584	-	-
	26 892	31 376	56 271	62 438

*) obejmują zarówno płatności kapitału jak i odsetek; na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku kwoty w walucie zostały przeliczone na złote wg kursu NBP na koniec okresu, a płatności odsetek zostały skalkulowane w oparciu o stopę procentową obowiązującą w ostatnim okresie odsetkowym przed 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku.

Spółki Grupy mają możliwość dokonania wcześniejszej spłaty zaciągniętych pożyczek i kredytów. W umowach kredytowych, których stroną są spółki Grupy, nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę kredytów.

W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiło niewywiązanie się ze spłaty kapitału, odsetek, postanowień powierniczego rachunku rozliczenia zobowiązania lub warunków wykupu tych zobowiązań z tytułu pożyczek.

Spółki Grupy nie naruszyły warunków umów ani nie renegeowały warunków dotyczących zobowiązań z tytułu pożyczek przed dniem zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość bilansowa długoterminowych kredytów i pożyczek zbliżona jest do ich wartości godziwej, ponieważ warunki oprocentowania kredytów w umowach oparte są o zmienną stopę procentową.

Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2013 roku

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona "la Caixa"	Warszawa	15 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	31.03.2016	1. hipoteka kaucyjna 150% na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości do kwoty 90 000 tysięcy złotych 2. zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych 3. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo
Getin Noble Bank SA	Warszawa	36 760	PLN	2 854	PLN	WIBOR 1M + marża	30.09.2016	1. hipoteka 150% do kwoty 55 140 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
Getin Noble Bank SA	Warszawa	20 741	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	31.12.2016	1. hipoteka 150% do kwoty 31 112 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
Getin Noble Bank SA	Warszawa	20 610	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	31.12.2016	1. hipoteka 150% do kwoty 30 915 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
PKO BP SA	Warszawa	23 000	PLN	680	PLN	WIBOR 3M + marża	31.12.2015	1. hipoteka 150% do kwoty 34 500 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej i umów sprzedaży 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
PKO BP SA	Warszawa	23 780	PLN	-	PLN	WIBOR 3M + marża	28.02.2016	1. hipoteka 150% do kwoty 35 670 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej i umów sprzedaży 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku
sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
PKO BP SA/ Nordea Bank Polska SA	Warszawa/ Gdynia	33 567	PLN	13 592	PLN	WIBOR 3M + marża	31.12.2031	1. Umowa Wsparcia Finansowego i Umowa Wsparcia Realizacji Projektu 2. hipoteka 3. zastaw rejestrowy na udziałach 4. zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych i prawach 5. zastaw rejestrowy na wszystkich rachunkach bankowych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych 6. przelew wierzytelności z umów ubezpieczeniowych, umów najmu, umowy budowlanej, umowy o zarządzanie nieruchomością 7. gwarancja korporacyjna Budimex SA pokrycia przekroczenia kosztów (do wys. 10% budżetu projektu) 8. gwarancja korporacyjna Budimex SA obsługi zadłużenia (do wys. 5% udzielonego kredytu, na okres do uzyskania pozwolenia na budowę) 9. oświadczenie o poddaniu się egzekucji 10. Umowa Podporządkowania
				17 126				

Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2012 roku

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
Caja de Ahorros y Pensiones de Barcelona "la Caixa"	Warszawa	15 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	30.04.2016	1. hipoteka kaucyjna 150% na prawie użytkowania wieczystego nieruchomości do kwoty 90 000 tysięcy złotych 2. zastaw rejestrowy na rachunkach bankowych 3. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo
Getin Noble Bank SA	Warszawa	39 500	PLN	38 493	PLN	WIBOR 1M + marża	31.12.2014	1. hipoteka 150% do kwoty 59 250 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
Getin Noble Bank SA	Warszawa	33 000	PLN	9 671	PLN	WIBOR 1M + marża	30.06.2014	1. hipoteka 150% do kwoty 49 500 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
Getin Noble Bank SA	Warszawa	25 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	31.12.2014	1. hipoteka 150% do kwoty 37 500 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej, umów sprzedaży i umowy o generalne wykonawstwo 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
				48 164				

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na 31 grudnia 2013 roku

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
kredyty w rachunku bieżącym								
Bank Handlowy SA	Warszawa	50 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	5.02.2014	brak
Societe Generale SA	Warszawa	50 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	9.12.2014	brak
ING Bank Śląski SA	Katowice	25 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	18.02.2014	brak
Bank Zachodni WBK SA	Wrocław	50 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	3.03.2014	brak
Pekao SA	Warszawa	50 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	30.06.2014	brak
pozostałe kredyty i pożyczki								
Cintra Infraestructuras SA	Madryt	8 324	2 007€	8 333 (w tym odsetki: 9)	2 009€ (w tym odsetki: 2€)	EURIBOR 12M + marża	1.12.2014	brak
PKO BP SA/ Nordea Bank Polska SA	Warszawa/ Gdynia	33 567	PLN	1 264	PLN	WIBOR 3M + marża	30.04.2014	1. Umowa Wsparcia Finansowego i Umowa Wsparcia Realizacji Projektu 2. hipoteka 3. zastaw rejestrowy na udziałach 4. zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych i prawach 5. zastaw rejestrowy na wszystkich rachunkach bankowych, pełnomocnictwo do rachunków bankowych 6. przelew wierzytelności z umów ubezpieczeniowych, umów najmu, umowy budowlanej, umowy o zarządzanie nieruchomością 7. gwarancja korporacyjna Budimex SA pokrycia przekroczenia kosztów (do wys. 10% budżetu projektu) 8. gwarancja korporacyjna Budimex SA obsługi zadłużenia (do wys. 5% udzielonego kredytu, na okres do uzyskania pozwolenia na budowę) 9. oświadczenie o poddaniu się egzekucji 10. Umowa Podporządkowania

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
PKO BP SA	Warszawa	23 000	PLN	169	PLN	WIBOR 3M + marża	31.12.2014	1. hipoteka 150% do kwoty 34 500 tysięcy złotych 2. przelew praw z polisy ubezpieczeniowej i umów sprzedaży 3. pełnomocnictwo do rachunków bankowych dotyczących projektu
				9 766				

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek na 31 grudnia 2012 roku

Bank / jednostka	Siedziba	Kwota kredytu / pożyczki wg umowy		Kwota kredytu / pożyczki pozostała do spłaty		Warunki oprocentowania	Termin spłaty	Zabezpieczenia
		tys. zł	waluta (tys.)	tys. zł	waluta (tys.)			
kredyty w rachunku bieżącym								
Bank Handlowy SA	Warszawa	40 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	6.02.2013	brak
Societe Generale SA	Warszawa	50 000	PLN	-	PLN	WIBOR 1M + marża	27.11.2013	brak
pozostałe kredyty i pożyczki								
Cintra Infraestructuras SA	Madryt	8 098	1 981€	8 107 (w tym odsetki: 9)	1 983€ (w tym odsetki: 2€)	EURIBOR 12M + marża	1.12.2013	brak
				8 107				

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku były następujące:

	31 grudnia 2013 roku		31 grudnia 2012 roku	
	PLN	EUR	PLN	EUR
Kredyty bankowe i pożyczki	4,33%	1,25%	6,11%	1,33%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4,04%	-	6,04%	-

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

Spółki Grupy zawarły z Millenium Leasing Sp. z o.o., Konica Minolta Business Solutions Polska Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Polska SA oraz z Prime Car Management SA („Finansujący”) umowy leasingu finansowego dotyczące finansowania głównie maszyn i urządzeń technicznych, a także środków transportu. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość netto maszyn i urządzeń technicznych użytkowanych w leasingu finansowym wynosiła 29 100 tysięcy złotych, natomiast środków transportu 905 tysięcy złotych oraz innych środków trwałych 129 tysięcy złotych (patrz nota 12). Przedmioty leasingu zostały udostępnione na okresy 36 - 60 miesięcy. Po upływie tych terminów oraz wywiązaniu się ze zobowiązań wobec Finansujących spółki Grupy mają prawo nabyć niektóre przedmioty leasingu za cenę równą wartości końcowej przedmiotu leasingu. Zabezpieczeniem wykonania części zobowiązań wynikających z umowy jest weksel in blanco wystawiony przez Korzystającego wraz z pisemnym upoważnieniem do jego wypełnienia. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu powyższych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto na dzień 31 grudnia 2013 roku wynoszą:

	Minimalne opłaty leasingowe	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych
– poniżej 1 roku	11 252	9 963
– od 1 do 5 lat	18 141	17 229
– powyżej 5 lat	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, razem	29 393	27 192
w tym przyszłe koszty finansowe z tytułu leasingu finansowego	(2 201)	-
Wartość bieżąca	27 192	27 192

Spółki Grupy mają możliwość dokonania wcześniejszej spłaty pozostałych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. W umowach leasingowych nie zostały zawarte klauzule przewidujące kary za wcześniejszą spłatę tych zobowiązań.

29. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	-
Inne zobowiązania niefinansowe	-	-
Długoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ogółem	-	-
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	535 433	579 923
Koszty niezafakturowane	473 897	517 760
Zobowiązania z tytułu podatków i ubezpieczeń społecznych	171 181	140 985
Zobowiązania z tytułu rozliczenia konsorcjów	28 653	36 834
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	5 996	8 864
Inne zobowiązania	2 824	3 228
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ogółem	1 217 984	1 287 594
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ogółem	1 217 984	1 287 594

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Wszystkie zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

30. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Z tytułu niewykorzystanych urlopów	28 778	29 004
Z tytułu premii pracowniczych	118 815	121 597
Z tytułu kosztów zakończenia kontraktów	8 932	9 893
Inne	406	1 114
Ogółem	156 931	161 608

31. Odroczony podatek dochodowy

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadające do realizacji po upływie 12 miesięcy	240 179	217 051
– przypadające do realizacji w ciągu 12 miesięcy	160 995	161 009
Ogółem	401 174	378 060
Kompensata	(49 838)	(66 409)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	351 336	311 651
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
– przypadająca do uregulowania po upływie 12 miesięcy	30 076	41 630
– przypadająca do uregulowania w ciągu 12 miesięcy	19 762	24 779
Ogółem	49 838	66 409
Kompensata	(49 838)	(66 409)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego po kompensacie	-	-

Zmiany stanu netto odroczonego podatku dochodowego przedstawiają się w sposób następujący:

	2013	2012
Stan na początek roku	311 651	312 032
Uznanie / (obciążenie) wyniku finansowego (nota 44)	36 726	(3 138)
Uznanie / (obciążenie) pozostałych całkowitych dochodów	185	-
Inne (w tym zmiana składu Grupy)	2 774	2 757
Stan na koniec roku	351 336	311 651

Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w oparciu o stawkę 19% dla dodatnich i ujemnych różnic przejściowych dotyczących krajowych składników aktywów i zobowiązań, natomiast dla różnic przejściowych w przypadku pozycji bilansowych dotyczących jednostek działających za granicą – w oparciu o stawki podatkowe kraju będącego podstawowym środowiskiem gospodarczym, w którym działa jednostka oraz reguluje zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku ujemne różnice przejściowe oraz nierozliczone straty podatkowe, w związku z którymi nie ujęto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynoszą 13 138 tysięcy złotych (31 grudnia 2012 roku: wynosiły 3 990 tysięcy złotych) i wygasają: 1 812 tysięcy złotych w 2014 roku, 6 077 tysięcy złotych w 2015 roku, 3 954 tysiące złotych w 2016 roku, 112 tysięcy złotych w 2017 roku oraz 1 183 tysiące złotych w 2018 roku. Przyczyną nieujęcia składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest małe prawdopodobieństwo wypracowania przez niektóre podmioty w Grupie takiego dochodu do opodatkowania, który pozwoli na zrealizowanie ujemnych różnic przejściowych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego według tytułów (przed uwzględnieniem ich kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

	Stan aktywów na 1 stycznia 2012 roku	Utworzenie / (wykorzystanie) aktywa przez rachunek zysków i strat	Utworzenie / (wykorzystanie) aktywa przez inne całkowite dochody	Zmiana składu Grupy	Inne zmiany	Stan aktywów na 31 grudnia 2012 roku	Utworzenie / (wykorzystanie) aktywa przez rachunek zysków i strat	Utworzenie / (wykorzystanie) aktywa przez inne całkowite dochody	Zmiana składu Grupy	Inne zmiany	Stan aktywów na 31 grudnia 2013 roku
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	206 342	(71 547)	-	(28 575)	-	106 220	28 729	-	467	-	135 416
Koszty kontraktów związane z rozliczeniami międzyokresowymi przychodów	34 568	9 562	-	-	-	44 130	(4 569)	-	1	-	39 562
Zobowiązania – koszty niezafakturowane	52 937	(59)	-	-	-	52 878	(5 030)	-	(114)	-	47 734
Strata podatkowa	9 096	76 279	-	(27 127)	-	58 248	(30 451)	-	1 776	-	29 573
Rezerwy na naprawy gwarancyjne	26 155	3 726	-	(316)	-	29 565	2 438	-	(150)	-	31 853
Pozostałe rezerwy na zobowiązania	31 951	2 642	-	(5 577)	-	29 016	10 638	-	3	-	39 657
Należności – odpisy aktualizujące	13 893	2 799	-	(107)	-	16 585	11 614	-	66	-	28 265
Rozliczenia z tytułu premii pracowniczych	23 753	(1 013)	-	-	-	22 740	(657)	-	27	-	22 110
Zobowiązania – niewykorzystane urlopy	5 197	315	-	(201)	-	5 311	(64)	-	(10)	-	5 237
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę	836	(404)	-	-	-	432	(16)	-	-	-	416
Wycena transakcji terminowych	2 343	(2 294)	-	-	-	49	89	-	-	-	138
Rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy dla pracowników	6 117	(2 965)	-	(2 226)	-	926	(7)	185	(59)	-	1 045
Odpis aktualizujący długoterminowe aktywa finansowe	1 466	934	-	-	-	2 400	31	-	-	-	2 431
Pozostałe	13 695	(18 403)	-	11 511	2 757	9 560	3 894	-	(1 353)	5 636	17 737
Odpis aktualizujący	(41 851)	-	-	41 851	-	-	-	-	-	-	-
Ogółem	386 498	(428)	-	(10 767)	2 757	378 060	16 639	185	654	5 636	401 174
Kompensata	(74 466)					(66 409)					(49 838)
Po kompensacie (wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	312 032					311 651					351 336

Zmiana rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego według tytułów (przed uwzględnieniem ich kompensaty), przedstawia się w sposób następujący:

	Stan rezerw na 1 stycznia 2012 roku	Utworzenie / (wykorzystanie) rezerwy przez rachunek zysków i strat	Utworzenie / (wykorzystanie) rezerwy przez inne całkowite dochody	Zmiana składu Grupy	Stan rezerw na 31 grudnia 2012 roku	Utworzenie / (wykorzystanie) rezerwy przez rachunek zysków i strat	Utworzenie / (wykorzystanie) rezerwy przez inne całkowite dochody	Zmiana składu Grupy	Stan rezerw na 31 grudnia 2013 roku
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	44 739	7 184	-	(7 194)	44 729	(12 398)	-	1 383	33 714
Wycena transakcji terminowych	27	1 061	-	-	1 088	(932)	-	-	156
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę	4 342	(747)	-	-	3 595	325	-	41	3 961
Należności – naliczone odsetki	596	74	-	-	670	348	-	-	1 018
Rezerwa na podatek na rynku niemieckim	5 841	(662)	-	-	5 179	(4 547)	-	-	632
Leasing	13 664	(1 511)	-	(1 991)	10 162	(2 388)	-	48	7 822
Inne	5 257	(2 689)	-	(1 582)	986	(495)	-	2 044	2 535
Ogółem	74 466	2 710	-	(10 767)	66 409	(20 087)	-	3 516	49 838
Kompensata	(74 466)				(66 409)				(49 838)
Po kompensacie (wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej)	-				-				-

32. Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych

Wszyscy pracownicy spółek Grupy Budimex na dzień 31 grudnia 2013 roku korzystają tylko z odpraw emerytalno-rentowych. Sytuacja ta nie zmieniła się w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Odprawy emerytalno – rentowe wypłacane są pracownikom w przypadku odejścia na rentę lub emeryturę. Należna kwota odprawy jest iloczynem podstawy wymiaru nagrody z dnia nabycia uprawnienia do wypłaty i odpowiedniego, rosnącego wraz ze stażem pracy danego pracownika, współczynnika.

Obowiązek wypłaty odpraw emerytalno-rentowych zwykle narażają Grupę na ryzyko aktuarialne obejmujące:

Ryzyko stopy procentowej – bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przy pomocy stopy dyskonta określonej przez odniesienie do poziomu rentowności dostępnych na rynku obligacji skarbowych, jako że w Polsce nie występują wysoce płynne obligacje komercyjne o niskim stopniu ryzyka. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko wynagrodzeń - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do przyszłego poziomu wynagrodzeń pracowników spółek Grupy Budimex. Wobec tego wzrost wynagrodzeń pracowników spowoduje zwiększenie wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko długowieczności - bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się przez odniesienie do najlepszych szacunków śmiertelności pracowników w okresie zatrudnienia. Zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników spowoduje wzrost wartości zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych.

Ryzyko zmiany wieku emerytalnego – bieżącą wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych oblicza się w oparciu o obowiązujący w Polsce wiek emerytalny. W przypadku dalszego podniesienia wieku emerytalnego bieżąca wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych spadnie.

Ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Odprawy emerytalno – rentowe, w tym:	5 498	4 783
– wartość bieżąca zobowiązania na dzień bilansowy	5 498	4 783
– zyski / (straty) aktuarialne nieujęte na dzień bilansowy	-	-
– koszty przeszłego zatrudnienia nieujęte na dzień bilansowy	-	-
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych ogółem	5 498	4 783
w tym:		
– część długoterminowa	4 381	3 747
– część krótkoterminowa	1 117	1 036

Główne przyjęte założenia aktuarialne (w tabeli poniżej podano zakresy stóp przyjętych przez aktuarium; założenia różnią się pomiędzy spółkami Grupy oraz dla poszczególnych lat):

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Stopa dyskonta	2,7% – 4,33%	3,59% – 3,74%
Przewidywana inflacja	1,2% – 2,5%	2,7%
Przewidywany przyszły wzrost wynagrodzeń	0,0% – 4,7%	1,9% – 3,9%

Założenia odnośnie śmiertelności zostały oparte o tablice trwania życia dla Polski za rok 2012 opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny (dla wyceny przeprowadzonej na 31 grudnia 2013 roku) oraz o tablice trwania życia dla Polski za rok 2010 opublikowane przez Główny Urząd Statystyczny (dla wyceny przeprowadzonej na 31 grudnia 2012 roku).

Ostatnia wycena została wykonana przez niezależnego aktuarium na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Odprawy emerytalno – rentowe

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu odpraw emerytalno–rentowych ujęte zostały w poniższej tabeli.

	2013	2012
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	4 783	8 221
Koszty odsetek	148	238
Koszty zatrudnienia	365	555
Wyplacone świadczenia	(456)	(307)
(Zyski) / straty aktuarialne, w tym wynikające z:	971	(421)
- zmiany założeń	948	(771)
- doświadczenia w przypadku zobowiązań programu	23	350
Zmiana składu Grupy	(313)	(3 503)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	5 498	4 783

Obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych przedstawiają się następująco:

	2013	2012
Koszty zatrudnienia	365	555
Koszty odsetek	148	238
(Zyski) / straty aktuarialne do ujęcia w okresie	-	(421)
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat (nota 39)	513	372
(Zyski) / straty aktuarialne do ujęcia w okresie	971	-
Koszty ujęte w innych całkowitych dochodach	971	-
w tym koszty świadczeń pracowniczych ujęte w rachunku zysków i strat w ramach:		
– kosztów sprzedanych produktów, towarów i materiałów	404	264
– kosztów sprzedaży	5	-
– kosztów ogólnego zarządu	104	108

Nagrody jubileuszowe

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych ujęte zostały w poniższej tabeli.

	2013	2012
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	-	7 534
Koszty odsetek	-	-
Koszty zatrudnienia	-	-
Wyplacone świadczenia	-	-
(Zyski) / straty aktuarialne	-	-
Zmiana składu Grupy	-	(7 534)
Ograniczenia i rozliczenia programów świadczeń	-	-
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	-	-

W roku 2012 i 2013 nie wystąpiły obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych w formie nagród jubileuszowych.

*(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)***Odprawy pośmiertne**

Zmiany stanu zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych ujęte zostały w poniższej tabeli.

	2013	2012
Wartość bieżąca zobowiązania na początek okresu	-	674
Koszty odsetek	-	-
Koszty zatrudnienia	-	-
Wypłacone świadczenia	-	-
(Zyski) / straty aktuarialne	-	-
Zmiana składu Grupy	-	(674)
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec okresu	-	-

W roku 2012 i 2013 nie wystąpiły obciążenia rachunku wyników z tytułu przyszłych świadczeń pracowniczych w formie odpraw pośmiertnych.

Analiza wrażliwości

Znaczące założenia aktuarialne przyjęte przy obliczaniu zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych obejmują stopę dyskonta, prognozowany wzrost wynagrodzeń oraz rotację pracowników.

Analiza wrażliwości na zmiany stóp procentowych

Wzrost założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 478 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy dyskonta o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 577 tysięcy złotych.

Analiza wrażliwości na zmiany stopy wzrostu wynagrodzeń

Wzrost założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 570 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej stopy wzrostu wynagrodzeń o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 476 tysięcy złotych.

Analiza wrażliwości na zmiany rotacji pracowników

Wzrost założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby spadek zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 510 tysięcy złotych, natomiast spadek założonej rotacji pracowników o 1 punkt procentowy spowodowałaby wzrost zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych o 605 tysięcy złotych.

Powyższa analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych i podobnych. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ niektóre założenia mogą być skorelowane.

Metody ani założenia wykorzystywane do przygotowania analizy wrażliwości nie zmieniły się istotnie w porównaniu do roku ubiegłego.

33. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia

	Sprawy sądowe	Kary i inne sankcje	Naprawy gwarancyjne	Restrukту- ryzacja	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2012 roku	34 909	44 480	150 396	409	230 194
Utworzenie dodatkowych rezerw (nota 40)	3 782 ¹	8 327 ²	44 671	36 096	92 876
Zmiana klasyfikacji	-	-	-	-	-
Zmiana składu Grupy	(379)	(3 172)	(1 664)	(4 008)	(9 223)
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw (nota 40)	(2 054) ³	(3 135) ⁴	(9 385)	(158)	(14 732)
Wykorzystanie rezerw	(370)	(3 584)	(13 393)	(24 187)	(41 534)
Stan na 31 grudnia 2012 roku	35 888	42 916	170 625	8 152	257 581
Stan na 1 stycznia 2013 roku	35 888	42 916	170 625	8 152	257 581
Utworzenie dodatkowych rezerw (nota 40)	3 688 ⁵	14 901 ⁶	47 124	90	65 803
Zmiana klasyfikacji	-	-	-	-	-
Zmiana składu Grupy	1 166	-	(14 530)	-	(13 364)
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw (nota 40)	(1 426)	(2 494) ⁷	(18 640)	(2 354)	(24 914)
Wykorzystanie rezerw	(1 449)	(1 480)	(12 013)	(2 646)	(17 588)
Inne zmiany	-	-	284	-	284
Stan na 31 grudnia 2013 roku	37 867	53 843	172 850	3 242	267 802

¹⁾ w tym 124 tysiące złotych ujęto w kosztach finansowych oraz 370 tysięcy złotych ujęto w koszcie wytworzenia²⁾ w tym 1 091 tysięcy złotych ujęto w kosztach finansowych³⁾ w tym 462 tysiące złotych ujęto jako pomniejszenie kosztów finansowych⁴⁾ w tym 19 tysięcy złotych ujęto jako pomniejszenie kosztów finansowych⁵⁾ w tym 55 tysięcy złotych ujęto w kosztach finansowych⁶⁾ w tym 1 084 tysiące złotych ujęto w kosztach finansowych⁷⁾ w tym 42 tysiące złotych ujęto w przychodach finansowych

Utworzenie / (odwrócenie) rezerw na sprawy sądowe i odszkodowania oraz rezerw na restrukturyzację zostało ujęte w pozostałych kosztach operacyjnych (nota 40), natomiast utworzenie / (odwrócenie) rezerw na naprawy gwarancyjne – w kosztach operacyjnych.

Struktura łącznej kwoty rezerw:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Długoterminowe	147 676	141 521
Krótkoterminowe	120 126	116 060
	267 802	257 581

34. Długoterminowe kontrakty budowlane

Poniższe dane dotyczą kontraktów wycenianych przez spółki Grupy zgodnie z metodą zaawansowania realizacji umowy o usługę budowlaną.

Wybrane skonsolidowane dane bilansowe

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Aktywa		
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę, w tym:	146 630	227 490
– wycena kontraktów	146 630	227 490

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania

Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę, w tym:	689 915	534 870
– wycena kontraktów	480 548	306 431
– rezerwa na straty na kontraktach	209 367	228 439
Otrzymane zaliczki na realizowane kontrakty (nota 35)	81 505	70 324

Wartość godziwa kwot należnych od odbiorców, jak i kwot należnym odbiorcom z tytułu umów o budowę jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Wybrane skonsolidowane dane – rachunek zysków i strat

	2013	2012
Przychody z tytułu umów o budowę	3 812 879	5 231 164
Koszty z tytułu umów o budowę	3 553 566	4 907 824
Zysk brutto	259 313	323 340

35. Otrzymane zaliczki

Zaliczki otrzymane przez spółki Grupy obejmują:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Zaliczki na realizowane kontrakty (nota 34)	81 505	70 324
Wpłaty na lokale w spółkach deweloperskich	194 820	130 227
Wpłaty na domy prefabrykowane w Budimeksie Danwood Sp. z o.o.	-	73 499
Ogółem	276 325	274 050

Wszystkie zaliczki otrzymane na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku ujęte zostały w ramach zobowiązań krótkoterminowych, gdyż zostaną rozliczone w trakcie normalnego cyklu operacyjnego Grupy.

36. Kaucje z tytułu umów o budowę

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	24 804	19 202
Zatrzymane przez odbiorców – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	18 217	49 419
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane przez odbiorców	43 021	68 621
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu po upływie 12 miesięcy	161 347	161 143
Zatrzymane dostawcom – do zwrotu w ciągu 12 miesięcy	189 466	222 146
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę zatrzymane dostawcom	350 813	383 289

Kaucje z tytułu umów o budowę o okresie zapłaty powyżej jednego roku podlegają dyskontowaniu i są wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości bieżącej. Poniższe zestawienie wskazuje skutki dyskontowania ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej oraz rachunkach zysków i strat Grupy za poszczególne okresy. Podane kwoty dyskonta obniżają odpowiednio wartość nominalną należności i zobowiązań z tytułu kaucji. Ponadto w sprawozdaniu z sytuacji finansowej rozpoznany jest podatek odroczonej od podanych kwot wyliczony według obowiązującej w Polsce stawki podatkowej 19% oraz od efektu zmiany wartości dyskonta w rachunku zysków i strat.

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych przez odbiorców	2 192	2 272
Dyskonto kaucji długoterminowych z tytułu umów o budowę zatrzymanych dostawcom	20 607	18 919

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Dyskonto ujęte w rachunku zysków i strat:

	2013	2012
Pomniejszenie przychodów ze sprzedaży	(612)	(2 024)
Pomniejszenie kosztu sprzedanych usług	9 433	15 212
Ogółem korekta marży brutto	8 821	13 188
Korekta przychodów / (kosztów) finansowych (nota 42)	(7 053)	(14 991)
Podatek odroczony rozpoznany od powyższych korekt	(336)	343
Wpływ netto na rachunek zysków i strat	1 432	(1 460)

Wartość godziwa kaucji zatrzymanych zarówno przez obiorców, jak i przez dostawców jest zbliżona do ich wartości bilansowej.

Struktura wiekowa przeterminowanych kaucji z tytułu umów o budowę (wartości nominalne przed dyskontowaniem)

Poniższa tabela prezentuje analizę wiekową kaucji z tytułu umów o budowę, które są przeterminowane na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane, niespłacone w okresie:		
– do 1 miesiąca	1 057	1 082
– powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	497	1 345
– powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	5 904	7 024
– powyżej 6 miesięcy do 1 roku	218	40
– powyżej 1 roku	3 740	317
Ogółem kaucje z tytułu umów o budowę przeterminowane	11 416	9 808

Ryzyko zmiany stopy procentowej

Efektywne stopy procentowe na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku zastosowane do dyskontowania kaucji gwarancyjnych są następujące:

	31 grudnia 2013 roku			31 grudnia 2012 roku		
	PLN	USD	EUR	PLN	USD	EUR
Należności	3,60%	1,79%	1,23%	3,31%	0,93%	0,80%
Zobowiązania	3,80%	1,99%	1,43%	3,51%	1,13%	1,00%

37. Przychody ze sprzedaży

	2013	2012
Przychody ze sprzedaży robót budowlano – montażowych	4 077 638	5 393 654
Przychody ze sprzedaży domów prefabrykowanych	374 636	311 622
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	15 500	25 698
Przychody ze sprzedaży wyrobów gotowych	262 833	326 654
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	18 852	20 032
	4 749 459	6 077 660

38. Koszty według rodzaju

	2013	2012
Amortyzacja, w tym:	28 893	50 683
– rzeczowych aktywów trwałych (nota 12)	26 446	45 325
– nieruchomości inwestycyjnych (nota 13)	155	266
– wartości niematerialnych (nota 14)	2 292	5 092
Koszty świadczeń pracowniczych (nota 39)	622 327	713 761
Zużycie materiałów i energii	1 593 017	2 165 095
Usługi obce	2 147 341	2 817 529
Podatki i opłaty	12 208	15 088
Koszty reklamy i wydatki reprezentacyjne	12 334	11 555
Ubezpieczenia majątkowe i osobowe	12 383	15 208
Zmiana stanu rezerwy na straty na kontraktach budowlanych (nota 34)	(19 666)**	(130 027)*
Inne koszty rodzajowe	78 664	95 091
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	(28 364)	(24 371)
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	(162 917)	(193 362)
Zmiana stanu produktów i produkcji w toku	44 538	63 717
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	(113)	(95)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	4 340 645	5 599 872
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	13 398	17 917
Koszty sprzedanych produktów i usług oraz towarów i materiałów	4 354 043	5 617 789

*) bilansowa zmiana stanu w roku 2012 zawiera 137 345 tysięcy złotych dotyczących zmiany składu Grupy

**) bilansowa zmiana stanu w roku 2013 zawiera 594 tysiące złotych dotyczące zmiany składu Grupy

39. Koszty świadczeń pracowniczych

	2013	2012
Koszty wynagrodzeń, w tym m.in.:	521 823	608 746
– koszty świadczeń emerytalno – rentowych (nota 32)	513	372
– świadczenia po okresie zatrudnienia	618	266
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	4 442	4 642
Koszty ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, w tym m.in.:	100 504	105 015
– koszty ubezpieczeń społecznych	76 122	64 018
– koszty świadczeń z tytułu rozwiązania stosunku pracy	417	638
Razem koszty świadczeń pracowniczych ujęte w kosztach rodzajowych (nota 38)	622 327	713 761

40. Pozostałe przychody i koszty operacyjne**Pozostałe przychody operacyjne**

	2013	2012
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1 854	4 042
Odwroćenie odpisów aktualizujących, w tym:	7 728	13 664
– należności (w wyniku spłaty należności przez dłużników) (nota 23)	4 146	13 541
– zapasy (w wyniku złomowania zapasów oraz wzrostu wartości odzyskiwanej) (nota 24)	3 582	123
Rozwiązanie rezerw, w tym:	6 232	4 866
– na sprawy sądowe i odszkodowania (nota 33)	1 426	1 592
– na kary i sankcje (nota 33)	2 452	3 116
– na restrukturyzację (nota 33)	2 354	158
Otrzymane kary / odszkodowania	20 174	39 996
Odpis przedawnionych zobowiązań	3 113	1 178
Zysk z tytułu okazijnego nabycia (nota 8)	1 802	-
Zysk z tytułu przeszacowania do wartości godziwej udziału kapitałowego posiadanego przed objęciem kontroli (nota 8)	1 390	-
Pozostałe	1 888	2 034
Ogółem	44 181	65 780

Pozostałe koszty operacyjne

	2013	2012
Utworzenie odpisów aktualizujących, w tym:	77 602	71 440
– należności (nota 23)	15 721	13 194
– zapasy (nota 24)	61 881	13 246
– wartości firmy	-	45 000
Utworzenie rezerw, w tym:	17 540	46 620
– na sprawy sądowe (nota 33)	3 633	3 288
– na kary i odszkodowania (nota 33)	13 817	7 236
– na restrukturyzację (nota 33)	90	36 096
Wyplacone odszkodowania i kary umowne	9 983	3 373
Opłaty sądowe i egzekucje, koszty postępowania sądowego	2 043	2 095
Wyłączenie spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej z konsolidacji	-	13 493
Pozostałe	823	2 151
Ogółem	107 991	139 172

41. Zysk / (strata) z pochodnych instrumentów finansowych

	2013	2012
Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych Fx forward	(5 776)	17 656
Zysk / (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych Fx forward	4 645	(3 993)
Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęta w działalności operacyjnej	(1 131)	13 663
Zysk / (strata) z wyceny instrumentów pochodnych IRS	407	-
Zysk / (strata) z tytułu realizacji instrumentów pochodnych IRS	-	-
Ogółem zysk / (strata) z instrumentów pochodnych ujęta w działalności finansowej	407	-

42. Przychody i koszty finansowe**Przychody finansowe**

	2013	2012
Przychody odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	24 171	31 528
– od lokat bankowych oraz środków na rachunkach bankowych	24 026	31 495
– od udzielonych pożyczek	145	33
Pozostałe przychody odsetkowe, w tym:	5 554	32 366
– przychody odsetkowe z tytułu otrzymanych skont i za zwłokę	5 376	31 161
– odsetki z pozostałych tytułów	178	1 205
Zysk ze zbycia aktywów dostępnych do sprzedaży	100	-
Dywidendy i udziały w zyskach	5	-
Wycena należności z tytułu umowy koncesyjnej (nota 21)	524	-
Rozwiązanie rezerw na koszty finansowania konsorcjum (nota 23)	-	143
Dodatnie różnice kursowe	-	3 026
Pozostałe	144	-
Ogółem	30 498	67 063

Koszty finansowe

	2013	2012
Koszty odsetkowe od instrumentów finansowych, w tym:	1 874	4 600
– z tytułu otrzymanych pożyczek, kredytów i innych zewnętrznych źródeł finansowania	335	1 411
– z tytułu umów leasingowych	1 539	3 188
– inne	-	1
Pozostałe koszty odsetkowe, w tym:	3 639	2 262
– odsetki zapłacone dostawcom za zwłokę oraz z tytułu skont	2 442	1 084
– inne odsetki	1 197	1 178
Aktualizacja aktywów finansowych, w tym:	-	4 916
– aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (nota 18)	-	4 916
Ujemne różnice kursowe	1 813	-
Dyskonto kaucji z tytułu umów o budowę (nota 36)	7 053	14 991
Koszty prowizji i gwarancji bankowych	13 684	13 906
Pozostałe	193	48
Ogółem	28 256	40 723

43. Udział w zyskach / (stratach) jednostek wycenianych metodą praw własności

	2013	2012
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	46	208
Udział w stratach jednostek stowarzyszonych	(4 730)	(6 329)
Ogółem (nota 17)	(4 684)	(6 121)

44. Podatek dochodowy

	2013	2012
Podatek bieżący	65 642	15 229
Podatek odroczony (nota 31)	(36 726)	3 138
Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy	1 055	(1 721)
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego	29 971	16 646

Podatek dochodowy od zysku przed opodatkowaniem brutto Grupy różni się w następujący sposób od teoretycznej kwoty, którą by uzyskano stosując średnią ważoną stawkę podatku mającą zastosowanie do zysków konsolidowanych spółek:

	2013	2012
Zysk / (strata) brutto	331 271	202 628
Udział w (zyskach) / stratach jednostek wycenianych metodą praw własności	4 684	6 121
Zysk / (strata) przed opodatkowaniem	335 955	208 749
Podatek wyliczony według stawek krajowych	63 831	39 662
Różnice w opodatkowaniu dochodów zagranicznych	(646)	(181)
Korekty bieżącego podatku dochodowego za poprzednie okresy	1 055	(1 721)
Podatkowe skutki trwałych różnic pomiędzy zyskiem brutto a dochodem do opodatkowania	(36 878)	1 624
Wykorzystanie uprzednio nierozpoznanych strat podatkowych lub ujemnej różnicy przejściowej poprzedniego okresu	(1 598)	(37 495)
Ujemne różnice przejściowe, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe, w związku z którymi nie rozpoznano w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 309	12 166
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku od działalności gospodarczej i z tytułu podatku solidarnościowego w Niemczech	2 898	2 591
Obciążenie / (uznanie) wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	29 971	16 646
<i>Efektywna stawka podatkowa</i>	<i>8,92%</i>	<i>7,97%</i>

45. Zysk / (strata) na akcję**Podstawowy**

Podstawowy zysk / (strata) na akcję wyliczany jest jako iloraz zysku / (straty) przypadającego na akcjonariuszy Jednostki Dominującej oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku (nota 26).

	2013	2012
Zysk / (strata) przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	300 480	185 982
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	25 530 098	25 530 098
Podstawowy zysk / (strata) na akcję (w zł na jedną akcję)	11,77	7,28

Rozwodniony

Rozwodniony zysk / (strata) na akcję za oba okresy był równy podstawowemu zyskowi na akcję.

46. Dywidenda na akcję

W dniu 22 maja 2013 roku Budimex SA dokonał wypłaty dywidendy w kwocie 112 077 tysięcy złotych, na którą przeznaczono jednostkowy zysk netto za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku, tj. 4,39 złotych brutto na jedną akcję.

Do dnia sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2013 roku Zarząd Budimex SA nie podjął uchwały w sprawie podziału zysku za 2013 rok.

47. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Pozostałe korekty w działalności operacyjnej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmują następujące pozycje:

	2013	2012
Różnice kursowe z przeliczenia oddziałów zagranicznych	(261)	(39)
Płatności w formie akcji (nota 49)	2 665	1 422
Pozostałe	1 289	(1 301)
Ogółem	3 693	82

Transakcje niepieniężne

W 2013 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały wyłącznie nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 571 tysięcy złotych w formie leasingu finansowego.

W 2012 roku transakcje niepieniężne dotyczące działalności inwestycyjnej i finansowej, które nie zostały wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych obejmowały wyłącznie nabycie rzeczowych aktywów trwałych o wartości 3 467 tysięcy złotych w formie leasingu finansowego.

48. Zmiany składu Grupy

W 2013 roku wystąpiły następujące zmiany struktury Grupy Budimex:

W dniu 4 stycznia 2013 roku Budimex SA przejął kontrolę nad spółką Elektromontaż Poznań SA oraz spółkami od niej zależnymi: Elektromontaż Warszawa SA, Elektromontaż Import Sp. z o.o. oraz Instal Polska Sp. z o.o. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Budimex SA posiada 50,66% udziałów w spółce Elektromontaż Poznań SA.

W dniu 1 marca 2013 roku założono spółkę Budimex SA – Budimex Budownictwo Sp. z o.o. Spółka Cywilna. Budimex SA posiada 95% udziałów w tej spółce, a Budimex Budownictwo Sp. z o.o. 5% udziałów.

W dniu 17 września 2013 roku Budimex SA wniósł aportem 100% udziałów w spółce Budimex Danwood Sp. z o.o. jako pokrycie podwyższenia kapitału w spółce Budimex B Sp. z o.o.

W dniu 30 października 2013 roku założono spółkę Budimex SA Cadagua SA Spółka Cywilna. Budimex SA posiada 50% udziałów w tej spółce.

W dniu 2 grudnia 2013 roku Budimex B Sp. z o.o. sprzedał udziały w Budimex Danwood Sp. z o.o.

W dniu 6 grudnia 2013 roku spółka Przedsiębiorstwo Budownictwa Mieszkaniowego Nadolnik Sp. z o.o. została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym. SPV-BN 2 Sp. z o.o. posiada 99% udziałów w tej spółce, a Budimex Nieruchomości Sp. z o.o. 1% udziałów.

W dniu 21 lutego 2014 roku Budimex PPP SA sprzedał udziały w Budimex E Sp. z o.o.

W okresie objętym raportem nie zaniechano istotnej działalności, ani nie istnieją formalne plany zaniechania istotnej działalności.

49. Płatności w formie akcji

W 2010 roku Ferrovial SA ustanowił program przyznania bezpłatnych akcji, który jest klasyfikowany jako transakcja płatności w formie akcji rozliczana w instrumentach kapitałowych.

W ramach programu członkom Zarządu Budimex SA i wyższej kadrze kierowniczej corocznie przyznawane są akcje Ferrovial SA, których ostateczne rozliczenie następuje po 3 latach od dnia przyznania i jest ograniczone poniższymi warunkami:

- pozostanie w spółce przez okres trzech lat począwszy od daty sformalizowania programu, z wyjątkiem określonych sytuacji nadzwyczajnych,
- osiągnięcie we wspomnianym okresie określonych wskaźników dotyczących przepływów z działalności oraz relacji między wynikiem operacyjnym brutto i aktywami produkcyjnymi netto,
- poziom wskaźników wymagany do otrzymania całkowitej lub proporcjonalnej liczby akcji ustalany jest corocznie.

Łączna wartość godziwa usług ujęta w pozostałych kapitałach rezerwowych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 5 370 tysięcy złotych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

Szczegóły dotyczące przyznania akcji od początku istnienia programu przedstawia poniższa tabela:

	Ilość przyznanych akcji	Dzień przyznania	Wartość godziwa 1 akcji na dzień przyznania	Osiągnięcie określonych wyników finansowych	Stopa przyjęta do dyskonta	Koszt przyznanych akcji*
2013	48 464	15-02-2013	51,84	100%	5%	2 665
2012	55 650	12-02-2012	38,84	100%	5%	1 422
2011	50 900	28-02-2011	33,98	100%	5%	1 027
2010	41 800**	31-03-2010	24,47	100%	5%	256
Razem	196 814	-	-	-	-	5 370

* koszt za poszczególne lata obrotowe został obliczony w następujący sposób:

- rok 2010 - 9/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku,
- rok 2011 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku,
- rok 2012 - 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku,
- rok 2013 - 3/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku.

**W marcu 2013 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2010 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie 59 800 akcji Ferrovia SA uprawnionym pracownikom z tej transzy. Ilość faktycznie przekazanych akcji różni się od ilości przyznanej pierwotnie ze względu na późniejsze korekty.

50. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi zawarte w 2013 i 2012 roku oraz wysokość nierozliczonych sald należności i zobowiązań z tymi podmiotami na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku zostały zaprezentowane poniżej.

	Należności		Zobowiązania	
	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	47 259	54 408	99 370	132 397
Spółki współzależne	1 133	382	727	1 071
Spółki stowarzyszone	6 710	721	1 436	4 534
Inne spółki powiązane*	140	1 760	28 744	18 803
Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązanymi	55 242	57 271	130 277	156 805

	Przychody ze sprzedaży produktów i usług oraz pozostałe przychody operacyjne		Zakup produktów i usług	
	2013	2012	2013	2012
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovia)	8 271	38 931	39 349	76 109
Spółki współzależne	797	715	1 454	7 889
Spółki stowarzyszone	358	234	7 190	19 655
Inne spółki powiązane*	770	3 922	24 540	5 834
Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązanymi	10 196	43 802	72 533	109 487

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

	Pożyczki udzielone / (otrzymane); nabyte / (wyemitowane) dłużne papiery wartościowe		Przychody / (koszty) finansowe	
	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku	2013	2012
Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)	(8 333)	(8 107)	(168)	(335)
Spółki współzależne	-	-	-	-
Spółki stowarzyszone	3 164	-	53	30
Inne spółki powiązane*	-	-	92	-
Ogółem rozrachunki z podmiotami powiązanymi	(5 169)	(8 107)	(23)	(305)

*) Inne spółki powiązane to podmioty kontrolowane niekonsolidowane, współkontrolowane lub podmioty, na które znacząco wpływa lub posiada w nich znaczącą ilość głosów członków kluczowego personelu kierowniczego Jednostki Dominującej lub spółki zależnej Grupy Budimex albo jego bliski członek rodziny.

W powyższej tabeli w pozycji „Podmiot dominujący oraz spółki z nim powiązane (Grupa Ferrovial)” zostały zaprezentowane dane liczbowe dotyczące transakcji z Ferrovial Agroman SA (spółką, będącą 100% właścicielem Jednostki Dominującej wobec Budimex SA – Valivala Holdings BV), w tym również z Ferrovial Agroman SA Oddział w Polsce oraz spółkami z Grupy Ferrovial: Cintra Infraestructuras SA, Tecpresa SA, Cadagua SA oraz Cadagua SA Oddział w Polsce.

Przychody ze sprzedaży / zakup produktów i usług

Przychody ze sprzedaży oraz koszty były związane głównie z realizacją kontraktów opisanych w nocie 16 „Wspólne przedsięwzięcia”.

W roku 2010 Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA dwie umowy, na mocy których Ferrovial świadczy usługi na rzecz Spółki w zakresie utrzymania i rozwoju systemów informatycznych oraz oddelegowania personelu. W związku z realizacją tych umów Budimex SA w 2013 roku poniósł koszty w wysokości odpowiednio 4 055 tysięcy złotych oraz 6 270 tysięcy złotych, natomiast w roku 2012 odpowiednio w wysokości 1 669 tysięcy złotych i 5 482 tysiące złotych.

W dniu 29 października 2012 roku Budimex SA zawarł z Ferrovial Agroman SA umowę warunkową na wsparcie w zakresie know – how operacyjnego, racjonalizacji procesów i procedur w kluczowych obszarach działalności budowlanej, inwestycyjnej i zarządczej. Wynagrodzenie z tytułu umowy zostało ustalone jako 0,5% wartości rocznych przychodów ze sprzedaży Grupy Budimex pomniejszonej o przychody ze sprzedaży spółki Budimex Nieruchomości Sp. z o.o., przy czym do czasu potwierdzenia prawidłowości wyceny ceny transakcyjnej przez władze fiskalne Polski i Hiszpanii, Budimex SA będzie uiszczał na rzecz Ferrovial Agroman SA opłatę pomniejszoną o 25%. Umowa obejmuje okres od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku. Jednocześnie, w dniu 3 grudnia 2012 roku Budimex SA przedłużył na rok 2011 dotychczasową umowę w powyższym zakresie, która wygasła w dniu 31 grudnia 2010 roku. W związku z realizacją tych umów Budimex SA poniósł w roku 2013 koszty w łącznej wysokości 22 612 tysięcy złotych, natomiast w 2012 roku koszty te wynosiły 32 845 tysięcy złotych.

Pożyczki

Na podstawie umowy zawartej w dniu 1 grudnia 2004 roku Budimex SA otrzymał od spółki Ferrovial Infraestructuras SA (obecnie Cintra Infraestructuras SA) pożyczkę w wysokości 1 500 tysięcy euro, która została udzielona na opłacenie podwyższenia kapitału w spółce Inversora de Autopistas del Levante S.L. Spółka Inversora de Autopistas del Levante S.L. została utworzona w dniu 23 czerwca 2004 roku jako 100% udziałowiec Autopista Madrid Levante Concesionaria Española SA, której przedmiotem działalności jest budowanie, konserwacja i eksploatacja płatnej autostrady Ocaña – La Roda oraz bezpłatnej drogi szybkiego ruchu A-42, odcinek N301, Atalaya del Cañavate. Zgodnie z warunkami umowy, pożyczka została udzielona na okres 12 miesięcy od dnia ich zawarcia z możliwością przedłużenia tego terminu. W przypadku sprzedaży udziałów w spółce Inversora de Autopistas del Levante S.L. pożyczka stanie się natychmiast wymagalna. Po upływie terminu wymagalności, pożyczka zostanie zwrócona wraz z odsetkami, ustalonymi w oparciu o roczną stopę EURIBOR+0,75%. W dniu 1 grudnia 2013 roku termin spłaty pożyczki został przedłużony o kolejny rok, a wartość pożyczki została zwiększona o kwotę naliczonych na ten dzień odsetek.

Transakcje z podmiotami powiązanymi dokonywane są na warunkach rynkowych.

50.1 Wynagrodzenie kluczowych członków kadry kierowniczej

Zarząd

Łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA w 2013 roku wyniosła 6 519 tysięcy złotych (w tym 1 406 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2012), z czego kwota 5 530 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

W 2012 roku łączna wartość wynagrodzeń, premii i nagród członków Zarządu Budimeksu SA wyniosła 8 406 tysięcy złotych (w tym 2 311 tysięcy złotych stanowiły premie za zrealizowane zadania z roku 2011), z czego kwota 6 270 tysięcy złotych obciążała koszty Budimeksu SA. Pozostała kwota wynagrodzeń obciążała koszty spółek zależnych.

Wynagrodzenia Członków Zarządu w roku 2013 kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	1 447 tysięcy złotych
Ignacio Botella Rodriguez	1 364 tysiące złotych
Henryk Urbański	989 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	892 tysiące złotych
Jacek Daniewski	931 tysięcy złotych
Andrzej Artur Czynczyk	896 tysięcy złotych

Ponadto były członek Zarządu - Joanna Makowiecka uzyskała w roku 2013 wynagrodzenie związane z zakazem konkurencji w wysokości 169 tysięcy złotych.

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące Zarządu Spółki wyniosły 1 371 tysięcy złotych i kształtowały się następująco:

Dariusz Blocher	491 tysięcy złotych
Ignacio Botella Rodriguez	236 tysięcy złotych
Henryk Urbański	238 tysięcy złotych
Marcin Węglowski	155 tysięcy złotych
Jacek Daniewski	155 tysięcy złotych
Andrzej Artur Czynczyk	96 tysięcy złotych

Powyższe koszty składają się z: 3/36 kosztu akcji przyznanych w 2010 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2011 roku, 12/36 kosztu akcji przyznanych w 2012 roku oraz 10/36 kosztu akcji przyznanych w 2013 roku.

W marcu 2013 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2010 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych członkom Zarządu Spółki kształtowała się następująco:

Dariusz Blocher	14 000 akcji
Ignacio Botella Rodriguez	7 000 akcji
Henryk Urbański	7 000 akcji
Marcin Węglowski	4 600 akcji
Jacek Daniewski	4 400 akcji

Wartość rynkowa akcji Ferrovial SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 52,07 złotych.

Prokurenci

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych prokurentom Budimeksu SA w 2013 roku wyniosła 2 936 tysięcy złotych, natomiast w 2012 roku 1 898 tysięcy złotych.

Indywidualne wynagrodzenia prokurentów w roku 2013 kształtują się następująco:

Jaime Rontome Perez	1 465 tysięcy złotych
Jose Emilio Pont Perez	1 471 tysięcy złotych

Dodatkowo, oprócz kwot zaprezentowanych powyżej, w okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku oszacowane koszty płatności w formie akcji w związku z programami motywacyjnymi Ferrovial SA dotyczące prokurentów Spółki wynosiły 232 tysiące złotych i kształtowały się następująco:

Jaime Rontome Perez	116 tysięcy złotych
Jose Emilio Pont Perez	116 tysięcy złotych

W marcu 2013 roku upłynął trzyletni okres nabywania uprawnień do akcji przyznanych w 2010 roku. W wyniku spełnienia warunków programu nastąpiło formalne przekazanie akcji Ferrovial SA. Ilość akcji faktycznie przyznanych prokurentom Spółki kształtowała się następująco:

Jaime Rontome Perez	3 500 akcji
Jose Emilio Pont Perez	3 500 akcji

Wartość rynkowa akcji Ferrovial SA w dniu faktycznego przekazania wynosiła 52,07 złotych.

Rada Nadzorcza

Łączna wartość wynagrodzeń wypłaconych w 2013 roku członkom Rady Nadzorczej wyniosła 944 tysiące złotych (921 tysięcy złotych w 2012 roku).

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej Budimeksu SA w roku 2013 wynosiły:

Marek Michałowski	155 tysięcy złotych
Igor Chalupiec	91 tysięcy złotych
Tomasz Sielicki	101 tysięcy złotych
Javier Galindo Hernandez	91 tysięcy złotych
Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez	91 tysięcy złotych
Marzenna Anna Weresa	128 tysięcy złotych
Piotr Kamiński	91 tysięcy złotych
Maciej Stańczuk	91 tysięcy złotych
Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco	105 tysięcy złotych

50.2 Zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia i inne umowy zawarte z osobami zarządzającymi i nadzorującymi

Członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej oraz ich współmałżonkowie, krewni i powinowaci do drugiego stopnia, przysposobieni lub przysposabiający oraz inne osoby, z którymi są one powiązane osobiście, zarówno na dzień 31 grudnia 2013, jak i na dzień 31 grudnia 2012 roku nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów ani gwarancji udzielonych przez Budimex SA oraz jednostki od niego zależne, współzależne i z nim stowarzyszone.

Członkowie zarządów spółek zależnych Grupy oraz członkowie rad nadzorczych na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku nie posiadali niespłaconych pożyczek, kredytów, gwarancji udzielonych przez te spółki, ani nie byli stroną innych umów zobowiązujących do świadczeń na rzecz spółek Grupy.

51. Poniesione i planowane nakłady inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne poniesione w 2013 roku wyniosły 17 724 tysiące złotych, z czego 7 444 tysiące złotych zostało przeznaczone na finansowe aktywa trwałe, a pozostała część na niefinansowe aktywa trwałe. W 2012 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 108 904 tysiące złotych, z czego 82 510 tysięcy złotych zostało przeznaczone na finansowe aktywa trwałe, a pozostała część na niefinansowe aktywa trwałe.

W 2014 roku Grupa przewiduje poniesienie nakładów inwestycyjnych na niefinansowe aktywa trwałe w wysokości około 16 000 tysięcy złotych.

Spółki Grupy nie poniosły nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska naturalnego w 2013 roku i w 2012 roku, ani nie przewidują poniesienia nakładów inwestycyjnych na ochronę środowiska w kolejnych 12 miesiącach po dniu bilansowym.

52. Zobowiązania inwestycyjne (pozabilansowe)

Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły umowne zobowiązania inwestycyjne. Na dzień 31 grudnia 2012 roku umowne zobowiązania inwestycyjne wynosiły 6 559 tysięcy złotych i dotyczyły zakupu akcji spółki Elektromontaż Poznań SA. Transakcja została sfinalizowana w dniu 4 stycznia 2013 roku.

53. Przyszłe zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego

Zobowiązania z tytułu umów najmu, dzierżawy oraz leasingu operacyjnego dotyczą głównie umów, których przedmiotem jest dzierżawa samochodów oraz wynajem pomieszczeń biurowych.

Łączne kwoty przyszłych minimalnych opłat leasingowych z tytułu niepodlegających rozwiązaniu (nieodwołalnych) umów leasingu operacyjnego wynoszą:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
– do 1 roku	19 234	22 718
– od 1 do 5 lat	20 926	28 203
– powyżej 5 lat	1 622	-
Ogółem	41 782	50 921
	2013	2012
Kwoty ujęte w kosztach z tytułu opłat leasingowych	31 978	35 223

Ponadto Grupa wykorzystuje grunty, które otrzymała na podstawie decyzji administracyjnej do wieczystego użytkowania. Szacowane przyszłe opłaty z tytułu wieczystego użytkowania gruntów będą wynosiły:

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
– do 1 roku	956	296
– od 1 do 5 lat	2 912	1 179
– powyżej 5 lat	50 795	17 879
Ogółem	54 663	19 354
	2013	2012
Kwoty ujęte w kosztach z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie	758	2 112

54. Instrumenty finansowe**54.1 Wartość bilansowa**

Poniższe tabele przedstawiają wartości bilansowe wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Stan na 31 grudnia 2013 roku

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Pożyczki udzielone	-	-	3 164	-	-	3 164
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	8 381	-	-	-	-	8 381
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	43 021	-	(350 813)	(307 792)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	524 654	-	-	524 654
Należności z tytułu umowy koncesyjnej	-	-	22 376	-	-	22 376
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	-	-	146 630	-	-	146 630
Pochodne instrumenty finansowe	-	823	-	(725)	-	98
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 658 783	-	-	-	1 658 783
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	-	-	-	-	(54 084)	(54 084)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	-	-	-	-	(689 915)	(689 915)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	(1 217 984)	(1 217 984)
Ogółem	8 381	1 659 606	739 845	(725)	(2 312 796)	94 311

*) z wyłączeniem należności z tytułu zaliczek

Stan na 31 grudnia 2012 roku

Klasy instrumentów finansowych	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	17 135	-	-	-	-	17 135
Kaucje z tytułu umów o budowę	-	-	68 621	-	(383 289)	(314 668)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności*	-	-	374 653	-	-	374 653
Kwoty należne od odbiorców z tytułu umów o budowę	-	-	227 490	-	-	227 490
Pochodne instrumenty finansowe	-	5 724	-	(257)	-	5 467
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 317 733	-	-	-	1 317 733
Kredyty, pożyczki i inne zewnętrzne źródła finansowania	-	-	-	-	(93 685)	(93 685)
Kwoty należne odbiorcom z tytułu umów o budowę	-	-	-	-	(534 870)	(534 870)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	-	-	-	-	(1 287 594)	(1 287 594)
Ogółem	17 135	1 323 457	670 764	(257)	(2 299 438)	(288 339)

*) z wyłączeniem należności z tytułu zaliczek

54.2 Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w rachunku zysków i strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	-	24 026	550	-	655	25 231
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(104)	(104)	-	(1 605)	(1 813)
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	-	-	(11 575)	-	3 113	(8 462)
Dywidendy otrzymane	5	-	-	-	-	5
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	-	(4 783)	524	(586)	(7 053)	(11 898)
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	100	4 993	-	(348)	-	4 745
Ogółem	105	24 132	(10 605)	(934)	(4 890)	7 808

Za okres od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku

	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez RZiS	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Ogółem
Przychody /(koszty) z tytułu odsetek	-	31 528	26 156	-	(679)	57 005
Zyski /(straty) z tytułu różnic kursowych	-	(1 769)	(4 045)	-	8 840	3 026
Rozwiązanie / (utworzenie) odpisów aktualizujących	(4 916)	-	(46 595)*	-	1 178	(50 333)
Zyski /(straty) z tytułu wyceny	-	17 694	-	(38)	(14 991)	2 665
Zyski /(straty) ze zbycia /realizacji instrumentów finansowych	-	(459)	-	(3 534)	-	(3 993)
Ogółem	(4 916)	46 994	(24 484)	(3 572)	(5 652)	8 370

* w tym 47 085 tysięcy złotych w nocy 40 zostało ujęte w pozycji „wyłączenie spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o. w upadłości układowej z konsolidacji”

54.3 Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów oraz zobowiązań finansowych Grupy, które po początkowym ujęciu wyceniane są w wartości godziwej, pogrupowanych w Poziomy 1-3 w zależności od stopnia obserwowalności danych źródłowych wykorzystywanych do wyceny wartości godziwej (patrz nota 2.1)

31 grudnia 2013 roku				
Pomiar wartości godziwej				
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pochodne instrumenty finansowe	-	823	-	823
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 658 783	-	1 658 783
Razem	-	1 659 606	-	1 659 606

31 grudnia 2013 roku				
Pomiar wartości godziwej				
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Pochodne instrumenty finansowe	-	725	-	725
Razem	-	725	-	725

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

31 grudnia 2012 roku				
Pomiar wartości godziwej				
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat				
Pochodne instrumenty finansowe	-	5 724	-	5 724
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	1 317 733		1 317 733
Razem	-	1 323 457	-	1 323 457
31 grudnia 2012 roku				
Pomiar wartości godziwej				
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat				
Pochodne instrumenty finansowe	-	257	-	257
Razem	-	257	-	257

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2012 roku nie wystąpiły przesunięcia pomiędzy Poziomem 1 i Poziomem 2 hierarchii pomiaru wartości godziwej oraz nie nastąpiły przesunięcia z/do Poziomu 3.

55. Postępowania sądowe niezakończone na dzień 31 grudnia 2013 roku

Łączna wartość toczących się postępowań dotyczących zobowiązań Budimeksu SA i spółek zależnych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 297 095 tysięcy złotych. Toczące się postępowania dotyczące Budimeksu SA i spółek zależnych związane są z działalnością operacyjną spółek Grupy.

Największa sprawa sądowa pod względem wartości przedmiotu sporu toczy się przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie, w której stronami są Konsorcjanci Ferrovial Agroman SA – Budimex SA – Estudio Lamela LS (Konsorcjum FBL) oraz Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” (PPL). Spór jest następstwem złożenia przez PPL oświadczenia o odstąpieniu od Kontraktu na Rozbudowę Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa - Okęcie – Budowa Terminala 2. Początkowo postępowanie sądowe dotyczyło wyłącznie powództwa wniesionego w dniu 24 stycznia 2008 roku przez Konsorcjum FBL, w związku z bepodstawnie zrealizowanymi przez PPL gwarancjami bankowymi udzielonymi jako zabezpieczenie dobrego wykonania umowy, na łączną kwotę 54 382 tysiące złotych.

W toku sprawy PPL wniósł powództwo wzajemne na kwotę 135 719 tysięcy złotych, obejmującą naprawienie szkody, w tym utracone korzyści, zwrot bepodstawnego wzbogacenia oraz karę umowną. W dniach 31 lipca i 26 października 2009 roku PPL wniosło do Sądu Arbitrażowego kolejne pisma procesowe zawierające rozszerzenie powództwa wzajemnego, zmieniające kwotę pierwotnego powództwa wzajemnego ze 135 719 tysięcy złotych do kwoty 280 894 tysiące złotych. W toku dalszych działań procesowych w sierpniu 2012 roku roszczenie PPL zostało zwiększone do kwoty 298 892 tysiące złotych. Zgodnie z wysokością udziałów określoną w umowie konsorcjalnej ryzyko przypadające na Budimex SA nie przekracza łącznej kwoty 119 556 tysięcy złotych.

W ocenie Budimex SA wszystkie zawarte w pozwie wzajemnym roszczenia PPL są bepodstawne, w związku z czym w dniu 21 października 2008 roku Konsorcjum FBL złożyło odpowiedź na pozew wzajemny, która zawierała wniosek o oddalenie powództwa w całości, a tym samym twierdzenia o bepodstawności roszczeń PPL. Do chwili obecnej odbyło się kilkanaście rozpraw, w trakcie których byli słuchani świadkowie powoda i powoda wzajemnego na okoliczności zawarte w pozwie wzajemnym PPL.

Niezależnie od powództwa wzajemnego PPL i zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami w dniu 27 lutego 2009 roku Konsorcjum FBL złożyło pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa głównego o kwotę 216 458 tysięcy złotych, obejmującą: zapłatę za roboty wykonane, a niezapłacone przez inwestora, zapłatę za roboty dodatkowe, zwrot kwot zatrzymanych oraz odsetki za zwłokę. Zgodnie z umową konsorcjalną udział Budimex SA w tym roszczeniu wynosi 86 583 tysiące złotych.

W dniu 27 maja 2010 roku Sąd Arbitrażowy wydał postanowienie, którym dopuścił dowód z opinii biegłego odnośnie oceny zasadności roszczeń PPL (z pominięciem na tym etapie wysokości dochodzonych kwot). Biegły wybrany przez Sąd Arbitrażowy - Grupa BS Consulting rozpoczął prace pod koniec 2010 roku. W trakcie prowadzenia przez biegłego prac odbyło się kilka spotkań pełnomocników stron z biegłym, a także przeprowadzona została w marcu 2011 roku z udziałem ww. eksperta wizja lokalna na obiektach lotniska. Efektem pracy biegłego była sporządzona przez niego opinia techniczna, którą pełnomocnicy stron otrzymali w dniu 29 lipca 2011 roku. Do sporządzonej opinii strony zgłosiły swoje komentarze, uwagi oraz pytania szczegółowe, po uwzględnieniu których biegły sporządził na koniec marca 2012 roku końcową opinię uzupełniającą. Wynikająca z opinii ocena była dla Konsorcjum FBL korzystna, gdyż potwierdzała m.in. to, że Konsorcjum FBL przysługiwało prawo przedłużenia czasu na ukończenie robót.

W związku z zakończeniem przez biegłego prac nad ekspertyzą oceniającą zasadność roszczeń PPL, sąd zobowiązał obie strony do ostatecznego obliczenia i wskazania wysokości swoich roszczeń, przy uwzględnieniu stanowiska biegłego wyrażonego w opinii. W efekcie PPL dokonało wspomnianego rozszerzenia powództwa do kwoty 298 892 tysięcy złotych, natomiast wartość roszczenia Konsorcjum FBL pozostała bez zmian.

W oparciu o postanowienie Sądu Arbitrażowego z dnia 28 stycznia 2013 roku i przeprowadzoną w lipcu 2013 roku wizję lokalną biegły - Grupa BS Consulting miał do końca października 2013 roku opracować opinię na temat oceny wysokości roszczeń przedstawionych przez Konsorcjum FBL w rozszerzeniu powództwa. Z uwagi na fakt, iż biegły nie przygotował opinii w ustalonym terminie Sąd Arbitrażowy na rozprawie w dniu 20 grudnia 2013 roku podjął decyzję o wyznaczeniu nowego biegłego. Obecnie Strony czekają na decyzję Sądu odnośnie wyboru nowego biegłego spośród zgłoszonych kandydatur.

Zdaniem Zarządu ostateczny werdykt Sądu Arbitrażowego w zakresie roszczeń będzie dla Konsorcjum FBL korzystny.

W dniu 23 marca 2009 roku Sąd Arbitrażowy wydał wyrok częściowy obejmujący rozstrzygnięcie w zakresie gwarancji bankowych (pierwszy pozew Konsorcjum FBL), którym zasądził od PPL na rzecz Konsorcjum FBL kwotę 54 382 tysiące złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 listopada 2007 roku (na dzień wydania wyroku wysokość samych odsetek wynosiła 8 805 tysięcy złotych). Zgodnie z umową konsorcjalną na Budimex SA przypada wówczas część w wysokości 40% tj. 21 753 tysiące złotych oraz 3 522 tysiące złotych z tytułu odsetek.

Po otrzymaniu z Sądu Arbitrażowego uzasadnienia wyroku częściowego konsorcjum złożyło w sądzie powszechnym wniosek o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Arbitrażowego poprzez nadanie mu klauzuli wykonalności. W dniu 8 maja 2009 roku PPL wniosło skargę o uchylenie wyroku częściowego i jednocześnie wstrzymanie wykonalności wyroku Sądu Arbitrażowego. W

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

dniu 31 maja 2010 roku Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił w całości wyrok częściowy Sądu Arbitrażowego, uznając że zaskarżony wyrok Sądu Arbitrażowego narusza zasady porządku publicznego w zakresie zasądzenia odszkodowania łącznie na rzecz trzech podmiotów. Wyrok ten zapadł w odniesieniu do spółki Budimex SA, którą Sąd Okręgowy uznał jako jedyne biernie legitymowanego w sprawie stwierdzając jednocześnie, że wyrok częściowy nie mógł być wydany przeciwko Ferrovia Agroman SA - Oddział w Polsce oraz Estudio Lamela SL - Oddział w Polsce, albowiem oddziały tych przedsiębiorców nie posiadają odrębnej od spółki osobowości prawnej. Stąd też w wydanym przez Sąd Okręgowy wyroku - sąd ten postępowanie przeciwko tym podmiotom zniósł i złożoną przez nich skargę w tym zakresie (tj. w odniesieniu do nich) odrzucił. Odwołanie od ww. rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego złożyli do Sądu Apelacyjnego wszyscy trzej konsorcjanci. Spółki Ferrovia Agroman i Estudio Lamela wniosły zażalenia na postanowienia w sprawie zniesienia postępowania względem nich. Zażalenia te zostały rozpatrzone i zostały przez Sąd Apelacyjny uwzględnione w całości. Rozpatrując je Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżone postanowienia przyznając rację twierdzeniom Ferrovia Agroman i Estudio Lamela stwierdzając, że jako przedsiębiorcy zagraniczni (a nie ich oddziały w Polsce) miały legitymację procesową do działania jako strona procesu i wyrok częściowy wydany przez Sąd Arbitrażowy został w tym zakresie wydany poprawnie. W związku z powyższym postanowieniem Sądu Apelacyjnego w dniu 4 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy w Warszawie skorygował wydane w dniu 31 maja 2010 roku rozstrzygnięcie, uchylając w całości wyrok Sądu Arbitrażowego - również względem Ferrovia Agroman SA Oddział w Polsce oraz Estudio Lamela SL. Ferrovia i Lamela wniosły od tego rozstrzygnięcia apelację tożsamą z apelacją złożoną przez Budimex SA.

W dniu 23 sierpnia 2012 roku po rozpoznaniu łącznym apelacji złożonej przez wszystkich trzech konsorcjantów Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok, w którym zmienił wyroki Sądu Okręgowego z maja 2010 roku oraz stycznia 2012 roku w taki sposób, że oddalił w całości skargę PPL o uchylenie wyroku częściowego Sądu Arbitrażowego. Oznacza to, że Sąd Apelacyjny uznał wydany przez Sąd Arbitrażowy wyrok za rozstrzygnięcie wydane prawidłowo w sposób zgodny z zasadami porządku prawnego. Rozstrzygnięcie to było prawomocne i chociaż przysługiwała od niego skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, to wyrok ten stanowił podstawę do wznowienia przez Konsorcjum FBL postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku Sądu Arbitrażowego poprzez nadanie mu klauzuli wykonalności. Łączna wartość roszczenia zasądzonego wyrokiem oraz wartość odsetek ustawowych od nieterminowych płatności wyniosła 87 920 tysięcy złotych (przypadająca na Budimex SA kwota to 35 168 tysięcy złotych, z czego kwota 21 612 tysięcy złotych stanowiła zwrot gwarancji dobrego wykonania). Kwota ta została przekazana przez komornika sądowego na wskazany rachunek bankowy Budimex SA w dniu 28 września 2012 roku. W dniu 3 grudnia 2012 roku PPL wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 3 grudnia 2012 roku PPL wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 11 października 2013 roku Sąd Najwyższy stwierdził, że żaden z zarzutów kasacji wniesionej przez PPL nie zasługiwał na uwzględnienie. Efektem rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego jest to, że przeprowadzona egzekucja była ostateczna i PPL nie może już domagać się od Konsorcjum FBL zwrotu kwot zasądzonych wyrokiem częściowym.

W dniu 16 grudnia 2010 roku Tomasz Ryskalok i Rafał Ryskalok prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej Cerrys s.c. z siedzibą w Wykrotach wnieśli pozew przeciwko Budimeksowi SA o zapłatę kary umownej za zwłokę w usuwaniu wad ujawnionych w okresie gwarancji. Sprawa dotyczy Budowy Zakładu Betonów na podstawie umowy zawartej dnia 19 maja 2003 roku o wartości 4 189 tysięcy złotych. Wartość przedmiotu sporu wynosi 90 000 tysięcy złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2006 roku do dnia zapłaty. W ocenie Budimeksu SA roszczenie objęte przedmiotowym sporem jest oczywiście bezzasadne i brak jest podstaw do jego uwzględnienia zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym (upływ terminu na dochodzenie przedmiotowych roszczeń, nie uwzględnienie limitu kar w wysokości 15% wartości kontraktu, nieistotny charakter usterek). Do chwili obecnej odbyło się kilkanaście rozpraw, w trakcie których słuchani byli świadkowie powoda i pozwanego. Sąd przesłuchiwał strony, a następnie - postanowieniem z dnia 19 grudnia 2013 roku - dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego, który ma ustalić zasadność i wysokość roszczenia. Do dnia sporządzenia sprawozdania biegły nie przygotował jeszcze opinii.

Kolejna co do wartości sprawa dotyczy pozwu złożonego w dniu 5 marca 2008 roku przez Miejskie Wodociągi i Kanalizację w Bydgoszczy Sp. z o.o. o zasądzenie solidarne od konsorcjum, w skład którego wchodziły spółki Budimex SA i Budimex Dromex SA, łącznej kwoty 25 252 tysiące złotych. Roszczenie dotyczy kosztów wykonawstwa zastępczego poniesionych przez zamawiającego w związku z odstąpieniem przez konsorcjum od umowy. Udział spółek w konsorcjum wynosił 90%, w związku z czym wartość roszczenia przypadająca na obecnie na Budimex SA wynosi 22 727 tysięcy złotych. W roku 2013 sąd zakończył przesłuchiwanie świadków obu stron, następnie przesłuchiwał obie strony, zaś w dniu 6 lutego 2014 roku dopuścił dowód z opinii biegłego (ds. budownictwa) na okoliczność m.in.: oceny jakości i wartości prac wykonanych przez stronę pozwaną, zakresu i kompletności prac pozostałych do wykonania oraz wartości prac poprawkowych. Opinia ta powinna zostać sporządzona do końca kwietnia 2014 roku.

Na dzień sporządzenia raportu nie są znane wyniki końcowe pozostałych postępowań.

Łączna wartość toczących się postępowań dotyczących wierzytelności Budimeksu SA i spółek zależnych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 207 576 tysięcy złotych. Postępowania dotyczą głównie odzyskania przeterminowanych należności od kontrahentów oraz dodatkowych roszczeń z tytułu wykonanych prac budowlanych.

W dniu 10 marca 2009 roku Sąd Okręgowy w Krakowie wydał wyrok w sprawie z powództwa Budimeksu Dromeksu SA przeciwko Gminie Miejskiej Kraków, zasądając na rzecz Budimeksu Dromeksu SA zapłatę 20 708 tysięcy złotych z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 5 listopada 2007 roku oraz zwrot kosztów procesu w wysokości 143 tysiące złotych. Pozew Budimeksu Dromeksu SA dotyczył zwrotu kwoty pobranej przez Gminę Miejską Kraków w dniu 5 listopada 2007 roku z gwarancji bankowych ustanowionych przez Budimex Dromex SA jako zabezpieczenie należytego wykonania umowy na

(wszystkie kwoty ujęte w tabelach wyrażone są w tysiącach złotych, o ile nie podano inaczej)

zaprojektowanie i wykonanie hali widowiskowo-sportowej w Krakowie - Czyżynach zawartej 20 grudnia 2005 roku między Konsorcjum: Budimex Dromex SA, Ferrovial Agroman SA i Decathlon SA a Gminą Miejską Kraków. Gmina pobrała wskazaną kwotę na zaspokojenie kary umownej zastrzeżonej w umowie, po złożeniu oświadczenia o odstąpieniu od umowy i naliczeniu w związku z tym odstąpieniem kary umownej, pomimo zakwestionowania przez Budimex Dromex SA zasadności naliczenia takiej kary. W dniu 15 lipca 2009 roku Sąd Apelacyjny w Krakowie, jako Sąd II instancji w powyżej opisanej sprawie, wydał wyrok, w którym zmienił wyrok Sądu I instancji, zasądzając od Gminy Miejskiej Kraków na rzecz Budimeksu Dromeksu SA kwotę w wysokości 6 903 tysiące złotych z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 20 listopada 2007 roku do dnia zapłaty oraz zwrot kosztów procesu w wysokości 20 tysięcy złotych. Sąd Apelacyjny oddalił apelację Gminy Miejskiej Kraków w pozostałym zakresie oraz zasądził od Budimeksu Dromeksu SA na rzecz Gminy kwotę 70 tysięcy złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego. Budimex Dromex SA wniósł skargę kasacyjną od wyroku do Sądu Najwyższego. W dniu 20 października 2010 roku Sąd Najwyższy uwzględnił kasację i skierował sprawę do ponownego rozpoznania do Sądu Apelacyjnego. Wyrokiem z dnia 17 lutego 2011 roku Sąd Apelacyjny w Krakowie, ponownie rozpoznając apelację Gminy Miejskiej Kraków od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 marca 2008 roku, uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 10 marca 2008 roku w części uwzględniającej powództwo ponad kwotę 6 903 tysiące złotych (tj. co do kwoty 13 805 tysięcy złotych) oraz przekazał sprawę do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach procesu Sądowi Okręgowemu w Krakowie. Sprawa z powództwa Budimeksu SA (jako sukcesora generalnego Budimex Dromex SA) przeciwko Gminie Miejskiej Kraków o zapłatę 20 708 tysięcy złotych jest obecnie prawomocnie rozstrzygnięta w zakresie zasądzenia od Gminy Miejskiej Kraków na rzecz Budimeksu SA kwoty 6 903 tysiące złotych z odsetkami ustawowymi od dnia 20 listopada 2007 roku, zaś co do pozostałej części powództwa sprawa ta jest obecnie przedmiotem ponownego rozpoznania przed Sądem Okręgowym w Krakowie. Sąd dopuścił wnioskowane przez Budimex SA dowody z dokumentów i opinii biegłego. Po przygotowaniu opinii przez biegłego strony odniosły się do niej w pismach procesowych. Wykonana została uzupełniająca opinia biegłego, a następnie dodatkowa opinia uzupełniająca. Na rozprawie w dniu 14 października 2013 roku sąd zlecił przygotowanie kolejnej opinii przez nowego biegłego.

Na dzień sporządzenia raportu nie są znane wyniki końcowe pozostałych postępowań.

56. Zdarzenia po dniu bilansowym

W dniu 21 lutego 2014 roku Budimex PPP SA, spółka w 100% zależna od Budimex SA, sprzedała udziały w spółce Budimex E Sp. z o.o. za kwotę 175 tysięcy złotych. Spółkę nabyła jednostka stowarzyszona Budimeksu SA, FBSerwis SA.

Do dnia publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne istotne zdarzenia, które powinny być ujawnione.

57. Zobowiązania i należności warunkowe

	31 grudnia 2013 roku	31 grudnia 2012 roku
<u>Należności warunkowe</u>		
Od jednostek powiązanych		
– otrzymanych gwarancji i poręczeń	-	2 372
– otrzymanych weksli jako zabezpieczenie	-	-
Od jednostek powiązanych ogółem	-	2 372
Od pozostałych jednostek		
– otrzymanych gwarancji i poręczeń	353 159	349 791
– otrzymanych weksli jako zabezpieczenie	13 074	14 195
Od pozostałych jednostek ogółem	366 233	363 986
Pozostałe należności warunkowe	-	3 000
<u>Należności warunkowe ogółem</u>	366 233	369 358
<u>Zobowiązania warunkowe</u>		
Na rzecz jednostek powiązanych		
– udzielonych gwarancji i poręczeń	3 566	803
– wystawionych weksli jako zabezpieczenie	-	-
Na rzecz jednostek powiązanych ogółem	3 566	803
Na rzecz pozostałych jednostek		
– udzielonych gwarancji i poręczeń	1 497 507	1 423 993
– wystawionych weksli jako zabezpieczenie	8 733	5 732
Na rzecz pozostałych jednostek ogółem	1 506 240	1 429 725
Pozostałe zobowiązania warunkowe	143 180	143 180
Zobowiązania warunkowe ogółem	1 652 986	1 573 708
Pozycje pozabilansowe razem	(1 286 753)	(1 204 350)

Należności warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń obejmują wystawione przez banki lub inne podmioty na rzecz spółek Grupy Budimex gwarancje stanowiące zabezpieczenie roszczeń Grupy w stosunku do kontrahentów z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych.

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń to przede wszystkim gwarancje wystawione przez banki na rzecz kontrahentów spółek Grupy na zabezpieczenie ich roszczeń w stosunku do spółek Grupy z tytułu wykonywanych kontraktów budowlanych. Bankom przysługuje roszczenie zwrotne z tego tytułu wobec spółek Grupy. Gwarancje udzielane zleceniodawcom Grupy stanowią alternatywny, w odniesieniu do zatrzymywanych kaucji gwarancyjnych, sposób zabezpieczenia ewentualnych roszczeń zleceniodawców z tytułu realizacji kontraktów budowlanych. Jednocześnie ryzyko dotyczące napraw gwarancyjnych oszacowane przez Zarząd Grupy jako prawdopodobne zostało odpowiednio odzwierciedlone w rezerwie na naprawy gwarancyjne, co zostało opisane w nocie 33 sprawozdania.

Wystawione weksle własne stanowią zabezpieczenie spłaty zobowiązań wobec strategicznych dostawców spółek Grupy, natomiast otrzymane weksle ujęte w należnościach warunkowych stanowią zabezpieczenie zapłaty należności przez inwestorów / odbiorców spółek Grupy.

Dodatkowo Grupa posiada zobowiązania warunkowe z tytułu ustanowionych zabezpieczeń na aktywach Grupy. Zabezpieczenia ustanowione na wartości rzeczowych aktywów trwałych zostały opisane w nocie 12, zabezpieczenia ustanowione na wartości nieruchomości inwestycyjnych opisano w nocie 13, a zabezpieczenia na wartości zapasów opisano w nocie 24 sprawozdania.

Pozostałe zobowiązania warunkowe obejmują między innymi dobrowolne poddanie się egzekucji, stanowiące zabezpieczenie płatności do kwoty 135 010 tysięcy złotych, wymagalne w przypadku nienależytego wykonania obowiązków przez Budimex SA, wynikających z umowy kupna udziałów spółki Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o.

58. Zatrudnienie**Wyszczególnienie**

Pracownicy fizyczni
Pracownicy umysłowi
Ogółem

Liczba zatrudnionych osób na dzień 31 grudnia	
2013 roku	2012 roku
2 028	2 685
2 283	2 362
4 311	5 047

59. Istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Grupy

W dniu 23 stycznia 2010 roku Zarząd Budimex SA powziął wiadomość, że nie ziścił się warunek, od którego uzależniona była budowa i eksploatacja autostrady A1 Stryków - Pyrzowice w systemie koncesyjnym zgodnie z umową podpisaną w dniu 22 stycznia 2009 roku pomiędzy Autostradą Południe SA, a Skarbem Państwa. W konsekwencji powyższego nie weszła w życie II faza (dotycząca robót budowlanych) podpisanej w dniu 19 stycznia 2010 roku pomiędzy spółką Budimex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J. (poprzednio Budimex Dromex SA Ferrovial Agroman SA Sp. J.), a Autostradą Południe SA umowy na zaprojektowanie i wybudowanie odcinka autostrady A1 Stryków - Pyrzowice. I faza obejmowała prace projektowe o wartości 180 000 tysięcy złotych, których rozpoczęcie nastąpiło w 2009 roku na podstawie umowy wstępnej zawartej pomiędzy Autostradą Południe SA, Budimeksem Dromeksem SA i Ferrovial Agroman SA w dniu 30 maja 2008 roku.

W marcu 2010 roku Zarząd Budimeksu SA powziął informację o braku akceptacji przez Ministerstwo Infrastruktury dokumentacji projektowej wykonywanej przez Spółkę Jawną na rzecz Autostrady Południe SA. W związku z tym faktem, istnieje ryzyko braku odzyskania przez tę spółkę (w której Budimex SA posiada 50% udziałów) pełnej kwoty kosztów realizowanego kontraktu od spółki Autostrada Południe SA, chyba że zostanie wykazane, iż brak płatności od Skarbu Państwa na rzecz Autostrady Południe SA nie wynika z wady dostarczonego przez Spółkę Jawną projektu lub też wady te są konsekwencją wymagań Autostrady Południe SA odmiennych od Skarbu Państwa jako inwestora.

W dniu 21 grudnia 2011 roku Autostrada Południe SA wniosła do sądu pozew przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, domagając się zapłaty kwoty 176 855 tysięcy złotych z tytułu wykonanych prac projektowych, których wykonawcą była Spółka Jawna. W roku 2012 i 2013 miało miejsce częściowe postępowanie dowodowe, słuchanie świadków, a także sporządzona została opinia biegłego sądowego. Strony przedstawiły swoje uwagi do opinii biegłego i należy się spodziewać, że w najbliższych miesiącach biegły przedstawi opinię uzupełniającą.

Przychody z tytułu realizowanych prac projektowych, rozpoznane w latach ubiegłych z uwzględnieniem przewidywanych ryzyk przez Spółkę Jawną, przypadające na Budimex SA wynosiły 72 505 tysięcy złotych. Spółka Jawna objęła odpisem aktualizującym wartość należności od spółki Autostrada Południe SA, z czego na Budimex SA przypadła kwota 39 850 tysięcy złotych oraz rozpoznała rezerwę stanowiącą zobowiązanie z tytułu odszkodowań dla Autostrady Południe SA, z czego na Budimex SA przypadła kwota 12 655 tysięcy złotych.

Sytuacja dotycząca kontraktu „Rozbudowa i modernizacja (wraz z pełną infrastrukturą techniczną) Międzynarodowego Portu Lotniczego Warszawa Okęcie – Terminal II” została opisana w nocie 16.

Dariusz Blocher	prezes Zarządu	Henryk Urbański	członek Zarządu
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Ignacio Botella Rodriguez	wiceprezes Zarządu	Marcin Węglowski	członek Zarządu
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Jacek Daniewski	członek Zarządu	Grzegorz Fąfara	główny księgowy
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
Andrzej Artur Czynczyk	członek Zarządu			
imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis			
			Warszawa, 7 marca 2014 roku		